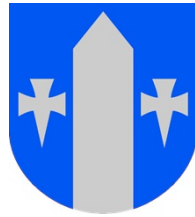

PYHÄJÄRVEN KAUPUNKI

TALOUSARVIO 2024 TALOUSSUUNNITELMA 2025-2026

PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN TALOUSARVIO 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA 2025 – 2026

Kaupunginvaltuusto 5.12.2023 § 90

Jukka Tikanmäki
puheenjohtaja

Kirsti Kinnunen
pöytäkirjanpitäjä

Sirpa Pesonen-Vuorisalo
pöytäkirjantarkastaja

Raija Leppäharju
pöytäkirjantarkastaja

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	5
YLEISPERUSTELUT	6
VÄESTÖ JA TYÖVOIMA	9
TALOUSARVIO VUODELLE 2024	12
TULOSLASKELMA JA KOKONAISTALouden KEHITYS	25
TALOUSARVION SITOVUUS	28
PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN ORGANISAATIO	30
HALLINTOPALVELUT	31
TARKASTUSLAUTAKUNTA	32
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	33
KAUPUNGINVALTUUSTO	34
KAUPUNGINHALLITUS	34
<i>YLEISHALLINTO</i>	<i>38</i>
<i>ELINKEINOPALVELUT</i>	<i>42</i>
HYVINVOINTIPALVELUT	46
TEKNISET PALVELUT	62
TULOSLASKELMA, ULKOISET	68
TULOSLASKELMA, ULKOISET JA SISÄISET	69
RAHOITUSLASKELMA	71
INVESTOINNIT 2024 - 2026	73
TYTÄRYHTIÖT	79
<i>PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY</i>	<i>79</i>
<i>KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI</i>	<i>83</i>
<i>PYHÄNET OY</i>	<i>87</i>
<i>KIINTEISTÖ OY PYHÄSALMEN LIIKETALO</i>	<i>91</i>
<i>PYHÄJÄRVEN ENERGIA JA VESI OY</i>	<i>93</i>
<i>PYHÄSALMEN KVANTTIKIINTEISTÖT OY</i>	<i>97</i>
<i>ASUNTO OY PYHÄSALMEN TORIPIHA</i>	<i>100</i>

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2023 piti sisällään paljon toiminnallisia muutoksia kaupungin tehtäväkentässä ja taloudessa. Muutokset ovat vuonna 2024 huomattavasti vähäisempiä, joskin tulevana vuosina ne jatkuvat. 1.1.2024 lukien kirjastopalvelut siirtyvät jälleen kaupungin omaksi toiminnaksi. Samalla vuoden 2024 aikana jatketaan 1.1.2025 voimaan tulevaa TE-uudistusta, jossa mm. työllisyyspalvelut siirtyvät kuntien vastuulle.

Megatrendinä energiakäänte on vaikuttanut Pyhäjärven toimintaympäristöön jo vuosia ja sen vaikutukset konkretisoituvat lähivuosina. Vuosina 2021 - 2027 Pyhäjärvelle kohdistuvat uusiutuvan energian tuotanto-, siirto- ja varastointihankkeet on arvioitu toteutuvan noin 0,9 - 1,1 miljardin euron suuruiseksi. Tästä summasta jo noin 10 % on toteutunut ja meillä on syy puhua "Pyhäjärven Miljardista". Vuoden 2024 aikana on syytä odottaa ainakin kahdesta energiakäänteeseen investointihankkeesta syntyvän investointipäätökset. Konkreettiset investointihankkeet antavat Pyhäjärven yrityskehitykselle runsaasti kasvun ja kehityksen mahdollisuuksia ja samalla hankkeet vahvistavat olennaisesti Pyhäjärven verotulopohjaa.

Kaupungin vuosikate on vuonna 2024 negatiivinen n. -1,27 miljoonaa euroa ja tilikausi alijäämäinen -2,3 miljoonaa euroa. Kaupungin talouden tasapainotustyö tuottaa tulosta ja sekä vuosikate että tilikauden alijäämä ovat tasapainotusohjelman tavoitetta hieman edellä positiivisella tavalla. Vuosikate tulee suunnitelmavuotena 2026 nousemaan positiiviseksi ja vuonna 2027 talouden painelaskelman mukaan kaupungin tilikausi on jälleen ylijäämäinen. Kaupungin taloudellinen tulevaisuus näyttää valoisalta energiakäänteeseen investointien vaikutusten myötä. Muun muassa Murtojärven tuulivoimapaiston kiinteistövero vaikutus näkyy ensimmäisen kokonaisen vuoden ajan vuonna 2024 kaupungin verotulopohjassa.

Kaupungin lainakanta kasvaa nettona n. 4,2 miljoonaa euroa, kaupungin lainakannan ollessa vuoden 2024 lopussa noin 32,9 milj. euroa. Lainakanta kasvaa yhä vuosina 2025 - 2026, kääntymään vuonna 2027 suunnitelmien mukaan laskuun, joka kiihtyy vuonna 2028 runsaasti kasvavien kiinteistöverokertymien myötä. Kaupungin nettoinvestoinnit ovat vuonna 2024 noin 2,3 miljoonaa euroa ja kasvavat taloussuunnitelmavuosina, jolloin suurin yksittäinen investointi tulee olemaan suunniteltu hyvinvointitalo. Suurimpana yksittäisenä investointina vuonna 2024 on keskuskeittiön peruskorjaus. Hyvinvointitalon suunnittelumääräraha (250.000 euroa) kohdistuu vuodelle 2024 ja suunniteltu rakentamisinvestointi vuosille 2025 - 2027. Pyhäjärven uusien tieyhteyksien rakentamisurakka saatetaan päätökseen vuonna 2024.

Energiakäänteeseen talousvaikutuksien myötä voimakkaasti kohentuva kaupungin taloudellinen tilanne antaa Pyhäjärven kaupungille mahdollisuuden parantaa palvelujaan ja palveluinfraansa, eli pitämään kilpailukyvystään huolta ja jopa lisäämään kilpailuetujaan. Tämä on rakennemuutoksen hallinnan kannalta äärimmäisen tärkeää ja luo pohjan uskottavalle myönteiselle kehityspolulle.

Henrik Kiviniemi, kaupunginjohtaja

YLEISPERUSTELUT

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos heikkeni vuonna 2022 hieman suhteessa kahteen aiempaan vuoteen, mutta säilyi yhä vahvalla tasolla. Tulos pohjautuu työllisyyden ja talouden hyvään kehitykseen ja siitä seuranneeseen verotulojen kasvuun. Kuntatalouden luvut paranivat viime vuonna merkittävästi myös kertaluonteisilla tekijöillä, kuten sote-kiinteistöjen myynneistä saaduilla tuloilla sekä Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen yhtiöittämisellä.

Kuntatalouden vuosikate heikkeni edellisestä vuodesta, mutta oli edelleen yli poistotason ja myös nettoinvestointien. Vuosikate laski vähiten yli 100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä, muissa ryhmissä lasku jatkui jo toista vuotta peräkkäin. Kuntatalouden eriytyminen näkyikin viime vuonna selkeästi suurten kaupunkien ja pienten kuntien välillä.

Kuntakonsernien lainakanta oli vuoden 2022 lopussa noin 43,5 mrd. euroa. Lainakanta kasvoi lähes 1,2 mrd. euroa edellisestä vuodesta, kun taas peruskuntien lainakanta väheni ensimmäistä kertaa koko 2000-luvun aikana. Tämä kertoo kehityksen, jossa merkittävät investoinnit ja toiminnot ovat siirtyneet yhä suuremmissa määrin kunnista konserniyhtiöissä, kuntayhtymissä ja muissa yhteisöissä toteuttavaksi. Eniten lainamäärä kasvoi yli 100 000 asukkaan kuntakonserneissa, jotka investoivat muita kuntia enemmän infra- ja elinkeinopoliittisiin kehittämishankkeisiin.

Hallitus asettaa ensimmäisessä julkisen talouden suunnitelmassaan tavoitteeksi, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntahallinnon rahoitusasema on lähellä tasapainoa vuonna 2027. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kuntatalouden tilanteen kohenemistä.

Peruspalvelujen valtionosuuslain mukaan tehtävien ja velvoitteiden laajennuksiin sekä uusiin tehtäviin osoitetaan 100-prosenttinen valtionosuus. Valtion rahoitusvastuun täysimääräinen toteutuminen edellyttää myös sitä, että uusien tai laajentuvien tehtävien ja velvoitteiden vaikutukset kuntatalouteen arvioidaan realistisesti. Huomioita kiinnitetään myös tehtävä- ja velvoitemuutosten henkilöstövaikutuksiin, koska kunta-alan palkansaajien eläköityminen on voimakasta ja työvoimatilanne vaihtelee toimialoittain voimakkaasti.

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen on vuonna 2024 hieman kuntataloutta vahvistava. Peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan yhden prosenttiyksikön indeksikorotusta vastaava vähennys vuosina 2024–2027, mikä pienentää kuntien valtionosuutta noin 24 milj. euroa vuonna 2024. Toisaalta hallitusohjelman mukainen maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen vahvistaa kuntataloutta arviolta noin 108 milj. eurolla vuodesta 2024 alkaen.

Hallitusohjelma sisältää myös monia kuntien toimintaan ja talouteen vaikuttavia uudistuksia. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantumisen sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevälistuntokaudella 2025, ja uuden lainsäädännön tulla voimaan 1.1.2026. Myös TE-palveluiden rahoitusmallia tarkistetaan ja työvoimapaalveluiden lakisääteistä palveluprosessia kevennetään.

Kuntien toimintaedellytysten vahvistamiseksi hallitus käynnistää kuntien normituksen keventämishojelman, johon kytketään kaikki kuntia ohjaava sektorilainsäädäntö soveltuvin osin. Käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan. Kiinteistöverouudistuksessa päämääränä on saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käyviä arvoja. Lainsäädäntösuunnitelmassa hallituksen esitys on kaavailtu annettavaksi keväällä 2024.

Tällä kehyskaudella kuntien kiinteistökantaan kohdistuu etenkin sote-uudistuksen seurauksena tarve uudelleenjärjestelyihin, joilla tulee olemaan vaikutuksia kuntatalouteen. Hallitusohjelman mukaisesti käynnistetään julkisen sektorin tilaohjelma, jonka tavoitteena on tehostaa julkisen sektorin tilakustannuksia merkittävästi sekä hakea ratkaisuja valtion, hyvinvointialueiden ja kuntien välisiin tilaomaisuuskysymyksiin. Kuntien on lisäksi mahdollista saada sote-uudistukseen liittyvistä omaisuusjärjestelyjen kustannuksista korvausta tietyin ehdoin.

Kuntalain talouden tasapainottamista koskeva sääntely

Kuntalaki edellyttää kuntien taloudenpidolta tasapainoa. Kirjanpidollista tilikauden tasapainoa kuvaa tuloslaskelman viimeinen rivi *Tilikauden ylijäämä (alijäämä)*. Vuosien aikana syntyneet yli- ja alijäämät kertyvät taseeseen riveille *Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)* ja *Tilikauden ylijäämä (alijäämä)*.

Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa kuntalain säätämässä määräajassa. Alijäämän kattamista koskevista toimenpiteistä päätetään taloussuunnitelmassa. Jos alijäämää ei saada katettua määräajassa tai muut kuntalaissa säädetyt kriteerit täyttyvät, kunnassa voidaan käynnistää erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely eli kriisikuntamenettely.

Talousarvion yli- ja alijäämä lasketaan samoin kuin tilinpäätöksessä. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto ohjeistaa yli- ja alijäämän käsitteen sisällöstä tilinpäätöksessä. Ylijäämäeriin rinnastetaan myös vapaaehtoiset varaukset ja poistoero, jotka ovat kirjattaessa vähentäneet tilikauden ylijäämää.

Kuntalain 110 §:ssä tarkoitettu ylijäämä lasketaan siten edellisten tilikausien yli- tai alijäämän, tilikauden yli- tai alijäämän sekä vapaaehtoisten varausten ja poistoeron summana.

Alijäämän kattamisvelvollisuus

Alijäämän kattamisvelvollisuudesta säädetään kuntalain 110 §:ssä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Alijäämän kattamisvelvollisuus koskee vain kunnan tai kuntayhtymän taseeseen kertynyttä alijäämää, ei konsernitaseeseen kertynyttä alijäämää.

Kunnan tulee päättää taloussuunnitelmassa yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä kattamiskautena katetaan. Talouden tasapainottamisen tai alijäämän kattamisen keinojen tulee olla ensisijaisesti reaalitalouden keinoja eli tulojen lisäyksiä tai menojen vähennyksiä.

Alijäämän kattamiskausi

Uudet kriisikuntakriteerit

Kuntalain (410/2015) 118 §:n mukaan kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos laissa määritellyt erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn (kriisikuntamenettelyn) edellytykset täyttyvät.

Arviointimenettelyn käynnistämisen edellytyksenä olevia kriteereitä (kriisikuntakriteerit) uudistettiin vuonna 2019, ja niitä **sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.**

Arviointimenettely voidaan käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa TAI
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa TAI
- jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot
  1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;
  2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
  3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
  4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Kuntayhtymässä arviointimenettely voidaan käynnistää vain, mikäli kuntayhtymä ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110.3 §:n mukaisessa määräajassa.

VÄESTÖ JA TYÖVOIMA

Väestön määrän kehitys vuosina 2018 – 2022 sekä arvio vuosille 2023 – 2026

Pyhäjärven kaupunki	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Asukasmäärä	5 248	5 135	5 033	4 964	4 835	4 850	4 760	4 720	4 700
Erotus edelliseen vuoteen	-90	-113	-102	-69	-129				

Väestötilasto väestön muutoksista 1.1. – 30.9.2023 Pyhäjärven kaupungissa

	Syntyneet Kuolleet			Kuntien välinen muuttoliikenne			Maiden välinen muuttoliikenne			Väestön lisäys	Ennako- väestöluku
	Synty- neet	Kuol- leet	Synty- neiden enem.	Tulo- muutto	Lähtö- muutto	Netto muutto	Maahan muutto	Maasta muutto	Netto maahan muutto		
Yhteensä	16	63	-47	105	147	-42	33	2	31	-58	4 777

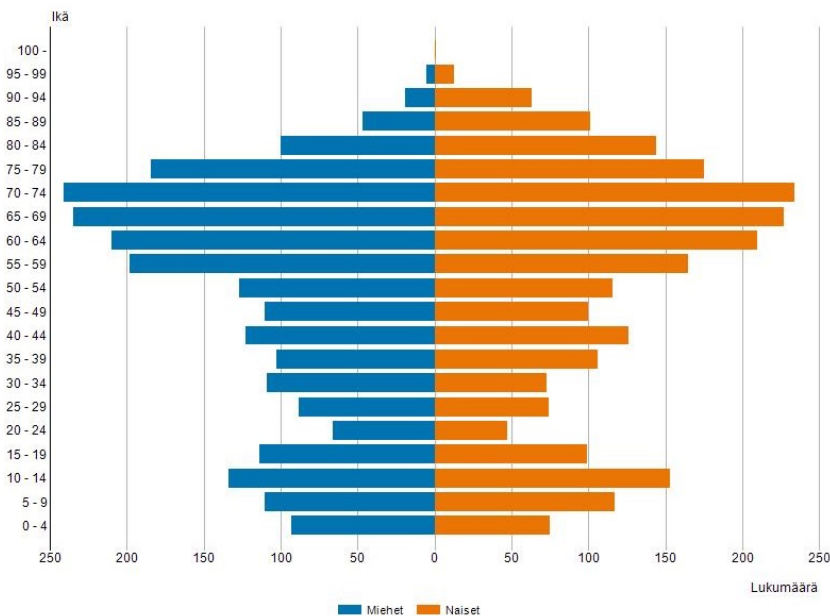
Väestörakenne ja -ennuste

Vuoden 2022 lopussa 37 % Pyhäjärven asukkaista oli 65 vuotta tai vanhempia. Asukkaista 14,1 % oli 14 vuotta tai nuorempia. Yli 65-vuotiaiden osuus on kasvanut taulukossa näkyvien vuosien aikana.

Väestörakenteen kehitys vuosina 2015 – 2022 Pyhäjärven kaupungissa

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	0 – 14 vuotiaat	%	15 – 64 vuotiaat	%	yli 65 vuotiaat	%
Toteutuminen 31.12.2015	5 508	801	14,5	3 024	54,9	1 683	30,6
Toteutuminen 31.12.2016	5 450	795	14,6	2 959	54,3	1 696	31,1
Toteutuminen 31.12.2017	5 338	782	14,7	2 841	53,2	1 715	32,1
Toteutuminen 31.12.2018	5 248	781	14,9	2 745	52,3	1 722	32,8
Toteutuminen 31.12.2019	5 131	751	14,6	2 619	51,0	1 761	34,4
Toteutuminen 31.12.2020	5 033	714	14,2	2 531	50,3	1 788	35,5
Toteutuminen 31.12.2021	4 964	704	14,2	2 467	49,7	1 793	36,1
Toteutuminen 31.12.2022	4 835	682	14,1	2 364	48,9	1 789	37,0

Pyhäjärvi ikärakenne 2022

Työvoima ja työttömyys

Pyhäjärven työvoiman määrä 30.9.2022 oli 1.883. Vuoden 2022 syyskuun lopussa työttömiä työnhakijoita oli 10,5 %:a. Työttömistä työnhakijoista naisia oli 72 ja miehiä 125. Työttömiä työnhakijoita oli yhteensä 197 (206 työnhakijaa 30.9.2021). Työttömistä alle 25-vuotiaita oli 17 henkilöä sekä yli 50-vuotiaita oli 87 henkilöä.

Työvoima sekä työlliset ja työttömät vuosina 2015 - 2023

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%	Työlliset työvoimasta	%	Työttömät työvoimasta	%
31.12.2015	5 508	2 276	41,3	1 923	84,5	353	15,5
31.12.2016	5 450	2 200	40,4	1 890	85,9	310	14,1
31.12.2017	5 338	2 129	39,9	1 872	87,9	257	12,1
31.12.2018	5 248	2 064	39,3	1 825	88,4	239	11,6
31.12.2019	5 131	1 979	38,6	1 752	88,5	227	11,5
31.12.2020	5 033	1 949	38,7	1 664	85,4	285	14,6
31.12.2021	4 964	1 900	38,3	1 674	88,1	226	11,9
31.12.2022	4 849	1 883	38,8	1 686	89,5	197	10,5
30.9.2023	4 777	1 843	38,6	1 623	88,1	220	11,9

Työttömyysaste vuosina 2017 – 2023

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	30.9.2023
työttömyys % Pyhäjärvi 31.12.	12,1	11,6	11,5	14,6	11,9	12,4	11,9
työttömyys % Pohjois-Pohjanmaa 31.12.	12,8	10,8	11,1	13,6	10,9	10,9	10,6
työttömyys % Koko maa 31.12.	8,4	9,7	9,8	13,6	6,7	9,9	9,4

Työpaikkojen lukumäärä sekä asuinkunnassa työssäkäyvien osuus vuosina 2016 - 2021

Pyhäjärven kaupunki	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Työpaikkojen lukumäärä	1688	1678	1 636	1 521	1 455	1 505
Asuinkunnassa työssäkäyvien osuus	81,6	80,8	76,9	73,9	76,1	75,8

Työpaikkojen osuus vuosina 2014 – 2021 Pyhäjärvellä

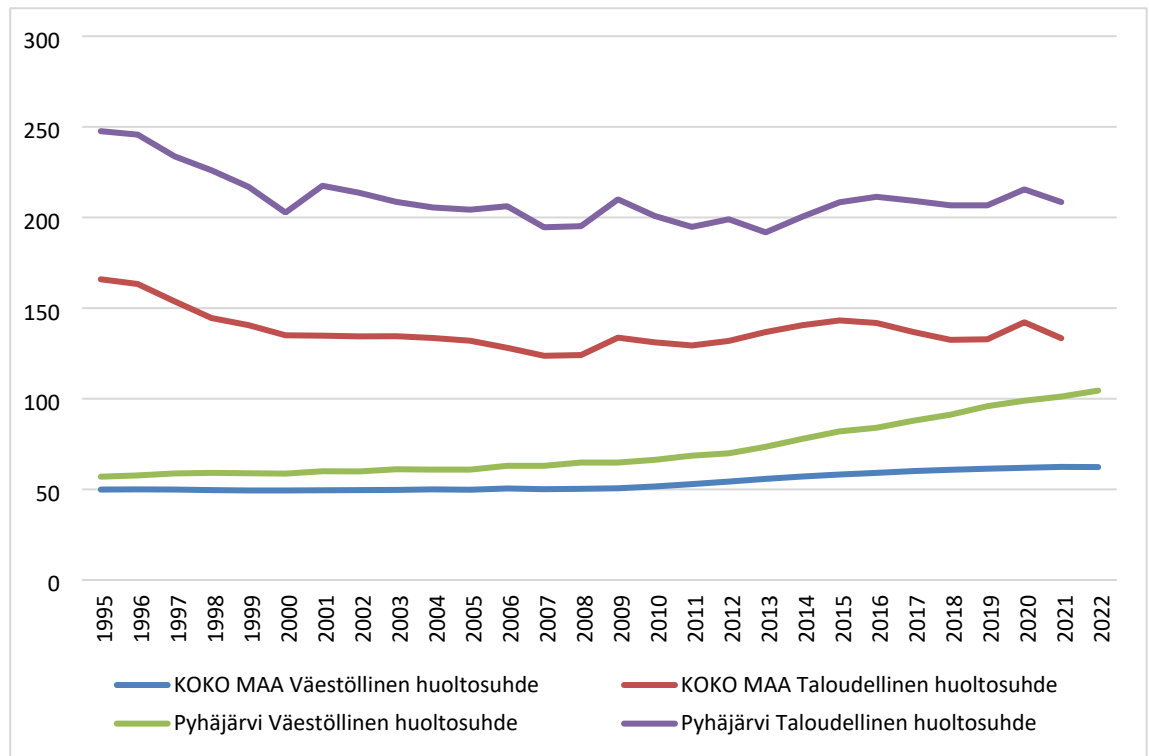
Pyhäjärven kaupunki	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Työpaikkojen osuus								
Alkutuotannossa	12,0	11,8	10,7	10,9	11,7	12,9	12,6	12,1
Jalostuksessa	25,8	26,2	24,1	23,4	23,5	21,8	17,3	17,0
Palvelussa	60,8	60,6	63,7	63,9	62,7	63,6	68,2	69,4

Taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde

Taloudellinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta työllisten sekä työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien välisenä suhteena. Mitä suurempia arvoja suhdeluvut saavat, sitä heikompi on tilanne. Taloudellinen huoltosuhde kuvaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien suhdetta työllisiin.

Väestöllinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta eri ikäryhmien välisten suhteiden avulla. Väestöllinen huoltosuhde ilmaisee alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän 100 työikäistä kohden.

Pyhäjärven kaupungin sekä koko maan taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde vuosina 1995 – 2022

Pyhäjärven kaupunki	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Taloudellinen huoltosuhde	208	211	209	207	207	216	209	
Väestöllinen huoltosuhde	82	84	88	91	96	99	101	105

Asuminen

Asuntokuntien lukumäärä Pyhäjärven kaupungissa 31.12.2022 oli 2.485 (31.12.2021 oli 2.520). Rivi- ja pientaloissa asuvien asuntokuntien osuus asuntokannasta oli 82,8 %.

Eläkkeellä olevien osuus väestöstä vuoden 2021 lopussa oli 41,3 % (vuoden 2020 lopussa oli 41,5 %). Perheiden lukumäärä 31.12.2022 oli 1.299 (31.12.2020 oli 1.364).

Pyhäjärven kaupungin taajama-aste eli taajamassa asuvien osuus oli 54,3 % koko väestöstä vuonna 2022 (taajama-aste oli 54,3 % myös vuonna 2020).

TALOUSARVIO VUODELLE 2024 TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025 - 2026

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kuntalain 110 §:n mukaan:

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma ovat laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan (alijäämän kattamisvelvollisuus).

Kuntalain talousarvio- ja -suunnitelmasäännöksiä tarkoituksena on varmistaa kunnan tehtävien ja talouden oleminen kestävällä pohjalla ja tasapainossa. Talouden suunnittelun lähtökohtana ovat strategiassa kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoitujen talouden kehitysnäkymät, arvioitu väestön ja elinkeinojen kehitys sekä toimintaympäristön muutokset. Taloussuunnitelmassa ja -arviossa esitetään tavoitteiden toteutuksen edellyttämät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet siten, että talousarvio ja -suunnitelma toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviossa valtuusto hyväksyy talousarviovuoden sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio on oikeudellisesti sitova, mutta taloussuunnitelma on vain ohjeellinen; ainoastaan alijäämän kattamiseksi esitetyt toimenpiteet ovat sitovia.

Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueelle. Tämä muutos vaikutti merkittävästi myös Pyhäjärven kaupungin talouteen. Pyhäjärven kaupunginvaltuusto päätti 31.5.2022 § 42 sitoutumisesta alueellisen ateria- ja puhtauspalveluja tuottavan inhouse -yhtiön perustamiseen yhdessä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ja muiden yhtiön osakkaiksi sitoutuvien organisaatioiden kanssa ja yhtiön osakkuuteen valmistelu- ja ohjausryhmän tekemien linjausten mukaisesti sekä hyväksyy kunnan ateria- ja puhtauspalvelutoiminnan siirtämisen perustettavalle yhtiölle.

Vuosi 2023 toi myös seuraavia muutoksia toimintaympäristöön. 1.7.2023 alkaen ict-palvelut ostetaan JokICT Oy:ltä. 1.10.2023 alkaen talous- ja palkkapalvelut sekä rakennus- ja ympäristöpalvelut tulivat kaupungin itse tuottamiksi palveluiksi. Henkilöstö siirtyi näiden palvelujen osalta Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä Pyhäjärven kaupungille.

Tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025 - 2026

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhjärven strategia 2030 päivityksen 26.09.2022 § 72. Strategian päivitys on tehty syksyn 2021 ja loppukesän 2022 välisenä aikana, jolloin monet kuntien toimintaympäristön muutokset ovat olleet poikkeuksellisen vaikeasti ennakoitavia. Päivityksessä strategiassa korostuvat energiakäänteen mahdollisuudet elinvoimalle, ketteryyden rakennemuutoksiin vastaamisessa ja kestävästä hyvinvoinnin rakentaminen.

Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Strategisiksi painopisteiksi on valittu:

1. Infra, osaaminen, saavutettavuus
2. Elinvoima ja hyvinvointi
3. Vahva ja mahdollistava kaupunki
4. Yhteistyö ja vuorovaikutus

Strategisiksi tavoitteiksi on valittu painopisteiden alueilta:

1. Infra, osaaminen, saavutettavuus

- Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa
- Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä
- Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen
- Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen
- Resurssiviisas Pyhäjärvi
- Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa

2. Elinvoima ja hyvinvointi

- Hyvinvoiva kasvuyhteisö
- Sivistyksestä virtaa
- Kantokykyinen palvelutuotanto
- Mukaan vetävä toimintakulttuuri
- Viihtyisä elinympäristö
- Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa

3. Vahva ja mahdollistava kaupunki

- Talous tasapainossa
- Tytäryhtiöiden elinvoimatyö
- Kestävät ja vaikuttavat investoinnit
- Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen

4. Yhteistyö ja vuorovaikutus

- Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi
- Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita
- Resurssiviisuus inhimillisessä pääomassa
- Päätöksenteon vuorovaikutus ja osallisuus

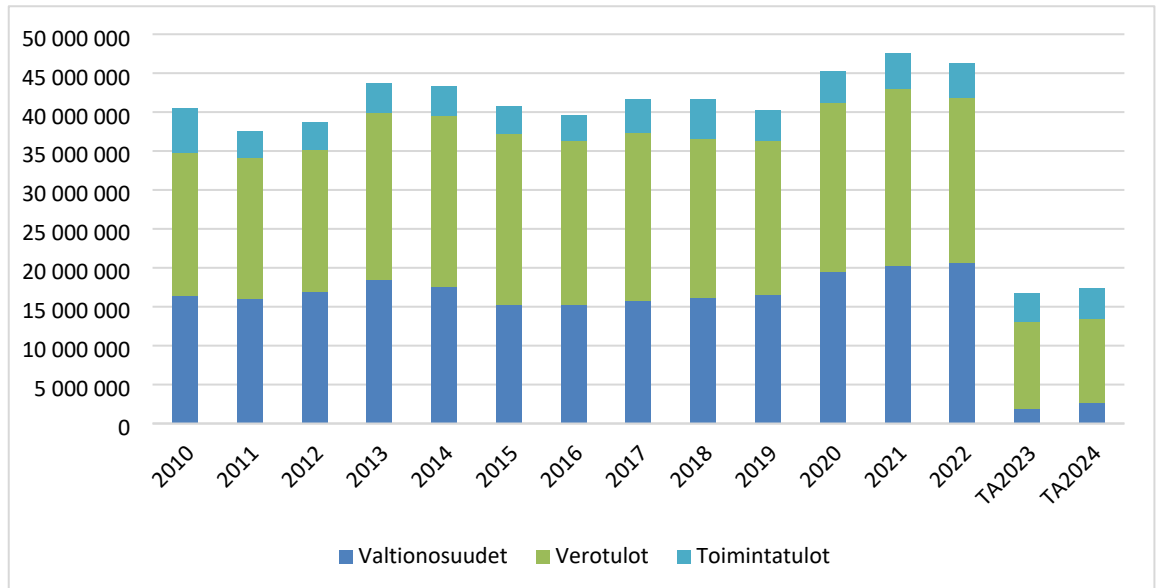
Kaupunkistrategian painotukset ja tavoitteet tarkennetaan vuosittain talousarvion toiminnallisissa tavoitteissa, joiden valmisteluvastuu kohdennetaan kaupunginhallitukselle, lautakunnille ja tytäryhtiöille. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan aktiivisesti osavuosikatsauksissa sekä yksityiskohtaisemmin konsernin tilinpäätöksessä. Strategian toteutumista arvioidaan osavuosikatsauksissa talousarvion toiminnallisten tavoitteiden mittarien avulla. Saatuja seurantatietoja hyödynnetään joka vuosi tehtävällä strategian päivittämisen tarvearvioinnilla.

Kaupunkistrategialla pyritään näkyviin vaikutuksiin kuntalaisten terveydessä ja hyvinvoinnissa, elinkeinojen kehittämisessä, kaupunkikonsernin talouden kehityksessä sekä ympäristön viihtyisyydessä.

Toimintatuottojen kehitys

Käyttötalouden tuotot koostuvat pääasiassa toimintatuotoista, verotuloista sekä valtionosuuksista.

Toimintatuottojen (ulkoiset), verotulojen sekä valtionosuuksien kehitys v. 2010 – 2024

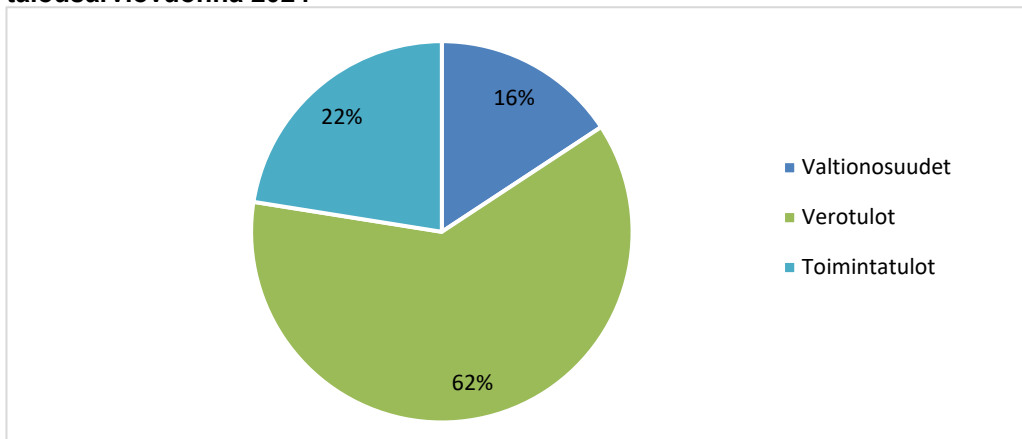

Yllä olevasta taulukosta on nähtävissä valtionosuusudistuksesta johtuva vähennys valtionosuustuloissa vuonna 2015. Vuonna 2015 myös toimintatulot vähentyivät vesi- ja viemärilaitoksen sekä kaukolämpölaitoksen yhtiöittämisen seurauksena.

Yhteisöverotulot ovat olleet merkittävät vuoteen 2022 saakka. Pyhäsalmen kaivos on ollut suurin yhteisövero tuottava yritys Pyhäjärven kaupungissa. Kaivoksen toiminnan päättyessä verotulot laskevat. Verotulopohjan laajenemiseen vaikuttavat merkittävästi energiakäanteeseen liittyvät kiinteistöverotulot tulevina vuosina.

Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa kuntien toimintakuluihin, verotuloihin ja valtionosuuksiin talousarviovuodesta 2023 lukien.

Toimintatuottojen (ulkoiset), verotulojen sekä valtionosuuksien osuus prosentteina talousarviovuonna 2024

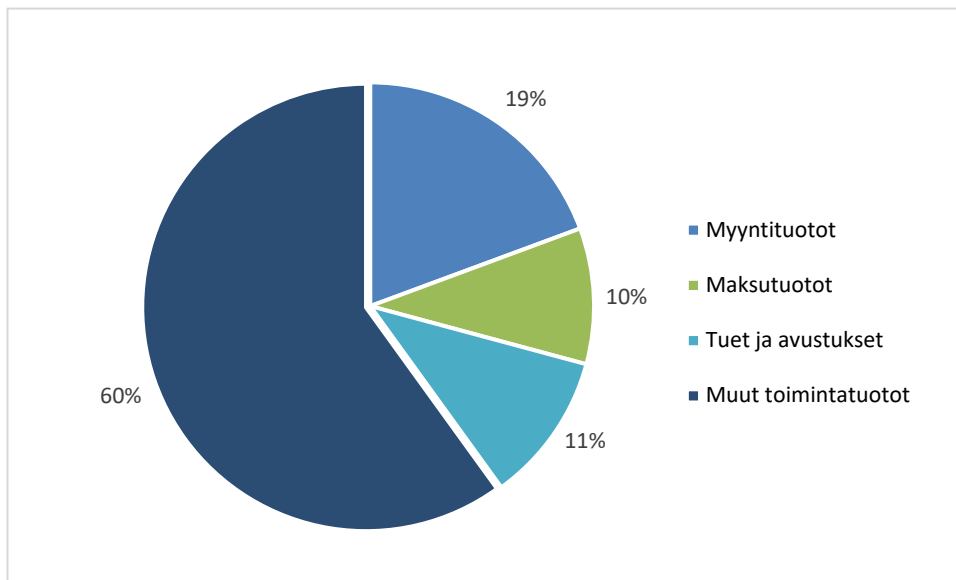
Toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet	TA 2024, €	Osuus tuotoista, %
Toimintatuotot, ulkoiset	3 900 266	22 %
Verotulot	10 715 000	62 %
Valtionosuudet	2 730 000	16 %
Tuotot yhteensä	17 345 266	100 %

Toimintatuotot

Toimintatuotot sisältävät myyntituotot, maksutuotot, tuet ja avustukset sekä muut toimintatuotot.

Toimintatuotot	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA+LTA 2023	TA 2024
Toimintatuotot, ulk., €	3 958 960	3 993 337	4 536 064	4 490 724	3 645 324	3 900 266

Toimintatuottojen jakautuminen eri tulolajeittain prosentiosuuksina talousarviovuonna 2024

Toimintatuotot	TA 2024, €	Osuus toim.tuotoista, %
Myyntituotot kaupunki (ulkoiset)	755 070	19 %
Maksutuotot	383 334	10 %
Tuet ja avustukset	423 280	11 %
Muut toimintatuotot	2 338 582	60 %
Toimintatuotot yhteensä	3 900 266	100 %

Verotulot

Pyhjärven kaupungin verotulojen kehittyminen vuosina 2020 - 2024

Verotulot	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA+LTA 2023	TA 2024
Kunnallisvero, €	15 799 366	15 269 143	15 551 890	7 800 000	7 460 000
Osuus yhteisöverosta, €	4 733 372	6 051 302	4 320 543	1 700 000	1 360 000
Kiinteistövero, €	1 184 656	1 308 936	1 319 698	1 580 000	1 895 000
Verotulot yhteensä, €	21 717 394	22 629 381	21 192 131	11 080 000	10 715 000

Sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestämismäärä ja siten niiden kustannukset siirretään kunnilta hyvinvointialueille. Tämän takia kuntien tuloja siirretään valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa. Merkittävä osa tulojen siirtoa tehdään kunnallisveron kautta. Ansiotuloverotukseen tehtävät muutokset toteutetaan niin, että niillä on mahdollisimman vähän vaikutusta verovelvollisten verotuksen tasoon. Näin ollen kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennetaan yhtä paljon 12,64 prosenttiyksikköä. Vuoden 2023 yhteisöverotuloihin sekä kunnan tuloveroihin on arvioitu vaikuttavan alentavasti myös Pyhäsalmen kaivoksen tiedossa olevien malmivarantojen loppuminen, mikäli korvaavia työpaikkoja ja yrityksiä ei saada tilalle.

Kaupunginvaltuusto päätti vuodelle 2024 seuraavat tulovero- ja kiinteistöveroprosentit (suluissa vuoden 2023 veroprosentit): kunnallisvero 9,10 % (9,11 %), vakituiset asunnot 0,50 % (0,50 %), yleinen kiinteistövero 1,30 % (1,30 %), muut kuin vakituiset asunnot 1,40 % (1,40 %), rakentamattomat rakennuspaikat 6,0 % (6,0 %), yleishyödyllinen yhteisö 0,00 % (0,10 %) sekä voimalaitokset 3,10 % (3,10 %).

Pyhjärven kaupungin veroprosentit vuosina 2017 - 2024

Veroprosentit	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kunnan tulovero	20,75	20,75	20,75	21,75	21,75	21,75	9,11	9,10
Yleinen kiinteistövero	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
Vakituinen asunto	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Muu asuinrakennus	1,30	1,30	1,30	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40
Rakentamaton rakennuspaik.	4,00	4,00	4,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,00	0,00
Voimalaitos	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Efektiviinen veroaste	13,61	13,64	13,81	14,43	14,44	14,20	6,30	
Erotus, efekt. – kunnan tulov.	7,14	7,11	6,94	7,32	7,32	7,55	2,81	

Veroprosentit	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kuntien keskimääräinen tulovero-%	19,91	19,86	19,88	19,97	20,02	20,01	7,38
Pohjois-Pohjanmaan keskim.tulovero%	20,44	20,47	20,57	20,57	20,91	20,91	8,27

Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2023 on 7,38 %. Erilaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta, joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin. Pyhjärven kaupungin efektiivinen veroaste vuonna 2023 on 6,30 %.

Veroprosentin korottamatta jättämiseksi esitetyt perustelut, joissa tasausjärjestelmän väitetään ”korvaavan” korotusta vastaavat verotulot, eivät pidä paikkaansa. Miksi näin on, johtuu siitä, että tasausta laskettaessa käytetään koko maan painotettua keskimääräistä tuloveroprosenttia eikä kunnan päättämää veroprosenttia.

Valtionosuudet

Valtionosuutta kasvattaa vuonna 2024 indeksikorotus, joka on 2,2 prosenttia. Siitä aiheutuva valtionosuuden lisäys on noin 53 miljoonaa euroa. Hallitusohjelman mukaisesti peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotukseen tehdään yhtä prosenttiyksikköä vastaava vähennys vuosina 2024 – 2027. Vuonna 2024 vähennys pienentää valtionosuutta noin 24 miljoonaa euroa.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 22,09 prosentista 21,92 prosenttiin vuonna 2024. Muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 0.07 prosenttiyksikköä liittyen uusien ja laajenevien tehtävien toteuttamiseen siten, että valtionosuus on 100 %. Indeksistä puolestaan alentaa valtionosuusprosenttia 0,24 prosenttiyksikköä.

Pyhäjärven kaupungin valtionosuuksien kehittyminen vuosina 2018 - 2024

Valtionosuudet	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Peruspalvelujen valtionosuus, €	16 659 345	16 943 139	16 956 145	15 151 459	17 635 494	1 287 700	1 980 000
Opetus- ja kulttuuritoim. muut valtionosuudet	-490 644	-395 521	-336 897	-293 871	-248 029	-294 900	-220 000
Veromenetysten kompensatio			2 841 326	2 831 753	3 184 364	960 000	970 000
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus				805 000			
Valtionosuudet yhteensä	16 168 701	16 585 487	19 460 574	20 335 468	20 571 829	1 952 800	2 730 000
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus, sisältyy peruspalvelujen valtionosuuksiin	369 869	507 256	1 313 839	1 841 127	988 368	-38 800	1 600 000
Valtionosuudet € / asukas	3 082	3 232	3 233	4 098	4 261	403	574
Valtionosuudet, %:a toimintamenoista ulk.	37,9	38,8	45,5	45,1	45,0	11,3	19,2
Valtionosuuksien osuus verotuloista %	79,0	77,3	89,6	89,9	97,1	18,6	25,5

Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus sisältää muutoksia euromäärissä vuosina 2018 – 2024. Vuoden 2024 lopulliset tiedot valtionosuuksista tarkentuvat joulukuun lopussa.

Valtionosuusprosentit ja kunnan omarahoitusosuudet vuosina 2018 - 2024

Valtionosuudet	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Valtionosuusprosentti %	25,34	25,37	25,46	25,63	23,59	22,09	21,92
Kunnan omarahoitusosuus, €/asukas	3 540	3 524	3 655	3 747	4 291	1 330	1 389

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmä toimii osana kuntien valtionosuusjärjestelmää. Kuntien lisäksi se kattaa myös yksityiset koulutuksen järjestäjät ja kuntayhtymät.

Opetus- ja kulttuuritoimen järjestelmällä rahoitetaan

- koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa
- osaa esi- ja perusopetuksesta
- lukiokoulutusta
- ammatillista koulutusta
- kansanopistoissa, kansalaisopistoissa, kesäyliopistoissa, liikunnan koulutuskeskuksissa ja opintokeskuksissa järjestettyä vapaan sivistystyön koulutusta.

Lisäksi järjestelmä kattaa opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen, kuntien liikuntatoimen ja nuorisotyön sekä museoiden, teattereiden ja orkestereiden toiminnan.

Korkotuotot ja muut rahoitustuotot

Pyhjärven kaupunki ei peri Kiinteistö Oy Rillankiveltä myöntämistään tertiäärilainoista korkoa vuonna 2024. Tertiäärilaina on kaupungin myöntämä kolmoissijaislaina, jonka asuntorahasto rinnastaa yhtiön omiin varoihin. Tertiääri- eli kolmoissijaislaina tarkoittaa sitä, että laina on vakuuksien suhteen kolmannella sijalla valtion ja muiden rahoittajien jälkeen.

Korkotuotot sisältävät mm. Pyhjärven Energia ja Vesi Oy:ltä perittävän lainan koron.

Muihin rahoitustuottoihin on budjetoitu 420.000 euroa, joka sisältää mm. sijoitusarvopapereiden myyntituotot.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Pyhjärven kaupunki perii antamistaan lainan takauksista vuotuista takausprovisiota.

Toimintakulujen kehitys

Toimintakulut ja toimintakate

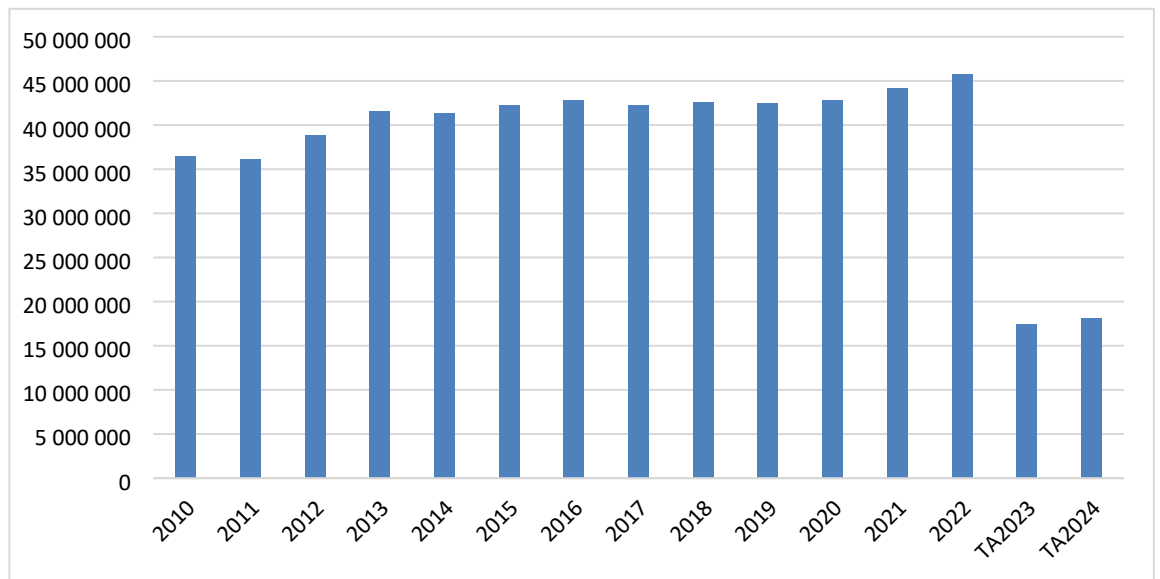
Seuraava taulukko kuvaa Pyhäjärven kaupungin toimintakatteen kehitystä. Toimintakate on käyttötalouden toimintatulojen ja toimintamenojen erotus. Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa merkittävästi toimintakatteeseen vuodesta 2023 alkaen.

Toimintakate	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA+LTA 2023	TA 2024
Toimintakate, €	-38 767 519	-39 606 269	-41 277 810	-13 781 437	-14 218 300

Toimintakatteen muutokseen vuoden 2022 muutettuun talousarvioon verrattuna vaikuttaa hyvinvointialueuudistus.

Toimintakulut	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA+LTA 2023	TA 2024
Toimintakulut, ulkoiset, €	-42 760 856	-44 142 334	-45 768 534	-17 426 761	-18 118 566

Pyhäjärven kaupungin toimintakulujen (ulk.) kehittyminen vuosina 2010– 2024

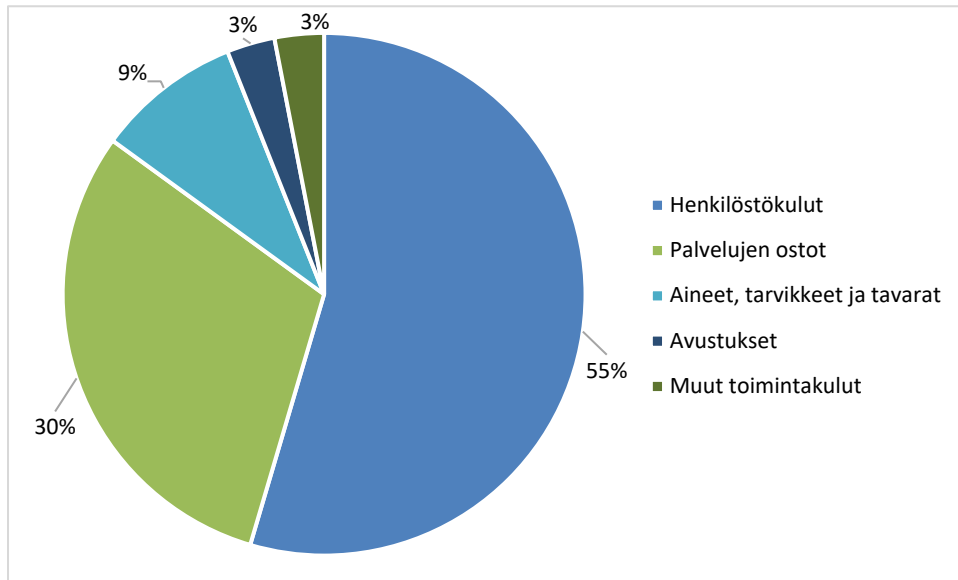
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut, ympäristö- ja rakennustarkastuksen palvelut sekä talous-, henkilöstö- ja atk-palvelut siirtyivät vuoden 2010 alusta alkaen Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä ostettaviksi palveluiksi.

Vuosi 2015 ei sisällä kaukolämpölaitoksen sekä vesi- ja viemärlaitoksen toimintakuluja, koska Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy perustettiin hoitamaan em. toimintoja. Varhaiskasvatus siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä 1.1.2016 alkaen Pyhäjärven kaupungin talousarvioon sivistystoimen alle.

1.1.2017 alkaen työmarkkinatuen kuntaosuuden maksaminen siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä Pyhäjärven kaupungin maksettavaksi. Perustoimeentulotuen myöntäminen ja maksaminen siirtyivät Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä (nettovaikutus noin 110.000 euroa) Kelan hoidettavaksi vuoden 2017 alussa.

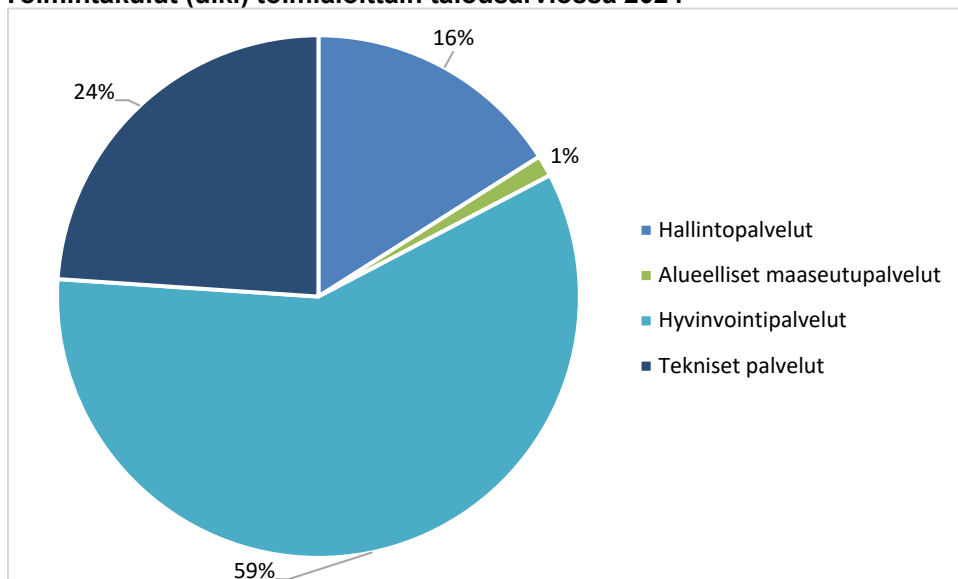
Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueille 1.1.2023. Järjestämisvastuun siirtyminen vaikuttaa myös Pyhäjärven kaupungin toimintakulujen, toimintatulojen, verotulojen sekä valtionosuuksien määrään.

Toimintakulut (ulkoiset) kululajeittain talousarviossa 2024

Pyhjäjärven kaupungin ulkoiset toimintakulut kululajeittain	TA 2024, €	%-osuus
Henkilöstökulut	9 885 945	55 %
Palvelujen ostot	5 515 868	30 %
Aineet ja tarvikkeet	1 625 239	9 %
Avustukset	538 680	3 %
Muut toimintakulut	552 834	3 %
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	18 118 566	100 %

Toimintakulut (ulk.) toimialoittain talousarviossa 2024

Henkilöstökulut muodostavat vuoden 2024 talousarviossa suurimman osan ulkoisista kustannuksista. Edellisinä vuosina palvelujen ostot olivat suurin sisältäen Selännepalvelujen osuuden. Selännepalvelujen osuus vuoden 2022 talousarviossa oli 63,2 % kaikkien toimialojen kustannuksista.

Henkilöstömenot

Kunta-alaa koskevat virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2022–30.4.2025. Vuoden 2024 talousarvion laadinnassa on varauduttu 3 %:n palkkakustannusten korotuksiin. Henkilöstökulut ovat yhteensä noin 54,6 % kaikista ulkoisista toimintakuluista.

Tasausmaksu

Eläkemenoperusteinen maksu on poistunut ja tilalle on tullut tasausmaksu 1.1.2023 alkaen. Tasausmaksu jaetaan vuonna 2023 hyvinvointialueiden ja kuntien kesken siinä suhteessa, mikä on hyvinvointialueiden ja kuntien osuus niiden julkisten alojen eläkelain 85 ja 86 §:ssä tarkoitetuista työansioista lain voimaantullessa.

Keva on arvioinut vuoden 2024 tasausmaksun kokonaismäärän ja jakanut sen kuntien ja hyvinvointialueiden kesken niin, että kuntien osuus on n. 48,7 % kokonaissummasta. Kuntien osuus jaetaan kuntien kesken kunakin vuonna kuntien viimeiseksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaisen verorahoituksen suhteessa. Kunnan verorahoituksella tarkoitetaan kunnan saamia kunnallisvero-, kiinteistövero- ja yhteisöverotuloja sekä valtionosuuksia.

Tasausmaksu on jaettu henkilöstömenojen suhteessa toimialueille. Pyhäjärven kaupungin tasausmaksu vuonna 2024 on Kevan arvion mukaan yhteensä 374.200 euroa.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostojen osuus koko kaupungin kustannuksista muuttui merkittävästi vuonna 2023, kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa. Kaupungin talousarvio ei sisällä enää määrärahavarausta sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä palo- ja pelastuspalvelujen ostamiseen Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä.

Kaupungin hyvinvointipalvelut ovat ostaneet ateriapalvelut 1.1.2023 alkaen PPE Köökki Oy:ltä.

Vuonna 2024 palvelujen ostoihin ei varattu määrärahoja ympäristösuojelu- ja rakennusvalvonnan palvelujen sekä Selman palvelujen toimintaan, koska edellä mainitut palvelut siirtyivät kunnille 1.10.2023 alkaen. Myös kirjastopalvelut kaupungin omaksi toiminnaksi 1.1.2024 alkaen.

Avustukset

Vuonna 2024 avustusmäärärahat ovat pysyneet pääasiassa edellisvuoden tasolla, toteutumisiin liittyviä eurotarkistuksia on tehty. Maaseudun kehittämisavustukseen varattiin 9.000 euron määräraha sekä kunnan osuutta maaseutuuyrittäjien lomituspalveluihin korotettiin 3.000 eurolla.

Hallintopalvelujen avustusmäärärahoissa on varauduttu lasten kotihoidontuen kuntalisän maksamiseen talousarviovuonna 2024. Avustukset yhteisöille sisältävät avustukset Pyhäjärven 4H-yhdistykselle sekä SPR:n Pyhäjärven osastolle. Avustuksiin yhteisöille on varattu määräraha 8.500 euroa, joka ilmoitetaan yhdistysten haettavaksi kevään 2024 aikana. Avustus on tarkoitus käyttää lasten ja nuorten, sairaiden ja vanhusten palveluja edistävien yhdistysten toimintaan. Avustusta voi hakea myös tapahtumien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Yhdistyksen tulee olla pyhjäjärvinen yhdistys eikä yhdistys voi saada avustusta kaupungin muista avustusmäärärahoista.

Hallintopalvelujen avustusmäärärahat sisältävät myös Kelalle maksettavan työmarkkinatuen kuntaosuuden. Hyvinvointipalvelujen määrärahoissa on varauduttu kulttuuritoimen, nuorisotoimen, liikuntatoimen avustuksiin sekä lakisääteiseen kotihoidontukeen.

Teknisen toimen määrärahoissa on varauduttu yksityistieavustuksiin sekä latujen kunnossapitoavustukseen.

	TA 2024	
Avustukset hallintopalvelut		
Avustukset kotitalouksille		36.800
Lasten kotihoidon kuntalisä	35.000	
Vesihuoltoavustus (pitkät vesijohdot)	1.800	
Avustukset kotitalouksille		28.380
Vammaisneuvosto	1.380	
Kunnan osuus lomituspalveluihin maaseutuyrittäjille	18.000	
Avustus maaseudun kehittämiseen	9.000	
Avustukset yhteisöille		60.400
Pyhjärven 4H-yhdistys	6.000	
SPR, Pyhjärven osasto	5.000	
Ennalta jakamattomat avustukset talousarviovuonna (joka sisältää veteraanijärjestöille annettavan avustuksen ja Pyhjärven Pohdin yleisurheilujaoston kesäikäreiden järjestämiseen varatun määrärahan 1.500 €)	8.500	
Muu kohdentamaton avustus	4.000	
Kaukolämpötaksan porrastus	5.400	
Uuden teollisuushallin rakentajille –50 % liittymismaks.	13.500	
Risteysalueen kaukolämpötaksan kompensointi	18.000	
Avustukset yhteisöille		13.600
Kylätoiminta-avustus (150 €/kylä + 150 €/kylä kokousosal.)	3.600	
Kyliä kehittämistä avustus	10.000	
Avustukset yhteisöille, työllistäminen 6059		219.000
Kelalle maksettava työmarkkinatuen kuntaosuus	210.000	
Pyhjärvi-lisä, lisäpalkkatuki pyhjärvisille yhdistyksille ja yrityksille	9.000	
Avustukset hallintopalvelut yhteensä		358.180
Avustukset hyvinvointipalvelut		49.300
Avustukset yhteisöille		
Kesäyliopisto	12.000	
Yrittäjyyskasvatus	1.500	
Liikunta, järjestöavustukset	20.000	
Nuorisotoimi, järjestöavustukset	5.800	
Kulttuuripalvelut, järjestöavustukset	10.000	
Lakisääteinen kotihoidon tuki, 1.1.2016 alkaen		100.000
Avustukset hyvinvointipalvelut yhteensä		149.300
Avustukset tekniset palvelut		31.200
Avustukset yhteisöille		
Yksityistieavustukset	30.000	
Ladut	1.200	
Avustukset tekniset palvelut yhteensä		31.200
Avustukset kotitalouksille yhteensä		165.180
Avustukset yhteisöille yhteensä		373.500
Avustukset yhteensä		538.680

Lainakanta

Lainakanta sekä omavaraisuusaste vuosina 2018 – 2024

	2018	2019	2020	2021	2022	8.2023	TA2024
Lainakanta, 1000 euroa	25 086	29 099	30 252	28 184	26 115	28 755	32 935
Lainakanta € / asukas	4 781	5 667	6 011	5 680	5 409	6 026	6 919
Omavaraisuusaste	52,0	45,1	44,9	48,3	46,3	46,5	
Konsernin lainat, € / asukas	8 065	9 110	10 031	10 251	10 768		
Kuntien keskimääräinen lainakanta € / asukas	3 039	3 342	3 448	3 465	3 371		
Kuntien keskimääräinen konsernin lainakanta, € / as.	6 540	7 084	7 457	7 681	7 831		

Vuodesta 2015 alkaen Pyhjärven kaupunki on nostanut vuosittain talousarviolainaa talousarviopäätöksen mukaisesti. Lainaa on otettu myös käyttötalouden hoitamiseen, koska vuosikate on muodostunut useana vuotena negatiiviseksi.

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä ja ylipäätään kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omat varat muodostavat puskurin mahdollisia tappioita varten. Kunnissa pidetään omavaraisuusastetta hyvänä, jos se ylittää 70 %:a.

Lainan ottaminen

Maksuvalmiutta ovat rasittaneet valtionosuuksien määrän aleneminen ja mittavat investoinnit. Valtionosuuksien alenemisen vuoksi vuosikate on ollut negatiivinen vuosina 2015 – 2016 sekä vuosina 2018 - 2022. Tämä tarkoittaa, että on otettava velkaa myös käyttötalousmenojen hoitamiseen. Kaupunginhallituksella on oikeus talousarviolainojen ottamiseen talousarvion puitteissa.

Kaupunginjohtajalle ja talous- ja hallintojohtajalle annetaan maksuvalmiuden turvaamiseksi oikeus tilapäislainan ottamiseen enintään 3,0 miljoonaa euroa ja sitä suuremmista tilapäislainoista päättää kaupunginhallitus.

Lainananto

Kaupunginhallitukselle annetaan valtuudet myöntää rekisteröidyille yleishyödyllisille yhteisöille lyhytaikaista lainaa. Laina voidaan myöntää olemassa olevan rahoituspäätöksen perusteella enintään vuodeksi kerrallaan EU-rahoitteisten tai niihin verrattavien hankkeiden maksuvalmiuden turvaamiseksi. Hankkeen vuosikustannusarvion tulee olla yli 8.000 €. Lainasta peritään nostohetken mukainen, Euribor 6 kk (360) korko. Vakuudeksi edellytetään yhdistyksen yleisen kokouksen päätös kassalainan ottamisesta kaupungilta ja velkakirjaan hallituksen virallinen allekirjoitus. Hankkeen jatkuessa laina voidaan uudistaa tarvittaessa kaupunginhallituksen päätöksellä. Laina on maksettava takaisin kokonaisuudessaan heti, kun hanke on päättynyt ja hankesuunnitelman mukaiset maksatukset on saatu.

Kaupunginjohtajalle ja talous- ja hallintojohtajalle annetaan tytäryhtiöiden maksuvalmiuden turvaamiseksi oikeus tilapäislainan antamiseen enintään 100.000 euroa. Euromäärältään 100.000 euroa suuremmista tilapäislainoista päättää kaupunginhallitus. Tytäryhtiöiden maksuvalmiuslainan ehtona on, että se on maksettava kaupungille takaisin ennen lainanottovuoden päättymistä (31.12.).

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Pyhjärven kaupunki perii antamistaan lainan takauksista vuotuista takausprovisiota.

Sijoitukset vuosina 2019 – 2023 (markkina-arvot)

TUNNUSLUKU/MITTARI	2019	2020	2021	2022	31.8.2023
Evli	5 536 254	5 521 552	5 947 332	5 496 088	5 741 659
Nordea kapitalisaatio	3 765 371	1 144 190	1 602 379	874 305	3 670 319
Nordea varainhoito	1 248 495	3 951 016	4 038 017	3 788 118	1 236 204
Ålandsbanken		300 000	357 570	707 580	719 663*
Yhteensä	10 550 120	10 916 758	11 945 298	10 866 091	11 367 845

Pyhäjärven kaupungin varainhoitajina ovat toimineet vuoden 2018 lopusta alkaen Evli sekä Nordea varainhoito. Ålandsbanken tuli varainhoitajaksi vuoden 2020 lopussa.

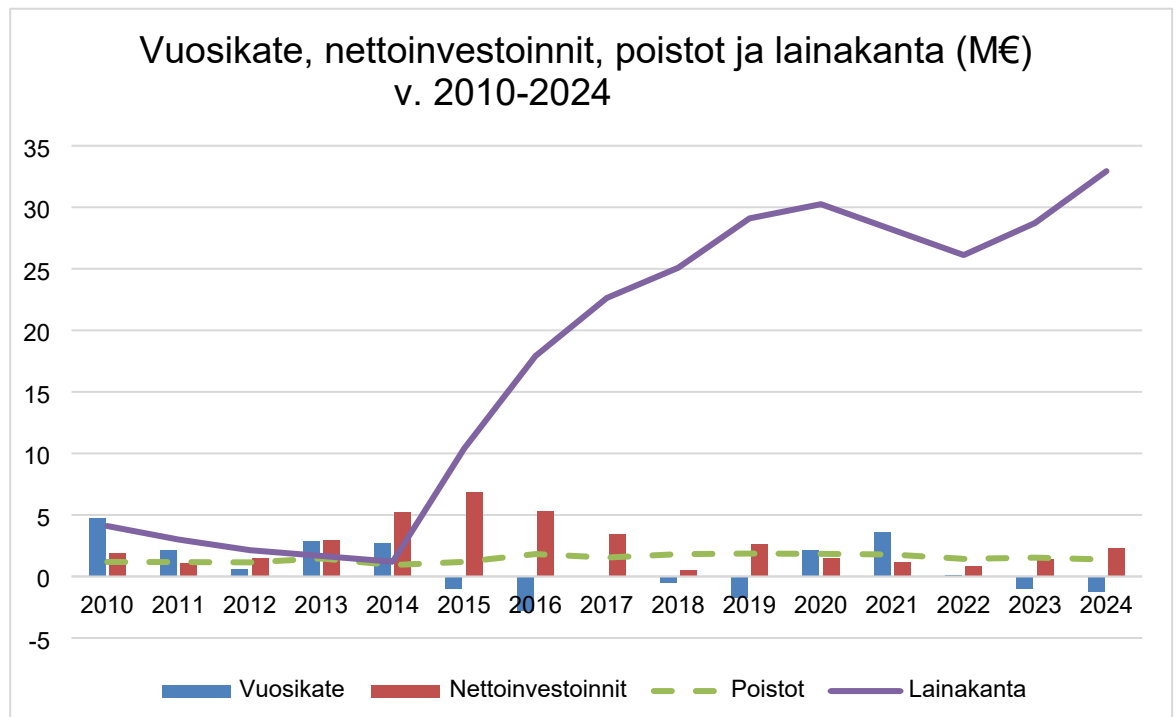
Tuottoprosentti vuoden 2023 alusta oli Evlin salkussa 4,68 %. Kolmen vuoden tuotto Evlillä oli 8,8 %. Nordea kapitalisaation ja varainhoidon tuottoprosentti vuoden 2023 alusta oli 5,22 % sekä raportoinnin alusta 22,38 %. Ålandsbankenin tuotto sijoitukselle on ollut vuoden alusta 8,23.

Pääomantuloutuksia voidaan tulevaisuudessa käyttää investointeihin, lainojen lyhennyksiin ja elinkeinojen kehittämiseen valtuuston erikseen päättämällä tavalla.

Tulorahoituksen riittävyys

Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen.

Vuoden 2024 talousarviossa vuosikate on -1.271.300 euroa, eikä näin ollen kata kokonaisuudessaan toimintakuluja eikä käyttöomaisuuden poistoja.

TULOSLASKELMA JA KOKONAISTALOUDEN KEHITYS

Tuloslaskelmaosan toteutuminen, ulkoiset + sisäiset

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	TA LTA 2023	Talousarvio 2024
Toimintatuotot	6 899 630	6 881 838	7 121 706	7 175 971	5 724 217	6 238 598
Toimintakulut	-45 422 478	-45 649 358	-46 727 975	-48 453 782	-19 505 654	-20 456 898
Toimintakate	-38 522 848	-38 767 519	-39 606 269	-41 277 810	-13 781 437	-14 218 300
Verotulot	19 734 074	21 717 394	22 629 381	21 192 131	11 080 000	10 715 000
Valtionosuudet	16 586 486	19 460 574	20 335 468	20 571 829	1 952 800	2 730 000
Rahoitustuotot	681 626	246 151	473 140	44 275	445 000	465 000
Rahoituskulut	-193 952	-530 955	-210 861	-429 725	-673 000	-963 000
Vuosikate	-1 714 615	2 125 644	3 620 859	100 700	-976 637	-1 271 300
Poistot	-1 863 112	-1 839 058	-1 785 473	-1 431 069	-1 530 200	-1 374 700
Arvon alentumiset						
Satunn. kulut		-198 141				
Tilikauden tulos	-3 577 726	88 445	1 835 387	-1 330 369	-2 506 837	-2 646 000
Poistoeron muutos	347 006	338 427	334 208	328 316	330 000	320 000
Varausten muutos						
Rahastojen muutos						
Tilik. yli-/alijäämä	-3 230 721	426 871	2 169 595	-1 002 053	-2 176 837	-2 326 000
Taseen erät						
Tilikauden ylijäämä	745 001	1 171 872	3 245 401	2 243 348	1 163 622	-1 162 378
Poistoero	5 803 678	6 142 106	5 469 470	5 141 154	4 811 154	4 491 154

Tuloslaskelma

Tuloslaskelmassa esitetään kokonaistalouden kannalta keskeiset tekijät, eli verotulot, valtionosuudet sekä varsinaisen toiminnan toimintatuotot ja toimintakulut. Vakaan talouden lähtökohtana on sopeuttaa toimintamenot tuloerien kehitykseen.

Toimintakate muodostuu toimintatulojen ja toimintamenojen erotuksesta (= käyttötalouden nettomeno). Se osoittaa kuinka paljon käyttötalouden menoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate osoittaa tulo- ja menoeroa, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja menoeroa riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja menoero on riittävä. Tuloslaskelma osoittaa, että Pyhjärven kaupungin tulo- ja menoero ei ole riittävä talousarviovuonna 2024, mutta odotettavissa on että tulevina vuosina kaupungin talous tulee parantumaan verotulopohjan laajentumisen kautta.

Tuloslaskelman tunnuslukuja

	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA + LTA 2023	TA 2024
Asukasmäärä	5 131	5 033	4 962	4 828	4 850	4 760
Toimintatuotot % toimintakuluista	9,3 %	9,3 %	10,3 %	9,8 %	20,9 %	21,5 %
Vuosikate % poistoista	-92,0 %	115,6 %	202,8	7,0 %	-63,8 %	-92,5 %
Vuosikate €/asukas	-333,9	422,3	729,7	20,9	-201,4	-267,1
Poisto %	47,1 %	46,1 %	39,4 %	31,9 %	42,0 %	35,2 %
Poistot / asukas	-362,8	-365,4	-359,8	-296,4	-315,5	-288,8
Tilikauden tulos	-3 577 726	88 445	1 835 387	1 330 369	-2 506 837	-2 646 000
Taseen kertynyt ylijäämä	745 001	1 171 872	3 341 467	2 243 348		
Kertynyt ylij., €/as.	145	233	673	465		

Tuloslaskelman tunnusluvut, selostus:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista:

$100 \times \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut}$

Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla toiminnan tuotoilla.

Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista:

$100 \times \text{vuosikate} / \text{keskimääräinen poistonalainen investointien omahankintameno}$

Vuosikate % poistoista:

$100 \times \text{vuosikate} / \text{poistot}$

Poisto-%: $100 \times \text{poistot} / \text{toimintatulo}$

Taloussuunnittelun tasapainoperiaate

Kuntalaki velvoittaa kuntaa huolehtimaan tulo- ja menoeroa riittävydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä. Taloussuunnitelmassa on esitettävä toimenpiteet edellisiltä tilikausilta kertyneen tai kuluvalta tilikaudelta kertyvän alijäämän kattamiseksi. Muodollista tulojen ja menojen tasapainottamista vuositason ei kuitenkaan edellytetä. Kunta, jonka kuluva vuoden tasearvio on ylijäämäinen, voi sen sijaan tehdä alijäämäisen taloussuunnitelman. Suunnitelman alijäämäisyys ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin talousarvion laadintavuoden tasearvion mukainen kertynyt ylijäämä.

Kaupungin talouden seuranta ja reagoiminen tuleviin muutoksiin vaatii edelleen tarkkuutta tulevina vuosina. Kaupungin talouden tasapaino edellyttää kokonaistalouden hallintaa, uusien toimintatapojen luomista, yhteistyön tehostamista eri tahojen kanssa sekä kaupungin profiilin nostamista.

Talouden tasapainottaminen

Pyhjärven kaupungin taloudellinen tilanne on tällä hetkellä huolestuttava. Taseeseen aikaisemmilta vuosilta kertynyt ylijäämä tulee syötyä seuraavina vuosina kertyvien alijäämien johdosta. Talouden tasapainottaminen tulee jatkumaan vuosina 2024 - 2026. Veropohjan laajeneminen vaikuttaa merkittävästi Pyhjärven kaupungin talouden tasapainoon tulevien vuosien aikana.

Tilikauden yli- /alijäämät vuosina 2020 – 2024

	2020	2021	2022	TA+LTA 2023	TA 2024
Taseen loppusumma 31.12.	61 414 364	60 867 876	60 466 857		
Peruspääoma 31.12.	20 542 188	20 542 188	20 542 187		
Peruspääoma-% taseen loppusummasta	33,5	33,7	34,0		
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12.	426 871	2 169 595	-1 002 053		
- Edellisten vuosien alijäämä					
+ Edellisten vuosien ylijäämä	745 001	1 171 872	3 245 401		
Tilikauden ylijäämä taseessa yht. 31.12.	1 171 872	3 341 527	2 243 348		
Tuloksenkäsittelyerät tilinpäätöksessä: Poistoero	5 803 678	5 469 470	5 141 154		
Tilikauden yli-/alijäämä talousarviossa				-2 176 837	-2 326 000
Kertynyt ylijäämä € / asukas	233	673	465		

Taloussuunnitelmat vuosille 2023 - 2028

	TA+LTA2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintakate	-13 781 437	-14 218 300	-14 484 800	-14 680 800		
Verotulot	11 080 000	10 715 000	10 685 000	11 840 000		
Valtionosuudet	1 952 800	2 730 000	3 425 000	3 825 000		
Rah.tuotot ja -kulut	-228 000	-498 000	-535 000	-735 000		
Vuosikate	-976 637	-1 271 300	-909 800	249 200		
Poistot	-1 530 200	-1 374 700	-1 322 000	-1 202 000		
Tilikauden tulos	-2 506 837	-2 646 000	-2 231 800	-952 800		
Poistoeron muutos	330 000	320 000	310 000	300 000		
Tilik. yli-/alijäämä	-2 176 837	-2 326 000	-1 921 800	-652 800	123 880	3 832 948
Kertynyt yli-/alij.	1 163 622	-1 162 378	-3 084 178	-3 736 978	-3 613 098	219 850
Kertynyt poistoero	4 811 154	4 491 154	4 181 154	3 881 154	3 591 154	3 311 154

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan

Taloussuunnitelma 2025 - 2026

rahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty. Rahoituslaskelman mukaan Pyhjärven kaupungin pitkäaikaisten lainojen lisäys vuonna 2024 on 6,5 miljoonaa euroa.

TALOUSARVION SITOVUUS

Kuntalain 110 §:n 5 momentin mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarviossa valtuusto hyväksyy toimielinten toimintatavoitteet ja talousarvion. Kaupunginvaltuustoon nähden sitovaksi eräksi talousarviossa määritellään toimintakate. Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösunnitelmat. Toimielin voi siirtää käyttösunnitelmaan liittyvää päätösvaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille. Talousarvio sisältää myös informaatiotietona toimintaa ohjaavia tavoitteita, tunnuslukuja ja mittareita.

Käyttötaloussosassa valtuusto myöntää toimielimille toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Toimielimien sitovuustaso on toimintamäärärahan ja tulotavoitteen erotus eli toimintakate. Toimielimen toimintakatteeseen vaikuttavat muutokset on valtuuston hyväksyttävä. Tekniset talousarviomuutokset voidaan toteuttaa suunnittelujärjestelmään lautakunnan päätöksellä. Kaikki talousarviomuutokset on käsiteltävä talousarviovuoden aikana.

Toimielin	Tulosyksiköt
Keskusvaalilautakunta	
Tarkastuslautakunta	
Kaupunginvaltuusto	
Kaupunginhallitus	Yleishallinto
	Elinkeinopalvelut
	Selänne-palvelut
Maaseutulautakunta	Alueelliset maaseutupalvelut
Hyvinvointilautakunta	Hallinto
	Perusopetus
	Toisen asteen opetus
	Vapaa-ajan koulutus
	Vapaa-aikapalvelut
	Varhaiskasvatus
Tekninen lautakunta	Yhdyskuntatekniset palvelut
	Tilapalvelut
	Työpajatoiminta

Tuloslaskelmaosassa sitovia eriä ovat verotulot ja valtionosuudet sekä rahoitustulojen ja -menojen yhteismäärä.

Rahoitusosassa sitovia eriä ovat antolainasaamisten lisäykset ja vähennykset, pitkäaikaisten lainojen lisäys ja vähennys.

Investointiosassa valtuusto myöntää toimielimille määrärahat. Toimielimien bruttomääräiset määrärahat ovat valtuustoon nähden sitovia.

Toimielin	Hankeryhmä
Kaupunginhallitus	Maa- ja vesialueet
	Koneet ja laitteet
	Sijoitukset ja muut pitkävaikutteiset menot
Hyvinvointilautakunta	Koneet ja laitteet
Tekninen lautakunta	Rakennukset
	Kiinteät rakenteet ja laitteet
	Koneet ja laitteet

Investointiosan poistonalaisena irtaimen omaisuuden hankintana pidetään vähintään 10.000 euron arvoista hyödyke tai hyödykeryhmän hankintaa. Irtaimen omaisuuden määrärahat ovat sitovia

toimielintasolla. Toimielimet veloitetaan kantamaan ja hakemaan investointien valtionosuudet talousarvioon merkityn mukaisesti.

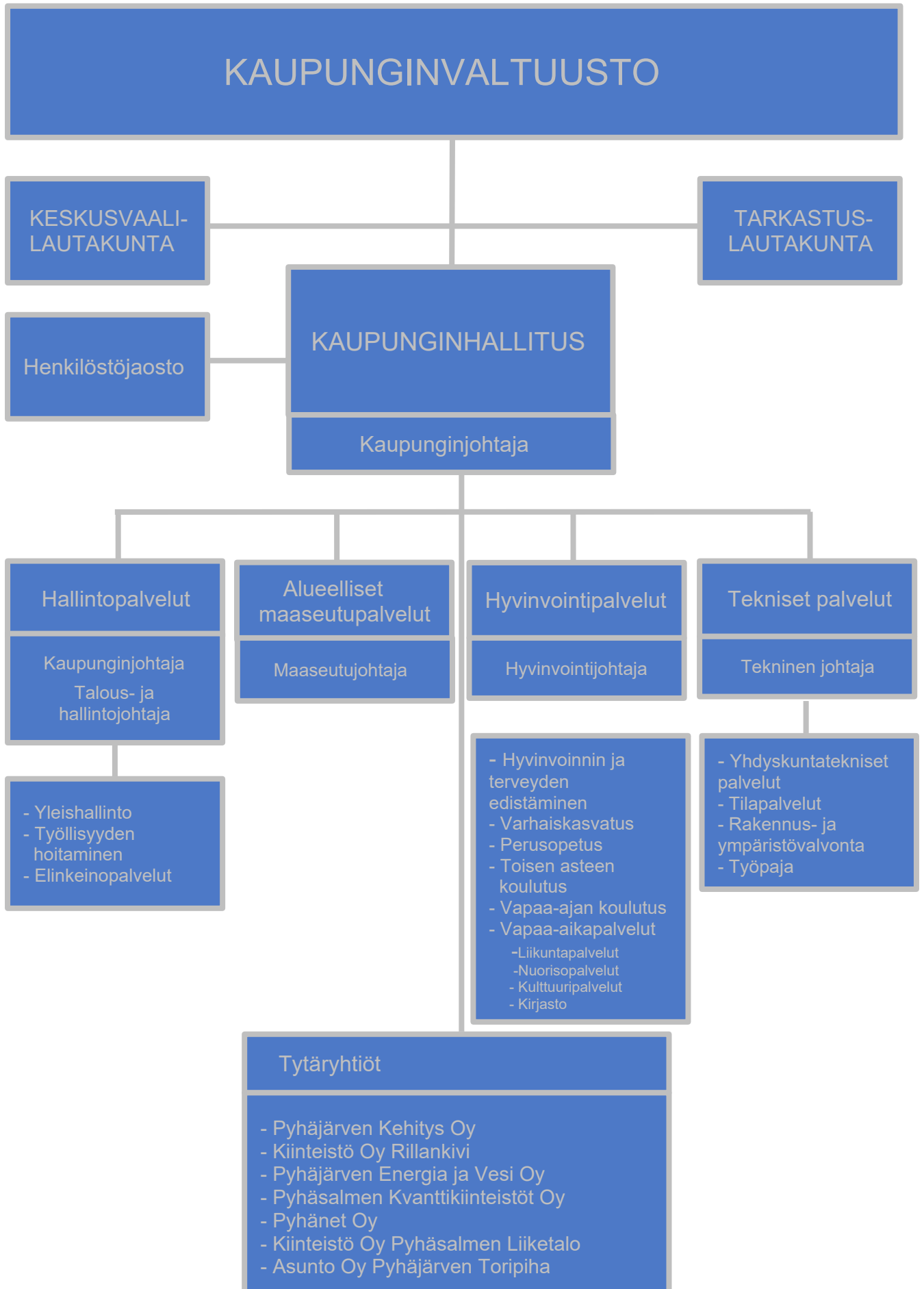
Toimielimien sekä tulosyksiköiden toimintakate vuosina 2023 ja 2024, ulkoiset + sisäiset Käyttötalouden sitovat määrärahat valtuustoon nähden on merkitty sinisiin laatikoihin.

	TA + LTA 2023	TA2024	Muutos €	Muutos-%
Keskusvaalilautakunta	-6 928	-17 333	-10 405	150,2 %
Tarkastuslautakunta	-37 236	-31 195	6 041	-16,2 %
Kaupunginvaltuusto	-152 562	-76 023	76 539	-50,2 %
Kaupunginhallitus	-2 918 375	-2 553 889	364 486	-12,5 %
Yleishallinto	-1 860 083	-2 089 989	-229 906	12,4 %
Elinkeinopalvelut	-461 992	-463 900	-1 908	0,4 %
Selänne-palvelut	-596 300		596 300	-100,0 %
Alueelliset maaseutup.	0	0	0	0,0 %
Hyvinvointilautakunta	-11 552 826	-12 399 432	-846 606	7,3 %
Hallinto	-308 063	-310 887	-2 824	0,9 %
Perusopetus	-5 997 832	-6 348 517	-350 685	5,8 %
Toisen asteen opetus	-1 049 307	-1 116 017	-66 710	6,4 %
Vapaa-ajan koulutus	-135 671	-187 502	-51 831	38,2 %
Vapaa-aikapalvelut	-1 200 631	-1 289 469	-88 838	7,4 %
Varhaiskasvatus	-2 861 322	-3 147 040	-285 718	10,0 %
Tekninen lautakunta	886 490	859 572	-26 918	-3,0 %
Yhdyskuntateknikka	-575 269	-569 146	6 123	-1,1 %
Tilapalvelut	1 512 817	1 563 887	51 070	3,4 %
Rakennus- ja ympäristövalvonta	-95 879	-128 838	-32 959	34,4 %
Työpajatoiminta	44 821	-6 330	-51 151	-114,1 %
Toimintakate, yhteensä	-13 781 437	-14 218 300	-436 863	3,2 %

Talousarvion toteutumisesta raportointinen

Hallintosäännön 57 §:n mukaan toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla. Talouden toteutumisesta raportoidaan huhtikuun ja elokuun lopun tilanteista sekä tilinpäätösraportointi kolmantena raportointi ajankohtana.

PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN ORGANISAATIO

HALLINTOPALVELUT

Vastuuelin: Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi
 Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hallintopalvelut vastaa kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Hallintopalvelut tuottaa koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seurantaa, valvontaa ja suunnittelua. Hallintopalvelut vastaa koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta. Hallintopalvelujen tehtävänä on tuottaa ammattitaitoisesti laadukkaat tuki- ja ylläpitopalvelut eri toimialoille.

Hallintopalvelut sisältää keskusvaalilautakunnalle, tarkastuslautakunnalle sekä kaupunginhallitukselle varatut määrärahat.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTÄRI	TP2019	TP2020	TP2021	TP2022	TA+LTA 2023	TA2024
Toimintakate	-38 522 848	-38 767 519	-39 606 269	-41 277 810	-13 781 437	-14 218 300
Asukasluku	5 135	5 033	4 962	4 828	4 850	4 760
Toimintakate €/asukas	-7 502	-7 703	-7 982	-8 550	-2 842	-2 987

3. PERUSTELUT

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto päättää mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta. Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä.

Valtuusto asettaa tehtäviinsä kaupungin muut toimielimet ja täyttää tärkeimmät virat. Valtuusto on hallintosäännöllä siirtänyt toimivaltaansa edelleen muille toimielimille, kuten kaupunginhallitukselle, lauta- ja johtokunnille sekä viranhaltijoille. Päätösvallan siirtämisen avulla valtuusto voi paremmin keskittyä tärkeimpien asioiden käsittelyyn ja kaupungin kehittämiseen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA+LTA 2023	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	1 071 280	1 162 574	466 900	432 400	432 400	432 400
Toimintamenot	-30 994 407	-31 468 596	-3 582 001	-3 110 840	-3 164 658	-3 219 406
Toimintakate (netto)	-29 923 127	-30 306 022	-3 115 101	-2 678 440	-2 732 258	-2 787 006
Poistot ja arvonalent.	-54 130	-56 368	-52 900	-60 400	-60 400	-60 400
Tehtävän kokonaiskust.	-29 977 257	-30 362 390	-3 168 001	-2 738 840	-2 792 658	-2 847 406

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuuelin: Tarkastuslautakunta

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat; arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla; arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää; huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta; valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi; valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIINTI / MITTARI
1. Tilintarkastusyhteisön tilintarkastajan toimesta kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen toteuttaminen kunta- ja tilintarkastuslain edellyttämällä tavalla.	Hallinnon ja talouden tarkastuksen asianmukaisen toteutuksen järjestäminen niin, että tilintarkastajalla on käytössään riittävät voimavarat riippumattoman tilintarkastuksen suorittamiseksi.	Tilintarkastaja raportoi sopimuksenmukaisesti tarkastuslautakunnalle, joka valvoo tarkastuksen suorittamista / Lakien ja asetusten mukainen riittävä laajuus.
2. Valtuuston päättämän kaupunkistrategian toteutumisen arviointi ja seuranta.	Viranhaltijaorganisaatio toteuttaa kuntastrategiassa asetetut tavoitteet ja toimenpiteet.	Tarkastuslautakunta / Kaupunkistrategian toteutumisen arviointi.
3. Valtuuston asettamien kaupunkikonsernin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi.	Lautakunta hankkii tiedot ja tutustuu tavoiteasettelun alaiseen toimintaan.	Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamat tavoitteet / Toiminnan ja talouden arviointi, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamat tavoitteet / Oleellisen toiminnan riittävä arviointi.
4. Tarkastuslautakunnan toiminnan kehittäminen ja koulutautuminen.	Koulutuksella pidetään yllä valmiudet arviointityön suorittamiseen.	Kaupunginvaltuuston ja tarkastuslautakunnan oma seuranta / Tarkastuslautakunnalla riittävä koulutuksen taso, käytössään riittävä asiantuntemus tehtävistä suoriutumiseksi.
5. Kaupunkikonsernin tavoiteasettelun kehittäminen / Tavoitteiden asettelun merkittävyyden ymmärtäminen.	Tavoiteasettelun merkittävyyden kehittäminen kaupunkikonsernissa.	Tarkastuslautakunta ja kaupunginvaltuusto / Riittävä määrä oleellisia, mitattavia ja arvioitavia tavoitteita.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Nettomenot € / asukas	4,3	5,6	7,4	6,6	6,7	6,9

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot						

Toimintamenot	-21 804	-26 966	-37 236	-31 195	-31 735	-32 284
Toimintakate (netto)	-21 804	-26 966	-37 236	-31 195	-31 735	-32 284

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuuelin: Keskusvaalilautakunta
Vastuuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Vaalien järjestäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä (VaaliL 714/1998). Keskusvaalilautakunta vastaa kunnassa valtiollisten sekä alue- ja kuntavaalien järjestämisestä. Vaalilain lisäksi kuntavaalien toimittamisesta säädetään kuntarakennelaisissa (1698/2009).

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Tietotekniikan käyttö ennako- ja vaalipäivän äänestyksessä	Reaaliaikainen äänestäneiden merkitseminen vaalitietojärjestelmään
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	Haja-asutusalueiden ja taajaman asukkaita palvelemaan reittiakataulun mukaisesti kiertävä ennakoäänestysauto	Ennakoäänestysmahdollisuuden tarjoaminen useammassa paikassa (pysähdyspisteissä)
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Ennakoäänestysvirkailijoina käytetään kaupungintyöntekijöiden työpanosta.	Työvuorojen jakaminen usean henkilön kesken, oman työn ohella

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2020	TP 2021	TP2022	TA 2023	TA 2024
Äänioikeutettuja	4 566	4 144	4 106	4 106	3 960
Äänestäneitä		2 288	1 985		
Äänestys%		55,2	48,3		
	Ei vaaleja	Kuntavaalit	Aluevaalit	Eduskuntav.	Presidentinvaalit
Äänioikeutettuja					3 960
Äänestäneitä					
Äänestys%					
					EU-vaalit

3. PERUSTELUT

Presidentinvaalit 28.1.2024, ennakoäänestys 17.-23.1.2024.
 Presidentinvaalien mahdollinen toinen vaali 11.2.2024, ennakoäänestys 31.1.-6.2.2024.
 Europarlamenttivaalit 9.6.2024, ennakoäänestys 29.5.-4.6.2024.
 Vuonna 2025 toimitetaan alue- ja kuntavaalit. Vuonna 2026 ei säännönmukaisia vaaleja.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Oikeusministeriö päättää kunnille valtiollisten vaalien järjestämisestä aiheutuneiden menojen kertakorvauksesta. Korvaukseen vaikuttaa kunnassa asuvien äänioikeutettujen määrä. Presidentinvaalissa korvaus suoritetaan kaksinkertaisena, jos vaalissa toimitetaan toinen kierros.

Tuloarviot ja määrärahat	TP 2021	TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot	5 802	11 966	9 100	26 100	9 000	0
Toimintamenot	-16 930	-13 684	-16 028	-43 500	-17 000	0
Toimintakate (netto)	-11 129	-1 718	-6 928	-17 400	-8 000	0

Tehtävän kokonaiskust.	-11 129	-1 718	-6 928	-17 400	-8 000	0
------------------------	---------	--------	--------	---------	--------	---

KAUPUNGINVALTUUSTO

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
 Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi
 Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kaupunginvaltuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Valtuusto tekee päätökset kaikissa laissa mainituissa kunnan kannalta tärkeissä asioissa.

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-107 270	-83 373	-152 562	-76 023	-77 338	-78 676
Toimintakate (netto)	-107 270	-83 373	-152 562	-76 023	-77 338	-78 676

KAUPUNGINHALLITUS

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
 Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi
 Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin johtamisesta ja kehittämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti. Kaupunginhallitus johtaa ja valvoo kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintoja, vastaa strategian valmistelusta, toiminnan tuloksellisuudesta, kaupungin talouden ohjauksesta ja organisaation kehittämisestä, riskien hallinnasta ja omistajaohjauksesta sekä valvoo kaupungin yleistä etua. Sen lisäksi kaupunginhallitus vastaa alueiden käytön suunnittelusta ja ohjaa kaupungin maapolitiikkaa ja kaavoitusta, kuntasuunnittelua, seutuyhteistyötä, asuntopolitiikkaa, elinkeinopolitiikkaa sekä henkilöstöpolitiikkaa.

Kaupungin talouden seuranta ja reagoiminen tuleviin muutoksiin vaatii erityistä tarkkuutta talousarviovuonna 2024 sekä suunnitelmavuosina 2025 - 2026. Kaupungin talouden tasapaino edellyttää kokonaistalouden hallintaa, uusien toimintatapojen luomista, yhteistyön tehostamista eri tahojen kanssa sekä kaupungin profiilin nostamista.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Sähköisten palveluiden kehittäminen konsernin palveluissa.	Lisääntyneiden sähköisten palvelujen määrä
	Pyhänet Oy:n toiminta tuloksekasta	Pyhänet Oy:lle asetettujen tavoitteiden toteutuminen
	Digitaalisuusasteen arviointi	Kaupungin digitalisaatioaste kasvaa mitattavasti.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinon kehittämisessä	E75 ja vt27 risteysalueen kehittäminen suunnitellusti.	Uudet yritykset / varaukset risteysalueella / vuosi. Valtateiden risteysalueelle edistetään vetytankkausaseman syntymistä.

		Risteysalueen kortteleiden asemakaavan muutos valmistuu 2024 loppuun mennessä.
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Kaupungin HINKU-situmus HINKU-foorumin parhaiden käytäntöjen implementointi	Pyhäjärven kasvihuonepäästöt vähenevät 80 % vuoteen 2030 mennessä. Vähintään yksi uusi ns. paras käytäntö implementoidaan per vuosi.
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Energiahankkeet luovat paikkakunnalle uusia työpaikkoja. Kaupunki edistää alueellaan energiahankkeita, jotka kohdistuvat uusiutuvan energian tuotantoon, biopolttoaineisiin ja energian varastointiin Uuden vihreän siirtymän teollisuuspuiston kehittäminen	Energia-alan työvoimavaikutusten kasvu (htv) Uusien investointipäätösten ja kehityshankkeiden määrä (Pyhäjärven Miljardin eteneminen). Olkosen kaavoitus valmistuu ja hyväksytään 2024
Viihtyisä elinympäristö	Paluumuutto vilkastuu kaikissa ikäryhmissä. Paluumuuttajien tarpeet mm. asumisessa ja yrittämisessä huomioidaan erityisesti. Riittävästi houkuttelevia kaavatontteja valmiina rakennettavaksi asumiseen. Maakuntajärvi Pyhäjärven rantaosayleiskaavan päivitys luo viihtyisiä asuntontteja Kylien kehittämiseen varattu määrärahan käyttäminen	Kuntaan muutto on suurempi kuin lähtömuutto vuonna 2023. Nuorten aikuisten (alle 35-v.) paluumuutto lisääntyy vuodesta 2021. Niemelänrannan asuntontteja lisätään, ent. kunnalliskodin paikalle. Kaavan päivitys aloitetaan vuonna 2024. Kylien kehittämiseen varattu määräraha jakautuu mahdollisimman usealle yhdistykselle.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Nuorten kesätyösetelimallin käyttöä jatketaan ja kehitetään. Kutsuperusteista palveluliikennettä järjestetään haja-asutusalueille.	Kesätyösetelin käyttöaste vuosittain vähintään 95 %. Palvelun asiakasmäärä pysyy hyvällä tasolla.
Sivistyksestä virtaa	Kulttuurin ja liikunnan palveluiden kehittäminen toimitiloja rakentamalla tarvetta vastaavasti. Tapahtumatarjonta kasvaa Pyhäjärvellä.	Uuden hyvinvointitalon luvitusvaihe (rakennusluvut) valmistuu 2024. Uusien tapahtumien määrä.
Kantokykyinen palvelutuotanto	Palveluiden kustannustehokkuus	Palveluiden kustannusten seuraaminen vuosittain.
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Vaikutusten ennakoarviointi (EVA) käytössä kaikissa toimielimissä	Laadittujen arviointien määrä / vuosi.

	Tiedottamista ja osallisuuden mahdollisuuksia lisätään kaupungin toiminnassa.	Konsernin tiedotuslehti ilmestyy vähintään 2 kertaa vuodessa.
Viihtyisä elinympäristö	Entisen saha-alueen kaavoitus uudistetaan	Uusi asemakaava alueelle valmistuu vuoden 2025 loppuun mennessä.
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Luonto hyödynnetään monipuolisesti matkailuliiketoiminnan kehittämisessä	Kaupungin satama-alueelle laaditaan kehittämissuunnitelma.

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Talouden tasapainotusohjelman noudattaminen ja päivittäminen. Kuntalain § 118:n mukaiset ns. kriisikunnan raja-arvot eivät täyty kokonaan. Veropohja laajenee erityisesti tuulivoimarakentamisen kautta Kaupungin sijoitusvarallisuuden tuottavuus hyvällä tasolla	Konsernin positiivinen vuosikate vuonna 2026 Kaupunkikonsernin lainamäärä €/asukas Tilikauden tulos positiivinen vuonna 2027 Ns. kriisikuntamittareista täyttyy enintään kaksi Kiinteistöverotulojen toteutuminen / vuosi. Sijoitussalkkujen tuotto, % / vuosi
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Konsernin yhteiset ns. toimitusjohtajapalaverit. Yhtiöiden hallitustyön tuloksellisuuden arviointi.	Vähintään 6 kpl vuonna 2024 Arviointimalli laadittu 2024
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Nettoinvestoinnit mitoitetaan taloudellisen kantokyvyn mukaan. Uusia verotuloja tuottavia investointeja haetaan aktiivisesti. Kaupunkikonsernin vuosikate kattaa pitkällä aikavälillä nettoinvestoinnit	Kaupungin nettoinvestoinnit ovat talousarvion määrärahojen raamissa Uusia energiainvestointipäätöksiä 2 kpl vuonna 2024 Vuosikate kattaa nettoinvestoinnit v. 2027.
Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Pyhäjärven Callio tunnetaan yritysalueena valtakunnallisesti. Pääpaino sisällöllisessä ja positiivisessa markkinoinnissa yhdessä yritysten kanssa.	Callion tuomat uudet kontaktit kaupungille. Kaupunki markkinoi itseään aktiivisesti sekä paikallisesti että valtakunnallisesti. Yhteinen suunnitelma on valmis v. 2024.

	Kyläyhdistysten ja kaupungin yhteistyö kesäasukkaiden aktivoimiseksi ja houkuttelemiseksi on suunnitelmallista.	
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Aktiivinen hankekehittäminen ja aluekehitysvarojen hyödyntäminen. Nihakilta hankitaan resurssia yritys- ja rahoitusneuvontaan 0,5 htv Korkeakoulu-yhteistyö lisääntyy ja monipuolistuu	Aluekehitysrahojen vuosittainen määrä Nihakin yrityspalvelupäällikön tulostavoitteiden toteutuminen Yliopistojen ja AMK:iden kanssa tehtävä yhteistyö lisääntyy.
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Yhteisöjä tuetaan hyödyntämään kehittämisrahoitusta. Vaikuttamistoimielinten jäsenten aktiivinen toiminta ja neuvostojen viestinnän kehittäminen. Päätöksenteko ja toiminta ovat kustannustietoista ja vaikutuksia ennalta arvioivaa (EVA-menettely).	Saadun Leader-rahoituksen määrä. Neuvostojen toiminnan esittelyt ja jalkautuminen eri tilaisuuksiin. Laadittujen EVA-arviointien määrä
Päätöksenteon vuorovaikutus ja osallisuus	Osallistuvan budjetoinnin mallin kehittäminen	Osallistuvan budjetoinnin malli käytössä

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Asukasluku	4 962	4 828	4 850	4 760	4 720	4 700
Tulovero %	21,75	21,75	9,11	9,10	9,10	9,10
Koko maan keskim.tulov-%	20,02	20,02				

3. PERUSTELUT

Kaupunginhallitus jakautuu kolmeen alakohtaan, jotka ovat yleishallinto, elinkeinotoimi. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toiminta loppui vuonna 2023.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämistä vastuu siirtyivät hyvinvointialueille 1.1.2023. Tämä vaikutti vuoden 2023 toimintakuluihin, verotuloihin sekä valtionosuuksiin huomattavasti. Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut sekä talous- ja henkilöstöpalvelut siirtyivät kuntien omaksi toiminnaksi 1.10.2023 alkaen. Vuonna 2025 TE-palvelut uudistuvat.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Kaupunginhallitus	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	1 065 479	645 902	457 800	406 300	406 300	406 300
Toimintamenot	-3 526 826	-2 953 139	-2 718 525	-2 960 189	-3 011 400	-3 063 498
Toimintakate (netto)						
Toimintakate Selänne	-27 428 847	-27 886 729	-756 300			
Toimintakate (netto)	-29 890 194	-30 193 965	-3 017 025	-2 553 889	-2 605 100	-2 657 198

Laskennalliset kustann.						
Poistot ja arvonalent.	-54 130	-56 368	-52 900	-60 400	-60 400	-60 400
Tehtävän kokonaiskust.	-29 944 324	-30 250 334	-3 069 925	-2 614 289	-2 665 500	-2 717 598

YLEISHALLINTO

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Yleishallinto sisältää keskushallinnon, työterveyshuollon, muun henkilöstöhallinnon, luottamusmiestoiminnan, yhteistyötoimikunnan, työsuojelun, palveluliikenteen, verotuksen, velkaneuvonnan, eri toimikuntien, vammaisneuvoston, kylien kehittämisen, vanhusneuvoston, työllistämisen sekä nuorten työpajatoiminnan määrärahavaraukset.

2. PERUSTELUT

Työllistämismäärärahat on koottu talousarviossa hallintotoimelle, jolloin työllisyysmäärärahojen käyttäminen on kaupunginhallituksen alaisuudessa. Pyhäjärven kaupungilla on määräaikaaisesti palkattuna työllisyyskoordinaattori, jonka tehtäviin kuuluvat myös vastaanottopalvelujen järjestäminen kuntamallin mukaisesti. Työllisyysmäärärahoja käytetään yhteistyössä toimialueiden esimiesten kanssa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven kaupunkistrategia 2030 asiakirjan 26.9.2022 § 72.

Yleishallinto vastaa kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Se tuottaa koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seurantaa, valvontaa ja suunnittelua. Hallinto vastaa koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	362 136	468 299	457 800	406 300	406 300	406 300
Toimintamenot	-2 541 107	-2 477 698	-2 317 883	-2 496 289	-2 539 475	-2 583 408
Toimintakate (netto)	-2 178 971	-2 009 399	-1 860 083	-2 089 989	-2 133 175	-2 177 108
Poistot ja arvonalent.	-54 130	-56 368	-52 900	-60 400	-60 400	-60 400
Tehtävän kokonaiskust.	-2 233 102	-2 065 772	-1 912 983	-2 150 389	-2 193 575	-2 237 508

Pyhäjärven kaupungin osuus kunnallisen maaseudun kehittämisestä:

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot						
Toimintamenot	71 131	71 575	69 756	75 000	75 000	75 000
Toimintakate (netto)	71 131	71 575	69 756	75 000	75 000	75 000

Kunnallinen maaseudun kehittäminen sisältää Pyhäjärven kaupungin kustannusosuuden kuntien välisestä maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksesta. Määrärahaesitys sisältää varauksen sisäisistä palveluista maksettaviin kuluihin mm. vuokrat ym. ja varauksen aiemmista

sopimusperäisistä eläkkeistä aiheutuviin kuluihin. Kehittämismääräraha poistettiin 2021, mutta maatalouden vaikeuksien vuoksi kehittämismääräraha palautettiin vuoden 2023 talousarvioon. Maatilojen talousongelmat jatkuvat ja kehittämismäärärahaa esitetään edelleen ta-vuodelle 2024

Henkilöstöjaosto

Vastuuelin: Henkilöstöjaosto
Vastuuhenkilö: Henkilöstö- ja taloussihteeri

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Henkilöstöjaoston tehtävänä on seurata kaupungin henkilöstöhallinnon kehitystä ja hoitaa sen ratkaisuvälteään kuuluvat henkilöstöasiat. Sen yleisenä tehtävänä on valmistella ja toimeenpanna ne henkilöstöä ja muuta hallintoa koskevat asiat, jotka kaupunginhallitus on uskonut sen valmisteltaviksi ja toimeenpantaviksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

HENKILÖSTÖSTRATEGIA 2020-2022		
PAINOPISTE	TAVOITE	ARVIOINTI / MITTARI
Työhyvinvoinnin tukeminen	Henkilöstön osallisuus	Henkilöstökyselyn toteuttaminen
	Varhaisen tuen mallin mukainen toiminta	Työterveyshuoltoyhteistyön kehittäminen
	Tyytyväinen ja hyvinvoiva henkilöstö	Työnohjauksen tarvekartoituksen toteuttaminen
Osaamisen varmistaminen	Henkilöstön ammatillinen kehittyminen Digiosaamisen vahvistaminen	Koulutuspäivien lukumäärä / hlö
	Vetovoimainen työyhteisö	Ulkoisen viestinnän kehittäminen
Johtamisen ja esimiestyön kehittäminen	Sisäisen tiedon kulun tehostaminen Johtamistaitojen ylläpitäminen Muutosten hallittu johtaminen	Esimieskoulutusten tarvekartoituksen toteuttaminen

HENKILÖSTÖMÄÄRÄT

Vuosi	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Vakinainen henkilökunta							
Hallintopalvelut	11	11	11	11,5	11,5	9,5	12,5
Alueelliset maaseutupalvelut	5	4	4	4	4	4	4
Hyvinvointipalvelut	103	99	105	101	101	102	108
Tekniset palvelut	47	44	41	39	40	13	17
YHTEENSÄ VAKINAINEN	166	158	161	155,5	156,5	128,5	141,5
Sijaiset ja määräaikaiset, työllistetyt							
Hallintopalvelut	5	10	6	3	2	2	1
Työllistetyt	12	10	15	18	10	14	10
Hyvinvointipalvelut	41	36	32	46	67	35	60
Tekniset palvelut	10	10	7	10	9	2	5

Taloussuunnitelma 2025 - 2026

YHTEENSÄ SIJAISET ym.	68	66	60	77	88	53	76
KAIKKI YHTEENSÄ	234	224	221	232,5	244,5	181,5	217,5

Työllisyyden hoitaminen

Vastuuelin: kaupunginhallitus

Työttömien työnhakijoiden osuus on kuluvan vuoden syyskuussa 11,9 % työvoimasta (220 henkilöä). Pitkittynyt työttömyys on yhä vaikea haaste Pyhäjärvellä, sillä pitkäaikaistyöttömien määrä on noin 33 % kaikista työttömistä työnhakijoista. Alle 25-vuotiaita työttömistä on 11 henkilöä ja yli 50-vuotiaita työttömiä oli 114 henkilöä.

Työttömyysaste vuosina 2017 – 2023

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	30.9.2023
työttömyys % Pyhäjärvi 31.12.	12,1	11,6	11,5	14,6	11,9	12,4	11,9
työttömyys % Pohjois-Pohjanmaa 31.12.	12,8	10,8	11,1	13,6	10,9	10,9	10,6
työttömyys % Koko maa 31.12.	8,4	9,7	9,8	13,6	6,7	9,9	9,4

Työvoima sekä työlliset ja työttömät vuosina 2019 - 2023

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%	Työlliset työvoimasta	%	Työttömät työvoimasta	%
31.12.2019	5 131	1 979	38,6	1 752	88,5	227	11,5
31.12.2020	5 033	1 949	38,7	1 664	85,4	285	14,6
31.12.2021	4 964	1 900	38,3	1 674	88,1	226	11,9
31.12.2022	4 849	1 883	38,8	1 686	89,5	197	10,5
30.9.2023	4 777	1 843	38,6	1 623	88,1	220	11,9

Pyhäjärven kaupungin osuus työmarkkinatuen kuntaosuudesta, €

	2018	2019	2020	2021	2022	TA2023	TA2024
Työmarkkinatuen kuntaosuus,€	182 596	186 898	229 965	265 376	192 577	210 000	210 000

Pyhäjärven kaupunki on panostanut työllisyyden hoitamiseen erityisesti vuodesta 2017 alkaen. Työmarkkinatuen kuntaosuuksien vähentämiseen on pyritty monin keinoin.

Pyhäjärven kaupunki myöntää lisäpalkkatukea yhdistyksille ja yrityksille jotka palkkaavat yli 300 päivää työmarkkinatuella olleita pyhäjärvisiä työttömiä töihin. Lisäpalkkatuen käyttö on ollut vähäistä tiedottamisesta huolimatta. Lisäpalkkatuen käyttöä pyritään tehostamaan muuttamalla lisäpalkkatuen hakemiskäytäntöä käyttäjäystävällisemmäksi, keräämällä käyttäjäkokemuksia ja reagoimalla saatuihin käyttäjäkokemuksiin. Lisäksi tiedottamista lisätään henkilökohtaisen kontaktoinnin avulla. Tavoitteena on saada lisäpalkkatuki tehokkaaseen käyttöön.

Nuorten kesätyöllistämässä kesätyöseteli on toimiva ratkaisu. Kesätyöinfo on järjestetty nuorille yhteistyössä hyvinvointipalvelujen kanssa. Nuorten kesätyösetelihaussa on käytetty sähköistä hakua, jolla pyritään tehostamaan ja helpottamaan kesätyösetelin käyttöä.

Vuoden 2024 talousarvioon varattiin määräraha työttömien työmatkakulujen korvaamiseen.

Pyhjärven kaupungin talousarvio v. 2024 sisältää työllisyyden hoitamista koskevia määrärahoja seuraavasti:

Kesätyöllistäminen	Toimintatuotot	0 €
	Toimintakulut	-25 928 €
Työllistäminen	Toimintatuotot	175 000 €
	Toimintakulut	-490 709 €
Nuorten työpaja	Toimintatuotot	36 000 €
	Toimintakulut	-96 900 €
Työpaja	Toimintatuotot	334 500 €
	Toimintakulut	-340 830 €
Yhteensä	Toimintatuotot	545 500 €
	Toimintakulut	-954 367 €

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Vaikuttaminen työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannuksiin vuosittain	Työmarkkinatuen kuntaosuus vähenee vuosittain.
	Verkostoyhteistyö yritysten, yhdistysten ja julkisten toimijoiden kanssa työttömän henkilön työllistymiseen	Työttömyysaste laskee
	Rekrymessujen organisointi	Rekrymessut toteutuu kerran vuodessa
	Yritysten tukeminen työllistämislisän käyttöön	Työllistämislisän käyttömäärä €/vuosi
	Nuorten kesätyöllistymisen tukeminen	Kesätyöseteleiden käyttö €/vuosi
		Nuorisotyöttömät, osuus 18 – 24-vuotiaasta työvoimasta, määrä pienentynyt, tavoite 8,0 %
		Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 – 24 vuotiaat, määrä pienentynyt
	Oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksien hyödyntäminen	Oppisopimuskoulutusten määrää pystytään kasvattamaan tarpeita vastaavaksi
	Tavoitteena on löytää työllistymispolku henkilöille, jotka tarvitsevat tukea työllistymiseen. Tavoitteena 5 ihmistä / vuosi.	
	Koulutusmahdollisuuksien edistäminen kaupungissa	

ELINKEINOPALVELUT

Vastuuelin: Kaupunginhallitus

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Elinkeinotoimi sisältää Pyhäjärven kaupungin ostamat elinkeinopalvelut NIHAK ry:ltä, Pyhäjärven Kehitys Oy:ltä sekä Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:ltä. Elinkeinotoimeen varataan myös hankkeiden ja projektien omarahoitusosuudet sekä kaupungin maksuosuudet Leaderille.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA+LTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Elinkeinotoimi € / asukas	98,9	56,9	61,7	95,3	95,3	96,2	96,2

3. PERUSTELUT

Elinkeinopalvelujen muihin yhteistoimintaosuuksiin varataan yhteensä noin 0.32 M€, josta 77.000 euroa on varattu Nihak ry:n ostopalveluihin, 100.000 euroa Pyhäjärven Kehitys Oy:n ja Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n ostopalveluihin. Leader-kuntaosuuksiin varataan 46.000 euroa.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2021	TP 2022	TA+LTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	324 452	177 603	0	0	0	0
Toimintakulut	-606 828	-475 441	-461 992	-463 900	-471 925	-480 090
Toimintakate (netto)	-282 376	-297 838	-461 992	-463 900	-471 925	-480 090
Kokonaiskustannukset	-282 376	-297 838	-461 992	-463 900	-471 925	-480 090

**PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN HALLINNOIMAT JA SEN OSALLISENA OLEVAT
KEHITTÄMISHANKKEET VUOSINA 2022 – 2026**

		TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
6315	Callio Underground Rescue -hanke	-39 339				
6301	Komujärven järvikunnostus	0		-9 000		
6302	Pyhäjoen kehittäminen			-5 280		
6323	Callio Energy Park	64 065				
6326	Vihreän siirtymän investointihankkeiden edist.		-5 000			
	Muut hankkeet	-8 000	-15 000	-10 000	-24 280	-24 280
		16 726	-20 000	-24 280	-24 280	-24 280

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 ohjelma ja EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelma
Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelma hyväksyttiin toukokuussa 2022 ja ohjelman toimeenpano on käynnistynyt. Ohjelma sisältää Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR+) toimet. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) toimet sisällytetään erikseen ohjelmaan myöhemmin tehtävällä ohjelmanmuutoksella. Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 -ohjelma tukee elinkeino-, energia-, ilmasto-, innovaatio-, koulutus- ja työllisyyspolitiikkaa sekä syrjäytymisen ja köyhyyden vastaista työtä. Ohjelma sisältää Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) toimet.

6301 Komujärven järvikunnostus

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot						
Toimintamenot				-9 000		
Toimintakate (netto)				-9 000		

Hanke sisältää Komujärven poistokalastusta, vesikasvien niittoa ja laskeutusaltaiden huoltotarvetarkastukset. Pyhäjärven rahoitusosuus Pyhäjoen Vesistö ry:n hankkeesta on 15 %.

6302 Pyhäjoen kehittäminen

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot						
Toimintamenot				-5 280		
Toimintakate (netto)				-5 280		

Suunnitelma vaelluskalojen nousun mahdollistamiseksi ja kalaston ja ravuston elinmahdollisuuksien parantamiseksi Pyhäjoessa. Toteuttaja Pyhäjoen Vesistö ry.

929 Talousarviovuonna alkavat projektit

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-1 446	-8 000	-15 000	-10 000	-24 280	-24 280
Toimintakate (netto)	-1 446	-8 000	-15 000	-10 000	-24 280	-24 280

Pyhäjärven kaupunki varaa määrärahan talousarviovuonna alkaville projekteille, joista ei ole tehty vielä päätöksiä sekä hankkeiden valmisteluun. Kaupunginjohtajalle annetaan toimivalta päättää

talousarviovuonna alkavien hankkeiden omarahoitusosuudesta talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa.

ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT

Vastuuelin: Maaseutulautakunta
Vastuuhenkilö: Pasi Liikanen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävänä on suorittaa erityislainsäädännöllä kunnan tehtäväksi määrätyt maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja lisäksi toteuttaa vapaaehtoista maaseutuelinkeinojen kehittämistyötä resurssien asettamissa rajoissa. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit sekä Reisjärven kunta.

Pyhäjärven kaupunki on maksajavirastosopimuksessa sitoutunut hoitamaan sille siirretyt maksajavirastotehtävät Euroopan unionin komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 907/2014 (ns. maksajavirastoasetuksen) mukaisesti.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Koulutus ja osaaminen	Henkilöstön jatkuva kouluttautuminen	Osallistutaan aktiivisesti koulutuksiin (lkm)
	Koulutetaan viljelijöitä uuteen ohjelmakauteen	Järjestetään viljelijäkoulutuksia (lkm)
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Selvitetään peltoviljelyn mahdollisuudet energian tuotantoon	Tiedetään määrät ja mahdollisuudet (ha)

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Palvelu tukee kehitystyötä	Osallistutaan yritysten kehittämiseen resurssien asettamissa rajoissa
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Viljelijätapaamisia säännöllisesti ajankohtaisista aiheista	Järjestetään ja osallistutaan koulutusten järjestämiseen vähintään 4 kertaa vuoden aikana (lkm)

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Yhteistyö ja vuorovaikutus	Pyhäjärven maaseutupalvelut huolehtii yt-alueen kuntien viljelijöiden tukien maksut oikein ja ajallaan	Maksajavirastosopimuksen edellytykset täytetään
	Yhteistyötä tehdään naapuri yt-alueiden kanssa	Yhteistoimintasopimukset

Tavoite / toimenpide	Seuranta / mittari
1.aktiivitulojen säilyminen (388)	368 aktiivituloa
2.peltohehtaarien säilyminen (23 437)	23 344 hehtaaria

Taloussuunnitelma 2025 - 2026

3.maksetun tuen määrä (20 198 521)	20 198 521 euroa
4.tukipäätösten lukumäärä (2 680)	2680 kirjallista päätöstä

Tunnusluku / mittari	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Aktiivitulat	401	388	388	368	368	368

3. PERUSTELUT

Toimivien maatalojen lukumäärän väheneminen jatkuu. Viljelystä luopuneiden tilojen maatalousmaa säilyy viljelyssä. Sukupolvenvaihdosten kautta tai kokonaan uutena viljelijänä viljelyn aloittavia on jokaisessa kunnassa. Maatalojen osakeyhtiöittämiskehitys jatkuu. Maatalojen koulutus- ja muita kehittämistilaisuuksia järjestetään koronavuosian jälkeen normaalisti. Maatalojen talouteen kohdistuu edelleen hyvin suurta epävarmuutta Ukrainan sodasta aiheutuvan tuotantopanoksiin kohdistuvan epänormaalin kysyntävaihtelun vuoksi, mm. polttoaineiden, sekä sähkön isot hintavaihtelut ja tuotantopanoksista erityisesti lannoitteiden rajoitettu saatavuus aiheuttaa edelleen tiloilla ongelmia. Tuottajahintojen epävakaus jatkuu.

Euroopan unionin uusi rahoituskausi ja uudet ehdot otettiin käyttöön vuoden 2023 alusta. Tämä on merkinnyt uusien tukijärjestelmien opiskelua ja tarvetta koulutustua ja kouluttaa. Tukijärjestelmän tehokas hyödyntäminen tarkoittaa mahdollisimman tehokasta tukiin sitoutumista jo ohjelmakauden alussa, kun merkittävä osa rahoituksesta sidotaan.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta aiheutuva kustannus muodostuu pääosin henkilöstökuluista. Toimielimen aiheuttama kustannus jaetaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti sopimuskunnille ja Pyhäjärven kaupunki laskuttaa muita sopijakuntia.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	193 259	199 616	238 000	238 000	238 000	238 000
Toimintamenot	193 259	199 616	238 000	238 000	238 000	238 000
Toimintakate (netto)	0	0	0	0	0	0

Toimintatuotot sisältävät maksut sopimuskunnilta Haapajärvi, Pyhäjärvi sekä Reisjärvi. Yhteistoiminta-alueen kuntien allekirjoittamassa sopimuksessa maaseutuhallinnon tehtävien järjestämisestä kohdassa 6.2 on sovittu kuntakohtaiseksi laskutusperusteeksi kunkin kunnan edeltävän vuoden peltohehtaarit. Vuoden 2023 peltohehtaarit ovat Haapajärvi 9.278,64 (39,75 %), Pyhäjärvi 6.285,95 (26,93 %) ja Reisjärvi 7.779,32 (33,32 %), yhteensä 23.343,91 hehtaaria (Pelto uuden tukisovelluksen Ruvik QlikView –raportista: Vuosikooste ely- ja kuntakohtaista tietoa maataloista: Pinta-alat kasveittain). Tukihakemuksen vuonna 2023 toimittaneiden aktiivitulojen lukumäärä kunnittain: Haapajärvi 135, Pyhäjärvi 114 ja Reisjärvi 119.

HYVINVOINTIPALVELUT

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hyvinvointilautakunta vastaa varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta, toisen asteen koulutuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta sekä taiteen perusopetuksesta. Opetustoimen lisäksi lautakunta vastaa kansalaisopiston ja vapaa-aikapalvelujen tuottamisesta. Vapaa-aikapalvelut sisältävät liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalvelut sekä kirjaston palvelujen tuottamisen.

Tavoitteena on antaa lapsille turvallinen kasvuympäristö ja nuorille edellytykset jatko-opintoihin ja turvata kaikenikäisten mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen ja elämän eri tilanteissa tarvittavien tietojen ja taitojen kehittämiseen sekä luoda edellytyksiä kuntalaisten fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Toinen aste Sähköisten järjestelmien nykyistä laajempi hyödyntäminen.	Toteutui / ei
	Vapaa-aikapalvelut Sähköiset Akkuna-lomakkeet	Käyttäjämäärät, asiakaspalautteet
	Digitaalisen valmennuksen hyödyntäminen	Toteutui / ei
	Verkkovalmennuksen käytön selvittäminen	Toteutui / ei
	Digitaalisuuden hyödyntäminen kävijämäärien seurannassa	Toteutui / ei
	Online-ryhmät osana Harrastamisen Suomen mallia	Toteutui (montako) / ei
	Yhteiset Eri teemaviikkojen tapahtumien koordinointi ja digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntäminen	Tapahtumien, yhteistyötahojen ja osallistujien määrä ja palautteet
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Perusopetus Taloudellisesti ja pedagogisesti tehokkaat ryhmäkoot	Yleisopetuksen opetusryhmien keskikoko 18 opp./ryhmä. Tuntikehys perusopetuksessa 2,0 h/oppilas Perusopetuksen TEA-viisarintulos > 73
	Toinen aste Kurssitarjottimen pitäminen monipuolisena ja houkuttelevana talouden resurssien puitteissa	Kurssit / oppilas yli 2,0

	<p>Vapaa-aikapalvelut Kulttuuripalvelujen hankinnat yhteistyössä lähialueiden kanssa.</p> <p>Kulttuuripalveluiden hankintana sama palvelu eri ikä- ja kohderyhmille.</p> <p>Tuotantojen valinnoissa monipuolisuus eri kohderyhmille.</p> <p>Tilojen tehokas ja monipuolinen hyödyntäminen</p>	<p>Yhteishankintojen määrä</p> <p>Hankintojen määrä</p> <p>Tuotannot / kohderyhmät</p> <p>Käyttöaste, tilavuokrien määrä ja kesto</p>
--	--	---

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	<p>Varhaiskasvatus Päiväkotimuskaritoiminta</p>	Muskariryhmien ja osallistujien määrä
	<p>Perusopetus Kodin ja koulun välisen yhteistyön kehittäminen</p>	Vanhempainiltojen kävijämäärä
	Salmen koulun vanhempainyhdistyksen toiminnan käynnistämisen edistäminen	Toteutui / ei
	Yhteistyö yhdistysten, yritysten, seurakunnan ja vapaa-aikatoimen kanssa.	Tapahtumien, vierailujen ja teemapäivien määrä
	Lakisääteisen opiskeluhoollon resurssien saatavuuden takaaminen kaikille perusopetuksen oppilaille	Perusopetuksessa ja Pyhäjärvellä lähityötä tekevät koulukuraattorit, koulupsykologit ja kouluvalmentajat (htv).
	<p>Toinen aste Opiskeluhoollon kehittäminen</p>	Opiskeluhooltoryhmän kokoukset 2–4 krt. lukukaudessa
	<p>Vapaa-aikapalvelut Matalankynnyksen liikuntaryhmät lapsille, nuorille, aikuisille ja ikäihmisille. Harrastamisen Suomen mallin kehittäminen osana palvelutarjontaa.</p>	Ryhmien määrä, osallistujamäärät
	Hoivamusiikkitoiminta ikääntyneiden kotihoidossa	Käyntikerrat, asiakasmäärät
	Päiväkotien ja koulujen esitykset ja näyttelyt	Esitysten määrä, osallistujamäärä
	Etsivän nuorisotyön palvelut	Tavoitettujen nuorten määrä
<p>Maksuttomat vapaa-aikapalvelut Lasten ja nuorten palvelut: - Ryhmäliikunta - Kesäuimakoulu ja leirit - Tapahtumat ja teemaviikot - Matkat - Uinti- ja kuntosalivuorot (2 krt/vko) - Kuntosali ja uinti varusmiespalvelukseen astuville nuorille. - Nuorisotilat ja liikuntasalivuorot</p>	Asiakasmäärät Myönnettyjen etuuskien ja vuorojen määrä	

	<p>Erityisuuntikortti Ikäihmisten liikuntasalivuorot (65+)</p> <p>Vanhusten viikon tapahtumat EPT-viikon tapahtumat</p> <p>Kirjastopalvelut Yhteistyö vapaa-aikapalveluiden, varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa</p> <p>Yhteiset Aktiivinen viestiminen palveluista</p>	<p>Tapahtumien ja kävijöiden määrä</p> <p>Tapahtumien ja kävijöiden määrä</p> <p>Julkaisujen ja medianäkyvyyden määrä, markkinointimateriaali ja kohdentaminen</p>
Sivistyksestä virtaa	<p>Varhaiskasvatus Lasten erityistarpeisiin vastaaminen</p> <p>Perusopetus Opetuksen laadun turvaaminen</p> <p>Muodollisesti kelpoisen henkilökunnan palkkaaminen</p> <p>Toinen aste Opetuksen laadun ja houkuttelevuuden varmistaminen</p> <p>Kulttuuripalvelut Asiakasryhmät huomioiva monipuolinen tarjonta, alueellinen yhteistyö</p> <p>Kulttuuripalveluja taajaman ulkopuolella yhteistyössä kyläyhdistysten kanssa</p> <p>Euroopan kulttuuripääkaupunki Oulu2026</p> <p>Yhteiset Kasvun ja oppimisen tuen Pyhäjärven malli</p> <p>Poikkihallinnollisen yhteistyön kehittäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä</p> <p>Lasten ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelma</p>	<p>Muodollisesti kelpoisen henkilöstön määrä Täydennyskoulutukset VEO-palvelujen toteutuminen</p> <p>Päättötodistus 100 % oppilaista</p> <p>Muodollisesti kelpoisen henkilöstön määrä (100 %)</p> <p>Lukion kehittämissuunnitelman toimeenpano Yo-kirjoitusten tulos valtakunnallisesti keskitason yläpuolella</p> <p>Asiakaspalautteet Haettujen hankkeiden määrä</p> <p>Yhteistapahtumien ja -hankkeiden määrä</p> <p>Oulu2026-teemat huomioitu kaupungin kulttuuripalveluiden avustusten myönnössä (TS)</p> <p>Myönnetty Oulu2026-avustukset (TS)</p> <p>Malli hyväksytty (TS)</p> <p>TEA-viisareiden positiivinen kehitys (TS)</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelma hyväksytty</p>
Kantokykyinen palvelutuotanto	<p>Yhteiset Ennakoidaan Pyhäjärven ja alueen ikärakenteen muutos ydintoimintojen laatu- ja kehitystavoitteet huomioiden.</p> <p>Yhteistyö perusopetuksen ja lukion kanssa</p>	<p>Arvio lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden määrän kehityksestä ja sen vaikutuksista varhaiskasvatuksen ja opetuspalveluiden toimintojen järjestämisen taustalla (TS)</p> <p>Yhteistyöhankkeiden määrä, yhteinen henkilökunta</p>

Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Yhteiset Oppilaiden ja opiskelijoiden osallistuminen toiminnan suunnitteluun. Toinen aste Tapahtumajärjestäminen osaksi lukion yritysuskatusta Vapaa-aikapalvelut Vapaa-aikapalveluiden avustukset Liikuntaraadin kokoontumiset (järjestöt, seurat, yrittäjät). Edistetään kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja lisätään eri ikä- ja väestöryhmien osallisuutta Yhteiset Yhteistyötapaamiset paikkakunnalla ja alueellisesti	Kyselyt, oppilaskunnan osallistumisen aste Yhteistyötapahtumien määrä (järjestöt, yritykset, kaupunki) Jaettavan avustuksen määrä Hakijoiden määrä Kokoontumisten määrä Osallistuvien tahojen määrä Tapahtumien määrä / kävijämäärä Palautteet / kyselyt ja niiden käsittely Yhteistyöhankkeet / tapaamiset
Viihtyisä elinympäristö	Yhteiset Aktiivinen puuttuminen ilkivaltaan Kouluympäristön viihtyvyyden ja liikunnallisuuden kehittäminen Vapaa-aika- ja kulttuuripalvelut Tennishallin käyttöasteen nostaminen Tennishallin sähköisen ajanvarauskalenterin käyttöönotto Kulttuuritapahtumat kylillä Yhteiset Positiivisen elinympäristön tunnettuuden lisääminen	Ilkivaltatapausten määrän lasku Hankintojen ja toimenpiteiden määrä Käyttöaste Toteutui / ei Eri kylillä järjestetyt tapahtumat Viestintänostojen määrä

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Taiteen prosenttiperaatteen soveltaminen hyvinvointitalohankkeessa viihtyisyyden ja vetovoimaisuuden lisäämiseksi.	Huomioidaan rakentamisessa / ei huomioida.
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Yhteiset Henkilöstön osaaminen Työhyvinvoinnin edistäminen, työnohjaus, kehityskeskustelut	Täydenniskoulutukset / määrä Sairauspoissaolojen määrän kehittyminen, kyselyt, säännölliset kehityskeskustelut

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Yhteiset Yhteistyön kehittäminen ammattillinen koulutus/täydennyskoulutus	Toteutuneet koulutukset
	Toinen aste Yhteistyö Centria- ammattikorkeakoulun ja Oulun yliopiston kanssa.	Opintosuoritusten määrä
	Kajaanin ammattikorkeakoulun peli- ja tietojenkäsittelyalan ja lukion harrasteakatemian yhteistyön tiivistäminen	Yhteistyötapaamisten ja -hankkeiden määrä
	Yrityskasvatushankkeen hyödyntäminen korkeakoulu yhteistyössä	Toteutui / ei
Resurssiviisuus inhimillisessä pääomassa	Kesäpyhäkkäiden kumppanuuspöydät	Kyselyt, osallistujamäärät
Päätöksenteon vuorovaikutus ja osallisuus	Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen	Lasten kyselytunti tai lapsiparlamentti

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Nettomenot €/asukas	2 017,71	2 238,09	2 382,03	2 604,92	2 682,12	2 707,15

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	412 263	457 468	405 740	327 850	287 850	287 850
Toimintamenot	-10 424 148	-11 281 758	-11 958 566	-12 727 282	-12 947 464	-13 011 455
Toimintakate (netto)	-10 011 885	-10 824 290	-11 552 826	-12 399 432	-12 659 614	-12 723 605
Laskennalliset kustann.		-765				
Poistot ja arvonalent.	-8 360	-10 615				
Muut laskenn.kustann.						
Tehtävän kokonaiskust.	-10 020 246	-10 835 670	-11 552 826	-12 399 432	-12 659 614	-12 723 605

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

1. PALVELUSUUNNITELMA

Hyvinvointilautakunta vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön koordinoinnista. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on poikkihallinnollista ja monialaista yhteistyötä kaupungin toimialojen, järjestöjen, yritysten, yksityisten toimijoiden, hyvinvointialue Pohteen sekä muiden julkisorganisaatioiden kesken.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä otetaan huomioon kaupungin omien tavoitteiden lisäksi hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman painopisteet (suhteet toisiin ihmisiin, arjen raha-asiat sekä mielen ja kehon hyvinvointi).

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Indikaattorien kehittyminen positiivisesti (HYTE-kertoimen indikaattorit), TEA-viisarin tulokset
	HYTE:n Pyhäjärvi-malli	Pyhäjärvi-mallin kuvaus päivitetty ja käsitelty hyvinvointilautakunnassa
	Uusien kumppanuuksien hakeminen palvelutuottajista, järjestöistä, hankerahoituksista	Kumppanuuksien määrän kehittyminen
	Ikäihmisten matalankynnyksen voima- ja tasapainoryhmien lisääminen	Ryhmien/kävijöiden määrä
	Hyvinvointipäivien järjestämisen tukeminen kylien ja järjestöjen kanssa yhteistyössä	Järjestettyjen hyvinvointipäivien määrä
	Lasten ja nuorten kokeman yhteisöllisyyden positiivinen kehitys	Kouluterveyskyselyn tulokset (TS)
	Lukemisen ja kirjoittamisen taitojen parantuminen	Kouluterveyskyselyn tulokset (TS)
	Hyvinvointitaitojen kehittyminen	Kouluterveyskyselyn tulokset (TS)
Sivistyksestä virtaa	Edistetään kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja lisätään osallisuutta eri ikäryhmissä	Tapahtumien ja osallistujien määrän kehitys
	Suunnitelma kulttuurireseptin käytöstä	Toteutunut / ei
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Järjestetään asukas-/käyttäjäraateja tapahtumien yhteydessä informaation jakamiseen ja kuntalaisten osallistamiseen.	Vaikuttamistilaisuuksien määrä
	Lisätään kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia.	TEA-viisarin osallisuutta koskevien mittareiden positiivinen kehitys (TS)
	Kehitetään kuntalaisiin kohdistuvaa viestintää ja sen monitahoisuutta	Viestintäsuunnitelma hyväksytty

	Järjestötapaamisia pidetään säännöllisesti ajankohtaisella teemalla	Järjestötapaamisia min. 3 kpl/vuosi
	Laaditaan yhteisöohjelma yhteistyössä järjestöjen kanssa	Yhteisöohjelma hyväksytty
	Osallistuva budjetointi	Toteutui / ei
Viihtyisä elinympäristö	Yhteisöllisen ja turvallisen senioriasumisen tarjoaminen taajamassa	Senioriasuntojen täyttöaste
	Edistetään ikäihmisten edellytyksiä kotona asumiseen	Kotona asuvien osuus yli 75-vuotiaista
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Esteettömyyden edistäminen luontoreiteillä	Toteutui / ei
	Suunnitelma luontoreseptin käytöstä	Toteutui / ei

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Ikäystävällisen Pyhäjärvi-mallin edelleen kehittäminen ja sen levittäminen/jalkauttaminen Aivoterveyttä ja henkistä hyvinvointia edistäviä tapahtumia järjestetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa Suunnitelma aivoterveysreseptin käytöstä	Kunnan ja hyvinvointialueen HYTE-kertoimen yhteisten indikaattoreiden positiivinen kehitys (TS) Tapahtumien määrä Yhteistyötahojen määrä Toteutunut / ei
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Hyvinvointia mittaava kuntalaiskysely kerran valtuustokaudessa Päätöksenteko ja toiminta on kustannustietoista ja vaikutuksia ennalta-arvioivaa (EVA-menettely) Osallisuusohjelman viimeistely	Hyödynnetään Minun arkeni ja elämäni -kyselyn tuloksia Laadittujen EVA-arviointien määrä Laadittu/ei laadittu

HYVINVOINTIPALVELUJEN HALLINTO

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hyvinvointipalvelujen hallinnon tehtävänä on tukipalvelujen tuottaminen varhaiskasvatukselle, opetuspalveluille ja vapaa-aikapalveluille sekä hyvinvointilautakunnan valmistelu- ja esittelytehtävät. Yhteisöasiamies vastaa kunta-järjestöyhteistyön koordinoinnista sekä avustaa muuan muassa hankesuunnitelmien laadinnassa ja rahoitushauissa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Nettomenot €/asukas	43,24	50,96	62,34	65,31	75,63	77,26

3. PERUSTELUT

Hyvinvointilautakunnan hallintoon sisältyvät hyvinvointilautakunnan kokoukset, hyvinvointijohtajan, opetuspalvelujen sihteerin ja yhteisöasiamiehen tehtävät. Lisäksi varaudutaan hyvinvointipalveluiden kokonaisuuden lähitulevaisuuden sihteeritarpeeseen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot						
Toimintamenot				40 000		
Toimintakate (netto)	-214 573	-246 033	-308 063	-350 887	-356 957	-363 133
			-308 063	-310 887	-356 957	-363 133
Poistot ja arvonalent.						
		-10 615				
Tehtävän kokonaiskust.		-41				
	-222 933	-256 689	-308 063	-310 887	-356 957	-363 133

VARHAISKASVATUS

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja, päiväkodinjohtajat

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on yhteistyössä perheen kanssa edistää alle kouluikäisen lapsen tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Päivähoitomuodoista perhe voi valita perhepäivähoidon, ryhmäperhepäivähoidon tai päiväkotihoidon.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Nettomenot €/asukas	473,11	572,45	601,29	661,14	678,46	666,08

2. PERUSTELUT

Varhaiskasvatusmaksuja ei peritä pyhäjärvisiltä perheiltä. Vieraskuntalaisia laskutetaan hyvinvointilautakunnan päättämän päivätaksan mukaisesti. Lasten kotihoidon tukea on varattu tarvearvion mukaisesti.

Toimintamenoihin vaikuttavat keskeisesti seuraavat seikat. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten suhteellinen määrä on noussut. Tähän puolestaan on vaikuttanut lapsen varhaiskasvatuksen subjektiivinen oikeus ja perheiden valinnat. Taloudellisen toimeentulon kiristyessä ja elinkustannusten noustessa huoltajat palaavat vanhempainvapaakauden päätyttyä nopeasti töihin, ja pienten lasten määrä varhaiskasvatuksessa on kasvanut. Alle 3-vuotiaat lapset lasketaan ryhmässä kertoimella 1.75, mikä nostaa paikkatarvetta. Myös vuorohoidon tarve on kasvanut. Syntyvyyden lasku alkaa vaikuttamaan varhaiskasvatuspalveluihin suunnitelmakauden lopussa.

Salmenportin tiloihin on remontoitu ryhmäperhepäivähoidolle sekä eskarikerholle tilat, mikä aiheuttaa sisäisten vuokrien kasvua varhaiskasvatuksen toiminnassa. Muksuteekin remontti ja väistötiloihin siirtyminen Salmenporttiin vaikuttavat varhaiskasvatuksen toimintaan jonkin verran myös vuoden 2024 puolella.

Tehostettua ja erityistä tukea saava lapsi on otettava huomioon varhaiskasvatuksen mitoituksessa. Tämä tuo osaltaan painetta varhaiskasvatuspaikkojen määrään sekä henkilöstöresurssin tarkisteluksi. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan työpanosta on ostettu ostopalveluna. Tähän on käytetty hankerahoitusta, mutta vuoden 2024 alusta erityisopettajan työpanos siirtyy kaupungin maksettavaksi. Erityisopettajan työpanos on tärkeä, koska tuen tarpeessa olevien lasten määrä on noussut varhaiskasvatuksessa.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	90 081	105 500	157 240	48 258	48 258	48 258
Toimintamenot	-2 437 649	-2 869 295	-3 103 562	-3 195 298	-3 250 577	-3 178 812
Toimintakate (netto)	-2 347 568	-2 763 795	-2 946 322	-3 147 040	-3 202 319	-3 130 554
Tehtävän kokonaiskust.	-2 347 568	-2 763 795	-2 946 322	-3 147 040	-3 202 319	-3 130 554

PERUSOPETUS

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja, rehtorit

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Perusopetukseen kuuluvat esiopetus, perusopetuksen 1.–9. -luokat sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta. Tavoitteena on antaa lapsille ja nuorille edellytykset jatko-opintoihin ja taata oppilaille turvallinen oppimisympäristö, laadukkaat tukipalvelut sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja hyvinvointia.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Opp.määrä ka. kalenterivuosi	541	517	517	514	514	500
Nettomenot €/oppilas	10 295,55	10 900,41	11 601,22	12 351,20	12 568,44	13 083,54
Tuntikehys/oppilas	2	2,38	2	2,2	2,2	2,2
Opetusryhmien keskikoko	16	15	18	15	15	15

3. PERUSTELUT

Alakoulun opetus toteutetaan Ikosen koulun alaisuudessa. Luokat 0–4 toimivat Ikosen koulun tiloissa ja 5. ja 6.-luokkalaiset keskuskoululla yhdessä yläkoulun kanssa. Molemmissa toimipisteissä toimii myös pienryhmiä. Koko perusopetuksen oppilasmäärä laskee oppilasennusteen mukaan suunnitelmakauden loppuun mennessä noin 50 oppilaalla syksyn 2023 verrattuna. Aamu- ja iltapäivätoimintaa jatketaan Ikosen koululla. Opiskeluhoito siirtyi vuoden 2023 alusta hyvinvointialue Pohteen alaisuuteen. Opiskeluhoitotyö jatkuu edelleen moniammatillisena yhteistyönä opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	197 441	208 805	129 200	105 900	105 900	105 900
Toimintamenot	-5 767 332	-5 844 316	-6 127 032	-6 454 417	-6 566 078	-6 647 672
Toimintakate (netto)	-5 569 891	-5 635 511	-5 997 832	-6 348 517	-6 460 178	-6 541 772
Lask. kustann.		-521				
Tehtävän kokonaiskust.	-5 569 891	-5 636 032	-5 997 832	-6 348 517	-6 460 178	-6 541 772

TOISEN ASTEEN OPETUS

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Lukion rehtori

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Toisen asteen koulutus pitää sisällään lukio-opetuksen sekä ammatillisen koulutuksen. Kaupunki vastaa lukio-opetuksesta ja tavoitteena on antaa nuorille hyvät edellytykset jatko-opintoihin sekä tukea nuorten kasvua ja hyvinvointia.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Oppilasmäärä ka. painotettu	70,25	74,3	72	71	71	71
Nettomenot €/oppilas	12 793,91	12 095,52	14 573,70	15 718,55	15 994,04	16 274,28
Kurssit/oppilas	2,3	2,2	2,1	2,1	2,1	2,1

3. PERUSTELUT

Koko lukio toimii 1-sarjaisena. Valtakunnallinen lukiouudistus on edennyt asteittain, ja syksyllä 2023 kaikki lukion vuosikurssit siirtyivät opiskelemaan LOPS 2021 mukaisesti. Ylioppilastutkinto on uudistunut keväällä 2022. Lukion aikana on mahdollisuus opiskella korkeakouluopintoja Centria-ammattikorkeakoulussa ja Oulun yliopistossa.

Toisen asteen opiskelun maksuttomuuteen on varauduttu nyt kaikkien lukion vuosikurssien osalta. Harrasteakatemian toiminnan tarjontaa kehitetään ja yhteistyötä eri tahojen kanssa laajennetaan. Lukiotoiminnan kehittämissuunnitelman toimeenpano käynnistyy vuonna 2024.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	59 891	27 442	12 500	14 592	14 592	14 592
Toimintamenot	-958 663	-926 139	-1 061 807	-1 130 609	-1 150 169	-1 170 066
Toimintakate (netto)	-898 772	-898 696	-1 049 307	-1 116 017	-1 135 577	-1 155 474
Lask. kustann.		-203				
Tehtävän kokonaiskust.	-898 772	-898 399	-1 049 307	-1 116 017	-1 135 577	-1 155 474

VAPAA-AJAN KOULUTUS: KANSALAIKOPISTO, MUSIIKKIOPISTO, TANSSIOPISTO

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja ja Jokilatvan Opiston rehtori

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kansalaisopistopalvelut ostetaan Haapajärven kaupungin ylläpitämältä Jokilatvan Opistolta. Opisto tarjoaa toimialueensa väestölle monipuolisia ja korkeatasoisia opiskelumahdollisuuksia. Opetuksen saatavuus turvataan hajauttamalla opetus koko toiminta-alueelle ja pitämällä kurssimaksut kohtuullisina. Musiikin ja tanssitaiteen perusopetusta järjestetään yhteistyössä Jokilaaksojen musiikkiopiston ja Tanssiopisto Uusikuun kanssa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2021*	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Nettomenot €/asukas	17,36	28,44	28,13	39,39	40,41	41,29
Opetustunnit/vuosi	3 370	3 499	3 600	2 900	2 900	2 900
Ilmoittautuneet opiskelijat	1 238	1 384	1 200	1 200	1 200	1 200

3. PERUSTELUT

Kansalaisopiston, musiikkiopiston ja tanssiopiston toiminnot muodostavat vapaa-ajan koulutuksen vastualueen.

Leikkaukset valtionosuusrahoituksessa vaikuttavat vapaan sivistystyön kenttään ja siten myös kansalaisopiston toimintaan jo talousarviovuonna 2024. Kansalaisopiston tuntimääriä joudutaan vähentämään, kurssimaksuja korottamaan ja kuntaosuuksia korottamaan. Opetuksen laatua kehitetään edelleen.

Musiikkiopiston kohdalla taiteen perusopetuksen valtionosuus sen sijaan kasvaa vuonna 2024. Kuntaosuudet nousevat maltillisesti. Lisäksi hyvinvointilautakunta on päättänyt hankkia lukuvuodesta 2023–2024 alkaen kaksi lisätuntiosuutta päiväkotimuskaritoiminnan laajentamiseksi.

Taiteen perusopetuksen valtionosuuden nousu vaikuttaa myös Tanssiopisto Uusikuuhun. Pyhäjärven kaupungin maksama tuntihinta nousee hieman vuonna 2024. Tanssiopistossa on noin 400 opiskelijaa, joista noin 50 on Pyhäjärvellä.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021*	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot						
Toimintamenot		2 000				
Toimintakate (netto)	-86 180	-168 713	-135 671	-187 502	-190 746	-194 046
	-86 180	-166 713	-135 671	-187 502	-190 746	-194 046
Tehtävän kokonaiskust.						

* Vain kansalaisopiston luvut

VAPAA-AIKAPALVELUT

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

1. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Nettomenot €/asukas	177,23	230,64	245,17	270,90	278,36	284,81

2. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	64 849	113 719	106 800	119 100	119 100	119 100
Toimintamenot	-959 751	-1 227 262	-1 307 431	-1 408 569	-1 432 937	-1 457 727
Toimintakate (netto)	-894 902	-1 113 543	-1 200 361	-1 289 469	-1 313 837	-1 338 627
Tehtävän kokonaiskust.	-894 902	-1 113 543	-1 200 631	-1 289 469	-1 313 837	-1 338 627

Liikuntapalvelut, uimahalli, monitoimihalli, tennishalli

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Vapaa-ajanohjaaja (liikunta)

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Pyhjärven liikuntapalvelut tekee työtä tavoitteenaan saavuttaa terveempi ja liikkuvampi Pyhäjärvi. Tavoitteisiin vastataan järjestämällä monipuolisia, matalankynnyksen liikuntaryhmiä ja tapahtumia lapsille, nuorille, työikäisille ja ikäihmisille. Liikuntapalvelut tukevat paikallisten urheiluseurojen ja järjestöjen toimintaa toiminta-avustuksilla ja/tai ohjauspanoksella.

Pyhjärven uimahalli tarjoaa kuntalaisille edulliset ja monipuoliset vesiliikunnan palvelut. Uimahallin alakerrassa toimii kunnallinen kuntosali ajanmukaisine laitteineen. Monitoimihalli tarjoaa koululaisille luistelupuitteet läpi talven. Honkavuoreen valmistunut tennishalli mahdollistaa uuden harrastetilan lisäksi puitteet tapahtumien järjestämiselle.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Liikuntatoimi						
Nettomenot €/asukas	17,71	21,62	20,06	25,58	25,80	25,91
Uimahalli						
-uimahallikäyntejä		26 243	32 000	28 000	28 000	28 000
-kuntosalikäyntejä		7 989		6 000	6 000	6 000
Nettomenot €/asukas	14,01	42,24	51,04	64,79	65,34	65,62
Monitoimihalli						
Nettomenot €/asukas	28,40	29,08	35,41	40,85	41,19	41,37
Tennishalli						
Nettomenot €/asukas	0,64	1,72	4,37	8,61	8,68	8,72

3. PERUSTELUT

Pyhjärven liikuntapalvelut järjestää kuntalaisille laadukkaita matalankynnyksen liikuntaryhmiä ja tapahtumia. Ohjausryhmistä neljä on suunnattu nuorille ja työikäisille, kolme alle kouluikäisille

Taloussuunnitelma 2025 - 2026

sekä kolme ikäihmisille. Vuoden alusta käynnistetään uusia aikuisten matalankynnyksen voimaharjoitteluryhmiä. Ryhmänohjaajina toimivat liikuntapalveluiden kouluttamat voimaharjoittelun ”vertaisveturit”.

Liikuntapalvelut koordinoi Harrastamisen Suomen mallin toimintaa Pyhäjärvellä. Hanketuella peruskoululaisille järjestetään yhteensä 20 maksutonta vapaa-ajan iltapäiväkerhoa. Harrastamisen Suomen mallin ryhmistä viisi on liikuntapalveluiden toteuttamia. Liikuntapalvelut ovat mukana erilaisissa liikuntatapahtumissa ja teemaviikoilla, kuten lasten ja nuorten kulttuuriviikoilla.

Aikuisten ohjausryhmät hinnoitellaan edullisella kausimaksulla, mutta lasten ja nuorten ryhmäliikunta sekä liikuntasalivuorot pysyvät maksuttomina, kuten myös ikäihmisten liikuntasalivuorot. Ikäihmisten sekä erityisryhmien liikkumista tuetaan edullisella liikuntapassilla, joka sisältää uimahallin ja kuntosalin vapaan käytön sekä liikuntapalveluiden ohjausryhmät. Vuoden alusta alkaen myös ”kesäpyhäkkäillä” on mahdollisuus hankkia liikuntapassi.

Digitaalinen valmennustyökalu Trainero otetaan uudelleen käyttöön nuorten aktivoimiseksi. Urheiluseurojen, yhdistysten ja yrittäjien jäsenistä koottu liikuntaraati kokoontuu kerran vuodessa. Seura-avustuksiin on varattu 20.000 €.

Tennishalliin on valmisteilla sähköinen ajanvarauskalenteri yhteistyössä Pusatec Oy:n kanssa. Kalenteri otetaan käyttöön kesällä 2024. Tennishallin käyttöastetta pyritään lisäämään tarvekartoituksella yhteistyössä urheiluseurojen ja järjestöjen kanssa. Tarvittaessa hallin varustelua parannetaan kalusto- ja välinehankinnoin (lyöntiverkot).

Uimahalli on avoinna maanantaista lauantaihin tarjoten yleisuintia ja vesiliikunnan ohjausryhmiä. Koululaisten uimaopetukset toteutetaan aamupäivisin. Uimahallissa työskentelee arkisin kaksi kokoaikaista ja vakinaista uimaopettajaa/uinninvalvojaa sekä määräaikainen kassatyöntekijä. Lauantain aukioloajalle on varattu omat työntekijät. Lasten ja nuorten maksuttomat uinti- ja kuntosalivuorot jatkuvat normaalisti. Kutsuntaikäiset nuoret saavat harjoitella kuntosalilla maksutta palvelukseen astumiseen saakka. Maksuton erityisuintietu (erityisuintikortti) myönnetään asiakkaalle kriteerien täytyessä.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	32 091	76 699	74 300	85 400	85 400	85 400
Toimintamenot	-333 677	-537 370	-617 656	-750 993	-763 985	-777 202
Toimintakate (netto)	-301 586	-460 671	-543 356	-665 593	-678 585	-691 802
Tehtävän kokonaiskust.	-301 586	-457 130	-543 356	-665 593	-678 585	-691 802

Nuorisopalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Vapaa-ajanohjaaja (nuoriso)

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Nuorisopalveluiden tavoitteena on yhteistyötahojen kanssa ylläpitää ja luoda kasvun sekä kehityksen kannalta virikkeellinen, turvallinen ja toimiva kasvuympäristö pyhäjärvisille nuorille sekä tarjota jokaiselle nuorelle tasapuoliset ja yhdenvertaiset lähtökohdat vapaa-aikatoiminnalle.

Tavoitteena on saada nuoret valvottuun toimintaan mukaan sekä aktiivisesti kehittämään Pyhäjärven toimintaa nuoria koskevissa asioissa ja tapahtumissa. Nuorisopalvelut kuuluvat eri työryhmiin, jotka vaikuttavat aktiivisesti nuorten asioissa. Nuorten vaikuttajaryhmän tehtävänä on tuoda nuorten tuomia asioita esille päättäjille, seurata nuoria koskevia asioita, suunnitella ja toteuttaa nuorille suunnattuja tapahtumia.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Nettomenot €/asukas	33,67	31,12	39,32	36,88	37,95	38,88

3. PERUSTELUT

Nuorisopalveluilla on käytössään oma viriketila Nuokkari, joka tarjoaa puitteet nuorten yhdessäoloon, harrastamiseen sekä ohjattuun toimintaan. Tilat ovat avoinna maanantaisin, tiistaisin, keskiviikkoisin sekä perjantaisin. Perjantaina tilatoimintaa toteutetaan yhteistyössä Pyhäjärven seurakunnan kanssa. Tällöin tiloissa toimivat vuoroviikoin seurakunnan Olkkari ja kaupungin Nuokkari. Muina aikoina nuorisotilat ovat maksutta järjestöjen käytössä.

Nuorisopalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä koulujen kanssa osallistumalla luokkien ryhmätyksiin, leireihin sekä olemalla mukana tapahtumien ja teemaviikkojen järjestämisessä. Koulunuorisotyötä toteutetaan Salmen koululla viikoittain joko välituntiluokasta käsin tai jalkautumalla nuorten pariin. Nuorisopalvelut ovat mukana Nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa, Ehkäisevän päihdetyön ryhmässä sekä Hyvinvoinnin ja terveyden työryhmässä. Tarpeen mukaan työtä tehdään myös oppilashuollon kanssa. Perjantai-iltojen partiot pyritään jalkauttamaan kaduille valvomaan ja ehkäisemään alaikäisten lasten/nuorten päihteiden käyttöä.

Nuorisopalvelut ovat mukana Harrastamisen Suomen mallissa järjestämällä kerhotoimintaa 5.–6.-luokkalaisille oppilaille. Tämän lisäksi palvelutarjontaan kuuluvat lasten ja nuorten leirit, matkat ostoskeskuksiin ja huvipuistoihin sekä teematapahtumat, kuten Halloween-juhlat, yökahvilat, LAN-pelitapahtumat sekä discot/konsertit. Nuorisopalvelut ovat mukana toteuttamassa tapahtumia lasten ja nuorten kulttuuriviikoilla.

Nuorisopalveluiden palvelutarjontaan kuuluvat myös lakisääteiset etsivän nuorisotyön palvelut. Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa olevat alle 29-vuotiaat nuoret ja auttaa heitä pääsemään koulutuksen, työn, palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään heidän kasvuun, itsenäistymistään ja hyvinvointiaan. Etsivän nuorisotyöntekijän palkkaukseen haetaan valtionavustusta.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	30 000	31 632	30 000	30 000	30 000	30 000
Toimintamenot	-197 068	-11 856	-214 095	-205 562	-209 118	-212 736
Toimintakate (netto)	-167 068	-150 224	-184 095	-175 562	-179 118	-182 736
Tehtävän kokonaiskust.	-167 068	-150 224	-184 095	-175 562	-179 118	-182 736

Kulttuuripalvelut, Täydenkuun Tanssit

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuhenkilö: Kulttuurituottaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kulttuuripalvelut edistävät kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä.

Kulttuuripalvelujen tavoitteena on ennalta ehkäisevän hyvinvointityön, osallisuuden sekä yhteisöllisyyden vahvistaminen tarjoamalla mahdollisuuksia kulttuurin tekemiseen ja kokemiseen omassa lähiympäristössä järjestämällä, koordinoimalla ja osatoteuttamalla kulttuuritoimintaa.

Kulttuuripalvelut toimivat vahvassa yhteistyössä paikallisten järjestöjen, yhteisöjen sekä alueellisten ja maakunnallisten verkostojen kanssa. Kulttuuripalvelujen saavutettavuutta vahvistetaan siten, että kaupungin toteuttamat kulttuuritapahtumat ovat mahdollisimman pitkälle ilmaistapahtumia.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2021*	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Nettomenot €/asukas	15,62	31,48	34,60	29,87	30,66	31,33

* Sisältää vain kulttuuripalvelut

3. PERUSTELUT

Pyhäjärven kaupunki ja kulttuuripalvelut sitoutuu nykyisten vakiintuneiden kulttuuri- ja taidetapahtumien järjestämiseen. Lisäksi haetaan uusia tapahtumia toimialueidensa ja ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa hyvinvointia ja terveyttä edistävän, osallisuutta tukevan sekä syrjäytymistä ehkäisevän kulttuuritarjonnan mahdollistamiseksi.

Edistetään poikkihallinnollisen yhteistyön kehittämistä hyvinvoinnin ja terveydenedistämistä vastaavien toimijoiden kanssa. Kulttuuripalveluiden sekä eri tapahtuma- ja järjestötoimijoiden välistä keskustelua edistetään yhteistapaamisten kautta. Hoivamusiiikki- ja päiväkotimuskaritoiminta vakiinnutetaan ennaltaehkäiseväksi kulttuurihyvinvointipalveluksi.

Kulttuuripalvelut koordinoivat eri yhteistyötahojen kanssa Lasten ja nuorten kulttuuri viikkojen, Euroopan kulttuuriympäristöpäivien teemaviikon, Valtakunnallisen Vanhustenviikon sekä Ennalta ehkäisevän päihdetyön viikon tapahtumakokonaisuuksia. Paikallisen kulttuuriperinnön ylläpitoa ja käyttöä edistetään.

Pyhäjärven kaupunki osallistuu Kalajoen kaupungin hallinnoimaan Kulttuurimatkailusta hyvinvointia -hankkeeseen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	2 758	5 389	2 500	3 700	3 700	3 700
Toimintamenot	-80 326	-157 363	-172 661	-145 872	-148 396	-150 963
Toimintakate (netto)	-77 568	-151 974	-170 161	-142 172	-144 696	-147 263
Tehtävän kokonaiskust.	-77 568	-151 974	-170 161	-142 172	-144 696	-147 263

Kirjastopalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja, kirjastonhoitaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kirjasto on kaupungin kulttuuri- ja tietokeskus. Kirjasto tarjoaa pääsyn monipuolisiin tietopalveluihin, antaa valmiuksia tietoyhteiskunnan vaatimiin kansalaistaitoihin unohtamatta kirjaston perinteistä sivistys- ja kulttuuritehtävää.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Nettomenot €/asukas	67,15	72,63	61,84	64,32	65,98	67,41

3. PERUSTELUT

Kirjastopalveluja koskeva ostopalvelusopimus Haapajärven kaupungin kanssa päättyy vuoden 2023 lopussa, ja kirjastopalvelut tuotetaan 1.1.2024 Pyhäjärven kaupungin omana toimintana. Kirjastopalveluissa painotetaan laadukasta asiakaspalvelua sekä yhteistyötä koulujen ja nuorisotoimen kanssa nuorten lukuharrastuksen lisäämiseksi. Kirjasto on mukana alueellisissa hankkeissa aktiivisesti. Kirjasto toimii edelleen väistötiloissa entisissä ammattikoulun tiloissa, kunnes uusi kirjastotila saadaan rakennetuksi. Lehtienlukusali on Yläympyrän tuvalla.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-348 679	-350 673	-303 019	-306 142	-311 438	-316 826
Toimintakate (netto)	-348 679	-350 673	-303 019	-306 142	-311 438	-316 826
Tehtävän kokonaiskust.	-348 679	-350 673	-303 019	-306 142	-311 438	-316 826

TEKNISET PALVELUT

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Sami Laukkanen

1. PERUSTELUT

Tekniset palvelut sisältävät määrärahat yhdyskuntatekniikan, tilapalvelut ja työpajatoiminnan sekä ympäristötarkastuksen ja rakennusvalvonnan palveluille.

Suurena toimintakentän muutoksena on hyvinvointialueen toiminnan alkaminen 1.1.2023 ja tämän vuoksi alas ajettu PPKY Selänteen toiminta 30.9.2023. Ympäristötarkastus ja rakennusvalvonta aloitettiin kaupungin omana toimintana 1.10.2023.

PPE Köökki Oy on toiminut yhden vuoden ajan. Tekniset palvelut hankkivat siivouspalvelut ostopalveluina tilapalveluihin PPE Köökki Oy:ltä.

Toiminnallisena muutoksena ICT-palvelut ulkoistettiin 1.7.2023 alkaen inhouse yhtiöön Joki ICT Oy.

Tekniset palvelut ovat vastanneet talouden tasapainottamisohjelman mukaisten toimenpiteiden myötä olevaan tilanteeseen.

Kaupungin investoinnit ovat olleet viime vuosina supistettuja taloustilanteen vuoksi. Investointien tarve on kasvanut ja sitä aletaan hallitusti purkamaan investointiohjelman kautta taloustilanteen parantuessa talousarviojaksolla.

Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus sekä maan hankinta on toiminut hyvin viime vuosina ja merkittäviä maankäytön suunnitteluhankkeita on saatu valmiiksi vuonna 2023. Vuonna 2024 valmiiksi saatetaan Olkkosen alueen yleiskaavankaavamuutos ja asemakaava. Suunnitelmavuosilla on tarkoitus aloittaa Pyhäjärven rantojen osayleiskaavan päivistytyä, joka kestää yli talousarviojakson.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Kaavateiden peruskorjaus	välivuosi v.2024
	Uusien kaavateiden rakentaminen	toteuttaminen v. 2024 mennessä osa 2.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	Riittävä tonttivaranto strategisesti tärkeillä alueilla Sahan alueen ja sataman kaavan muuttaminen
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	valmius mahdollisiin maankäytön suunnitteluihin uusiokäytön alueella
Resurssiviisas Pyhäjärvi	yhdyskuntarakenteen tiivistäminen palveluiden keskittämisellä Hinkutyön edistäminen. Kunnan toiminnoista aiheutuvien päästöjen vähentäminen.	uusien rakenteiden keskittäminen keskustajaman alueelle Kuntien energiatehokkuussopimuksen seurantavelvoitteiden ylläpito ja raportointi
Viihtyisä elinympäristö	yleisten alueiden siisteys/raivaaminen maankäytön suunnittelu, kaavoitus, kohdesuunnittelut	kuntalaisten palautteet valmisteluaikana hallinnollista arviointia, toteutusaikana hankkeen toteutuminen

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksien kehittäminen	seurataan yhteisöä kehittävien investointien toteuttamista.

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	talouden tasapainottaminen	talousarvio, osavuositarkastus ja tilinpäätös
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	alueellinen rakentaminen ja korjausrakentaminen	infran rakentamis- ja korjaushankkeiden toteutuminen
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	konsernin investointitarpeiden täyttäminen tarveperusteisena	investointihankkeiden toteutuminen
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	henkilöstön koulutus tarpeiden mukaisesti	henkilöstön toteutunut koulutus

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	maankäytön suunnittelun ja investointien hankkeet	investointihankkeiden toteutuminen
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	konsernin sisäisen yhteistyön tiivistäminen Lähiruoan käyttäminen ruokatuotannossa	yhteishankkeiden toteuttaminen mahdollisuuksien mukaan Paikallisen elinkeinoelämän työllistäminen
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	hiilijalanjäljen pienentäminen kunnan toiminnoissa, VähäHiku-toiminta	vähähiilisyttä edistävien investointien toteuttaminen, energian kulutuksen optimointi. Mittarit toimialalla, yhdyskuntatekniikka, kiinteistötekniikka

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021*	TP2022*	TA2023	TA2023 +muutos	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrär.							
Toimintatuotot	4 648 333	4 504 005	4 383 664	4 613 577	5 240 348	5 241 950	5 241 950
Toimintamenot	-3 578 322	-3 851 161	-3 490 787	-3 727 087	-4 380 776	-4 334 878	-4 412 139
Toimintakate (netto)	1 070 011	652 843	892 877	886 490	859 572	907 072	829 811
Laskennalliset kust.	-1	-8					
Poistot ja arvonalent.	-1 722 982	-1 364 085	-1 477 300	-1 477 300	-1 314 300	-1 261 600	-1 141 600
Tehtävän kust.	-652 971	-711 251	-584 423	-590 810	-454 728	-354 528	-311 789

* Vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätökset muutettu vertailukelpoisiksi

YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT

Vastuuelin Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö Rakennusmestari Antti Taskinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Yhdyskuntatekniikan alle kuuluvat teknisen talousarviossa hallinto, liikenneväylät ja muut yleiset alueet, kaavoitus ja mittaukset, jätteenhoito sekä maa- ja metsätalouden palvelut.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Infrastruktuurin palvelevuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi kaavateiden peruskorjaaminen jatkuu suunnitelmavuosilla määrärahojen puitteissa. Kaavateiden kuntokartoitus päivitetään talousarviojaksolla. Alueellisten kuivatus- ja katuvalaistuksen peruskorjaus ja laajentaminen jatkuu suunnitelmien mukaisesti.

Vähähiilisyttä tuetaan pienentämällä sähkönkulutusta katuvalaistuksessa uusimalla valonlähteet LED-tekniikalla oleviin, kunnes kaikki aluevalaistukset on toteutettu vähän virtaa kuluttavilla valonlähteillä.

Olkosenmäen alueen asemakaavan ja yleiskaavan laatimisen kustannukset ovat käyttötalospuolella kaavan hanketuen vuoksi.

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Kaavateiden peruskorjaaminen	korjaussuunnitelman 1 osa vuodessa
2. Kaavateiden rakentaminen	uusien katujen/osuuskien rakentaminen

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS2025	TS 2026
Kaavateiden kunnossapito €/km, kadut 39,25 km	2605	2199	2613	2613	2613	2613

3. PERUSTELUT

Kaavateiden kunto paranee peruskorjaushankkeiden toteutumisen myötä.

Liikenneturvallisuutta parannetaan jokaisen kunnostushankkeen myötä.

Yksityisteiden vuotuinen kunnossapitoavustus pidetään vuoden 2023 suuruisena, eli 30.000 €.

Valtionavustuskelpoisiin yksityisteiden peruskorjauksiin ei ole varattu määrärahaa. Mikäli valtionavustuskelpoisia yksityisteiden peruskorjaushankkeita tulee, on niihin haettava rahoitus lisätalousarviomenettelyllä.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2023 +muutos	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrät.							
Toimintatuotot	632 526	557 983	384 112	397 112	434 165	434 165	434 165
Toimintamenot	-879 676	-982 926	-948 873	-972 381	-1 003 311	-1 020 668	-1 038 326
Toimintakate (netto)	-247 150	-424 943	-564 761	-575 269	-569 146	-586 503	-604 161
Laskennalliset kust.							
Poistot ja arvonalent.	-718 996	-352 689	-466 600	-466 600	-220 300	-220 300	-220 300
Tehtävän kust.	-966 146	-777 637	-1 031 361	-1 041 869	-789 446	-806 803	-824 461

TILAPALVELUT

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusmestari Antti Taskinen, kiinteistöhoito

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
1. Lämmitys €/m ²	10,21	10,29	10,24	12,83	12,83	12,83
2. Sähkö €/m ²	12,92	20,37	14,74	13,72	13,72	13,72

3. PERUSTELUT

Rakennetun ympäristön infran kartoittamista on tehty suunnitelmallisesti ja tämä mahdollistaa suunnitelmallisten ylläpito- ja korjaustoimien tekemisen tulevaisuudessa. Vähähiilisyttä tuetaan vähentämällä kiinteistöjen määrää sekä peruskorjausten yhteydessä parantamalla energiatehokkuutta ja sähkön kulutusta. Pyritään tilanteeseen, että kaikki kaupungin kiinteistöjen lämmitysenergia on tuotettu uusiutuvalla polttoaineella. Teknisen toimen osastojen toimintaa on muutettu vastaamaan paremmin kasvaneita resurssitarpeita. Käytännön esimiestöiden toteuttaminen ei ole niin haavoittuvainen poikkeustilanteille esim. lomat ja muut sijaistamiset. Uusien kiinteistöjen tekniikka vaatii kiinteistöhoitolta uutta osaamista, mutta vanhojen kiinteistöjen poistuminen vastaavasti tuo kiinteistöhoitoon lisäresursseja. Niemelänrannan entisen vanhainkodin purkamiseen on varattu 125.000 €.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2023 +muutos	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrät.							
Toimintatuotot	3 430 168	3 452 219	3 739 552	3 739 552	4 109 999	4 111 601	4 111 601
Toimintamenot	-2 171 301	-2 427 727	-2 226 735	-2 226 735	-2 546 112	-2 468 475	-2 513 446
Toimintakate (netto)	1 258 866	1 024 491	1 512 817	1 512 817	1 563 887	1 643 126	1 598 155
Laskennalliset kust.	-1						
Poistot ja arvonalent.	-1 003 986	-1 011 396	-1 010 700	-1 010 700	-1 094 000	-1 041 300	-921 300
Tehtävän kust.	254 879	13 092	502 117	502 117	469 887	601 826	676 855

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALVONTA

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja Marko Pohlman
 Ympäristötarkastaja Heikki Estola

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen lopettaessa toimintansa 1.10.2023 siirtyi rakennusvalvonta ja ympäristötarkastus Pyhjärven kaupungin toiminnaksi. Ympäristöterveydenhuolto, asumisen viranomaispalvelut, asumisen kehittämisen koordinointi ja eläinlääkintähuolto ostetaan Haapajärven kaupungilta.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa kaavojen ja rakentamisen säädösten noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä niihin ja niiden mukaiseen rakentamiseen liittyvästä ennako-ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta.

Ympäristövalvonnan tehtävänä on ympäristösuojelun lakisäätteiset valvonta- ja edistämistehtävät (kunnan alueella) ja ympäristösuojelun suunnittelu, kehittäminen, ohjaus ja neuvonta.

Teknisen lautakunnan alainen lupajaosto aloitti toimintansa 1.10.2023.

3. PERUSTELUT

Rakennusvalvonnasta saa tietoa kiinteistöillä sijaitsevista rakennuksista ja rakennelmista, sekä jäljellä olevasta rakennusoikeudesta hankkeen suunnittelua varten. Rakennusvalvonnan tuloja voi tuulivoima heilutella rajusti, riippuen mille vuodelle tuulivoimaloiden lupahakemukset osuvat. Ympäristösuojelun viranhaltija vastaa ympäristösuojelun suunnitelmallisesta valvonnasta ja muista ympäristösuojeluviranomaisen tehtävistä, kuten lupahakemusten käsittelystä ja lausuntojen antamisesta. Ympäristösuojelun viranhaltija toimii myös neljän kunnan (Pyhjärvi, Reisjärvi, Haapajärvi ja Kärsämäki) alueella maa-ainesten valvonta- ja lupaviranomaisena. Tavoitteena on ympäristösuojelun edistäminen sekä ympäristön pilaantumisen ehkäisy.

Ympäristövalvonnan tehtävänä on ympäristösuojelun ja maa-ainesten ottamisen suunnitelmallinen valvonta. Tärkeänä painopisteenä valvonnassa on pohjavesialueiden suojeleminen. Ympäristösuojelun tavoitteena on myös löytää juostavat ja toimivat toimintatavat muuttuneessa viranomaisympäristössä ja luoda hyvät suhteet tekniseen toimeen ja lupajaokseen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2023 +muutos	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrät.							
Toimintatuotot				16 913	361 684	361 684	361 684
Toimintamenot				-112 792	-490 522	-499 008	-507 641
Toimintakate (netto)				-95 879	-128 838	-137 324	-145 957
Tehtävän kust.				-95 879	-128 838	-137 324	-145 957

TYÖPAJA

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusmestari Antti Taskinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Työpajan toiminta-ajatus on työllistää nuoria pitkäaikaistyöttömiä sekä antaa heille ensimmäinen pitempiaikainen työsuhde. Tavoitteena on, nuori työpajajakson aikana aktivoituu sekä miettii itselleen tulevaisuudensuunnitelman ja oppii työssäolon perusasiat. Tavoitteena on myös, että pajajakso madaltaisi nuoren kynnystä hakeutua yritysten palvelukseen. Työpajalla myös työskentelee työharjoittelussa pitkäaikaistyöttömiä ja heille paja tarjoaa paikan työkykyä ylläpitämiseen sekä uusien mahdollisuuksien avaamiseen. Pajalla työskentelee myös yhdyskuntapalvelua suorittavia henkilöitä sekä oppilaitosten kautta tulevia työharjoittelijoita

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Ulkoisten asiakkaiden säilyttäminen	asiakasta/kpl
2. Pajan työntekijät	henkilöt/kk

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Pajajakso, henkilöä/kk	12	12	7	7	7	7

3. PERUSTELUT

Työpaja toimii puusepän alalla. Pajalla valmistetaan kairanäytelaatikoita, kuormalavoja sekä erilaisia huonekalukomponentteja. kaupungin leikkikenttien yleiskunnosta sekä ulkoleikkivälineiden turvallisuudesta huolehtiminen sekä muut kaupungin sisäisen työt kuuluvat työpajalle. Keskitetyt ruokahuollot kuljetukset ovat myös toiminnan piirissä. Tuotannollisena tavoitteena on kehittää työpajaa puusepän verstaana ja kasvattaa tuotantoa työpajalle sopivilla töillä jolloin voimme tarjota työpaikan useammalle sitä tarvitsevalle. Työpajan tilauskannasta vuodelle 2024 ei ole vielä varmuutta, joten budjetti on laadittu maltillisesti.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2023 +muutos	TA2024	TS2025	TS2026
Tuloarviot ja määrät.							
Toimintatuotot	585 639	493 803	260 000	460 000	334 500	334 500	334 500
Toimintamenot	-527 345	-440 508	-315 179	-415 179	-340 830	-346 726	-352 725
Toimintakate (netto)	58 293	53 296	-55 179	44 821	-6 330	-12 226	-18 225
Tehtävän kust.	58 293	53 296	-55 179	44 821	-6 330	-12 226	-18 225

TULOSLASKELMA, ULKOISET					
-------------------------	--	--	--	--	--

	TP2022	TA 2023 LTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 077 528	762 340	755 070	755 070	755 070
Maksutuotot	58 851	47 500	383 334	383 334	383 334
Tuet ja avustukset	1 086 643	483 100	423 280	383 280	383 280
Muut toimintatuotot	2 267 702	2 352 384	2 338 582	2 338 516	2 338 516
TOIMINTATUOTOT YHT.	4 490 724	3 645 324	3 900 266	3 860 200	3 860 200
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-10 477 447	-9 017 231	-9 885 945	-10 083 664	-10 125 337
Palkat ja palkkiot	-8 008 338	-7 160 591	-7 896 664	-8 054 597	-8 087 689
Henkilösivukulut	-2 469 108	-1 856 640	-1 989 281	-2 029 067	-2 037 648
Eläkekulut	-2 199 377	-1 604 288	-1 729 778	-1 764 374	-1 767 661
Muut henkilösivukulut	-269 731	-252 352	-259 503	-264 693	-269 987
Palvelujen ostot	-31 946 814	-5 446 661	-5 515 868	-5 626 185	-5 738 709
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 177 724	-1 639 295	-1 625 239	-1 657 744	-1 690 899
Avustukset	-596 113	-600 688	-538 680	-538 680	-538 680
Muut toimintakulut	-570 438	-722 886	-552 834	-438 727	-447 375
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-45 768 536	-17 426 761	-18 118 566	-18 345 000	-18 541 000
TOIMINTAKATE	-41 277 810	-13 781 437	-14 218 300	-14 484 800	-14 680 800
Kunnan tulovero	15 551 890	7 800 000	7 460 000	7 400 000	7 300 000
Kiinteistövero	1 319 698	1 580 000	1 895 000	1 985 000	3 340 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 320 543	1 700 000	1 360 000	1 300 000	1 200 000
Verotulot yhteensä	21 192 131	11 080 000	10 715 000	10 685 000	11 840 000
Valtionosuudet	20 571 829	1 952 800	2 730 000	3 425 000	3 825 000
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotuotot	21 742	45 000	45 000	45 000	45 000
Muut rahoitustuotot	22 533	400 000	420 000	420 000	420 000
Korkokulut	-162 330	-620 000	-910 000	-946 000	-1 145 000
Muut rahoituskulut	-267 395	-53 000	-53 000	-54 000	-55 000
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-385 450	-228 000	-498 000	-535 000	-735 000
VUOSIKATE	100 700	-976 637	-1 271 300	-909 800	249 200
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelm. mukaiset poistot	-1 431 069	-1 530 200	-1 374 700	-1 322 000	-1 202 000
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	-1 330 369	-2 506 837	-2 646 000	-2 231 800	-952 800
Poistoeron muutos	328 316	330 000	320 000	310 000	300 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 002 053	-2 176 837	-2 326 000	-1 921 800	-652 800

TULOSLASKELMA, ULKOISET JA SISÄISET
--

	TP2022	TA 2023 LTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 729 219	762 340	755 070	755 070	755 070
Maksutuotot	58 851	47 500	383 334	383 334	383 334
Tuet ja avustukset	1 086 643	483 100	423 280	383 280	383 280
Muut toimintatuotot	4 301 258	4 431 277	4 676 914	4 678 516	4 678 516
TOIMINTATUOTOT YHT.	7 175 971	5 724 217	6 238 598	6 200 200	6 200 200
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-10 477 447	-9 017 231	-9 885 945	-10 083 664	-10 125 337
Palkat ja palkkiot	-8 008 338	-7 160 591	-7 896 664	-8 054 597	-8 087 689
Henkilösivukulut	-2 469 108	-1 856 640	-1 989 281	-2 029 067	-2 037 648
Eläkekulut	-2 199 377	-1 604 288	-1 729 778	-1 764 374	-1 767 661
Muut henkilösivukulut	-269 731	-252 352	-259 503	-264 693	-269 987
Palvelujen ostot	-32 600 930	-5 446 661	-5 515 868	-5 626 185	-5 738 709
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 177 967	-1 639 295	-1 625 239	-1 657 744	-1 690 899
Avustukset	-596 113	-600 688	-538 680	-538 680	-538 680
Muut toimintakulut	-2 601 325	-2 801 779	-2 891 166	-2 778 727	-2 787 375
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-48 453 782	-19 505 654	-20 456 898	-20 685 000	-20 881 000
TOIMINTAKATE	-41 277 810	-13 781 437	-14 218 300	-14 484 800	-14 680 800
Kunnan tulovero	15 551 890	7 800 000	7 460 000	7 400 000	7 300 000
Kiinteistövero	1 319 698	1 580 000	1 895 000	1 985 000	3 340 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 320 543	1 700 000	1 360 000	1 300 000	1 200 000
Verotulot yhteensä	21 192 131	11 080 000	10 715 000	10 685 000	11 840 000
Valtionosuudet	20 571 829	1 952 800	2 730 000	3 425 000	3 825 000
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotuotot	21 742	45 000	45 000	45 000	45 000
Muut rahoitustuotot	22 533	400 000	420 000	420 000	420 000
Korkokulut	-162 330	-620 000	-910 000	-946 000	-1 145 000
Muut rahoituskulut	-267 395	-53 000	-53 000	-54 000	-55 000
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-385 450	-228 000	-498 000	-535 000	-735 000
VUOSIKATE	100 700	-976 637	-1 271 300	-909 800	249 200
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelm. mukaiset poistot	-1 431 069	-1 530 200	-1 374 700	-1 322 000	-1 202 000
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	-1 330 369	-2 506 837	-2 646 000	-2 231 800	-952 800
Poistoeron muutos	328 316	330 000	320 000	310 000	300 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 002 053	-2 176 837	-2 326 000	-1 921 800	-652 800

TULOSLASKELMA OSAN TOTEUTUMINEN				
---------------------------------	--	--	--	--

Tuloslaskelma, vertailu ed. vuoteen	TP2022	TA 2023 LTA 2023	TA 2024	Muutos-% 2023 - 2024
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	1 077 528	762 340	755 070	-0,95
Maksutuotot	58 851	47 500	383 334	707,02
Tuet ja avustukset	1 086 643	483 100	423 280	-12,38
Muut toimintatuotot	2 267 702	2 352 384	2 338 582	-0,59
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 490 724	3 645 324	3 900 266	6,99
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-10 477 447	-9 017 231	-9 885 945	9,63
Palkat ja palkkiot	-8 008 338	-7 160 591	-7 896 664	10,28
Henkilösivukulut	-2 469 108	-1 856 640	-1 989 281	7,14
Eläkekulut	-2 199 377	-1 604 288	-1 729 778	7,82
Muut henkilösivukulut	-269 731	-252 352	-259 503	2,83
Palvelujen ostot	-31 946 814	-5 446 661	-5 515 868	1,27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 177 724	-1 639 295	-1 625 239	-0,86
Avustukset	-596 113	-600 688	-538 680	-10,32
Muut toimintakulut	-570 438	-722 886	-552 834	-23,52
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-45 768 536	-17 426 761	-18 118 566	3,97
TOIMINTAKATE	-41 277 810	-13 781 437	-14 218 300	3,17
Kunnan tulovero	15 551 890	7 800 000	7 460 000	-4,36
Kiinteistövero	1 319 698	1 580 000	1 895 000	19,94
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 320 543	1 700 000	1 360 000	-20,00
Verotulot yhteensä	21 192 131	11 080 000	10 715 000	-3,29
Valtionosuudet	20 571 829	1 952 800	2 730 000	39,80
Rahoitustuotot ja kulut				
Korkotuotot	21 742	45 000	45 000	0,00
Muut rahoitustuotot	22 533	400 000	420 000	5,00
Korkokulut	-162 330	-620 000	-910 000	46,77
Muut rahoituskulut	-267 395	-53 000	-53 000	0,00
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-385 450	-228 000	-498 000	118,42
VUOSIKATE	100 700	-976 637	-1 271 300	30,17
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 431 069	-1 530 200	-1 374 700	-10,16
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät				
Satunnaiset kulut				
TILIKAUDEN TULOS	-1 330 369	-2 506 837	-2 646 000	5,55
Poistoeron muutos	328 316	330 000	320 000	-3,03
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 002 053	-2 176 837	-2 326 000	6,85

RAHOITUSLASKELMA					
------------------	--	--	--	--	--

	TP2022	TA2023 LTA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus					
Vuosikate	100 700	-976 637	-1 271 300	-909 800	249 200
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	16 020				
Tulorahoitus	116 720	-976 637	-1 271 300	-909 800	249 200
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 155 571	-2 160 000	-2 362 000	-1 395 000	-6 620 000
Investointien ennakkomaksut					
Rahoitusosuudet investointimenoihin	53 470			175 000	550 000
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	46 364	30 000	30 000	30 000	30 000
Investoinnit	-1 055 737	-2 130 000	-2 332 000	-1 190 000	-6 040 000
Varsinainen toiminta ja inv.netto	-939 017	-3 106 637	-3 603 300	-2 099 800	-5 790 800
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäykset muille	-214 700	-65 000	-65 000	-65 000	-65 000
Antolainasaamisten väh. muilta	11 000	210 000	210 000	210 000	210 000
Antolainauksen muutokset	-203 700	145 000	145 000	145 000	145 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		4 400 000	6 500 000	4 200 000	8 000 000
Pitkäaikaisten lainojen väh.	-2 068 566	-2 100 000	-2 320 000	-2 300 000	-2 600 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Lainakannan muutokset	-2 068 566	2 300 000	4 180 000	1 900 000	5 400 000
Oman pääoman muutokset	2 772 512				
Rahoitustoiminnan kassavirta	500 246	2 445 000	4 325 000	2 045 000	5 545 000
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-438 771	-661 637	721 700	-54 800	-245 800
RAHOITUSVARALLISUUDEN KOTIUTUS	0	0	0	0	0
		8.2023			
Lainakanta-arvio milj. €	26,115	28,755	32,935	34,835	40,235
Lainakanta-arvio € / asukas	5 409	6 026	6 919	7 380	8 561
Asukasluku	4 828	4 772	4 760	4 720	4 700
Kuntien keskimäär. lainakanta, € / as.	3 377				

RAHOITUKSEN TUNNUSLUKUJA

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA+LTA 2023	31.8.2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Asukasmäärä	5 033	4 962	4 828	4 850	4 772	4 760	4 720	4 700
Lainakanta milj. € (31.12)	30,3	28,2	26,1	28,7	28,8	32,9	34,8	40,2
Lainat € / asukas	6 011	5 680	5 409	5 922	6 026	6 919	7 380	8 561
Kassavarat milj. € (31.12.)	10,3	11,2	10,8					
Kassan riittävyys / päivää	79	86	80					
Investointien tulorahoitus -%	120,8	313,6	9,1					
Lainanhoitokate	1,1	1,7	0,1					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, M€	-16,6	-5,9	-3,4					
Konsernilainakanta milj. € (31.12.)	50,5	50,9	52,0					
Konsernilainat € / asukas	10031	10251	10768					

Rahoituslaskelman tunnusluvut:**Lainakanta**

= vieras pääoma - saadut ennakot - lyhytaikaisen vieraan pääoman osto- ja siirtovelat

Kassavarat

= rahoitusomaisuuteen merkityt sijoitukset rahamarkkina-instrumentteihin, joukkovelkakirjalainasaamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Investointien tulorahoitus -%

= $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$
Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintameno on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai toimintapääomalla. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$
Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Vuosikatteella tarkoitetaan tilinpäätösvuoden vuosikatetta. Korkokuluilla tarkoitetaan tilinpäätösvuoden tuloslaskelman korkokuluja. Lainanhoitolyhennyksillä tarkoitetaan tilinpäätösvuoden rahoituslaskelmaan merkittyä pitkäaikaisten lainojen vähennystä.

Lainanhoitokate > 1, tulorahoitus riittää lainojen hoitoon
Lainanhoitokate < 1, tulorahoitus ei riitä lainojen hoitoon

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta

Toiminnan ja investointien rahavirta-välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omahankintamenojen toteutumista pitkäaikaisella aikavälillä.

INVESTOINTIOSA KAUPUNGIN TALOUSARVIOSSA

INVESTOINNIT 2024 - 2026

Kaupunginhallitus, maa- ja vesialueet

Maa- ja vesialueet

Vastuutoimielin: Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja

Perustelut: Maa-alueiden ostot ja myynnit.

Hanketavoitteet:

Maa- ja vesialueet	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot, maan hankinta	-38 135	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Tulot, maan myynti	10 190	30 000	30 000	30 000	30 000
Netto	-27 945	0	0	0	0

Tekninen lautakunta, rakennukset

Vastuutoimielin: Tekninen lautakunta

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

9201 Ikosen koulu

Perustelut: Pts-korjaukset

Ikosen koulu	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot		-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Tulot					
Netto		-10 000	-10 000	-10 000	-10 000

9205 Keskuskoulu

Perustelut: Korjausinvestointi

Tavoite: Vuonna 2023 ja 2025 yksittäisten tilojen peruskorjaukset

Vuonna 2024 keskuskeittiön peruskorjaus, lukiosiiven peruskorjaussuunnittelu

Vuonna 2026 kirjasto- ja kulttuuritalon liittäminen, lukion siiven peruskorjaus alkaa

Salmen koulu	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot	-853 909	-100 000	-900 000	-50 000	-450 000
Tulot					
Netto	-853 909	-100 000	-900 000	-50 000	-450 000

9216 Monitoimihalli

Perustelut: Pts-peruskorjaukset
Tavoite: Vuonna 2023 IV-korjaustyöt, automaation uusiminen, rakenteelliset korjaukset
 Vuonna 2024 – 2025 peruskorjaus
 2026 vesikatteen pinnan uusiminen

Monitoimihalli	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot	-18 591	-550 000	-150 000	-80 000	-120 000
Tulot		0			
Netto	-18 591	-550 000	-150 000	-80 000	-120 000

9462 Hyvinvointitalo

Perustelut: Uudisrakennus
Tavoite: Tilatarpeen mukainen rakentaminen.
 Vuonna 2024 suunnitteleminen, vuodesta 2025 alkaen toteuttaminen

Hyvinvointitalo	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot		0	-250 000	-700 000	-5 490 000
Tulot		0	0	0	550 000
Netto		0	-250 000	-700 000	-4 940 000

9430 Kaupungintalo

Perustelut: IV-jäähdytys
Tavoite: Pts-korjaukset

Kaupungintalo	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot			-50 000		-10 000
Tulot					
Netto			-50 000		-10 000

9432 Muksuteekki

Perustelut: Korjausinvestointi
Tavoite: Rakennevaurioiden korjaukset 2023
 Vuonna 2023 aloitetun korjauksen loppuunsaattaminen

Muksuteekki	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot		-30 000	-30 000		
Tulot					
Netto		-30 000	-30 000		

Latauslaitteiden hankinta

Perustelut: Lakimuutos
Tavoite: Sähköautojen latauspisteiden toteuttaminen kaupungintalolle, Iksen koululle, Keskuskoululle, monitoimihallille sekä sairaalan kiinteistölle.

Latauslaitteiden hank.	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot			-15 000		
Tulot					
Netto			-15 000		

Kaupungin kiinteistö

Perustelut: Pilottikohde
Tavoite: Aurinkosähköjärjestelmän hankinta

Opistola	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot			-20 000		
Tulot					
Netto			-20 000		

Rakennukset yhteensä

Rakennukset yhteensä	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot	-872 500	-660 000	-1 425 000	-840 000	-6 080 000
Tulot					550 000
Netto	-872 500	-660 000	-1 425 000	-840 000	-5 530 000

Tekninen lautakunta, kiinteät rakenteet ja laitteet, tiet ja alueet

Vastuutoimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

9012 Kaavatiet

Perustelut: Korjausinvestointi
Tavoite: Vuonna 2026 kaavatie peruskorjausta
 Vuonna 2024 Torkkolantie, Palotie ja Castréninkatu
 Vuonna 2025 PP Bulevardi KLV

Kaavatiet	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot	-19 837	-700 000	-480 000	-390 000	-380 000
Tulot				175 000	
Netto	-19 837	-700 000	-480 000	-215 000	-380 000

9014 Tievalaistus

Perustelut: Korvausinvestointi
Tavoite: Tievalaistuksen uusiminen sekä valaisinlinjojen raivaus.
 2024 Liiketien alkuosa ja Niilontie

Tievalaistus	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot		-10 000	-15 000	-10 000	-10 000
Tulot					
Netto		-10 000	-15 000	-10 000	-10 000

9112 Kaavatiet / Päällystäminen

Perustelut: Korjausinvestointi
Tavoite: Kaavateiden päällystäminen.

Kaavatiet / Päällystäminen	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot		-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Tulot					
Netto		-10 000	-10 000	-10 000	-10 000

9543 Pyöräilyreitti

Perustelut: Maastopyöräilyreitti
Tavoite: Maastopyöräilyreitin rakentaminen.

Pyöräilyreitti	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot			-30 000		
Tulot					
Netto	0	0	-30 000	0	0

9011 KLV suunnittelu**Perustelut:**

V. 2024 Pyhäjärventien KLV:n suunnittelun loppuun saattaminen.
 V. 2025 Emolahdentien KLV:n suunnittelun loppuun saattaminen
 V. 2026 VT-27 KLV:n suunnittelun loppuun saattaminen

KLV-suunnittelu	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot			-20 000	-20 000	-20 000
Tulot					
Netto	0	0	-20 000	-20 000	-20 000

9031 Yleissuunnittelu**Perustelut:**

Kaavoitus ja maankäyttö

Tavoite:

Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus.

Yleissuunnittelu	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot	-9 618	-40 000	-50 000	-50 000	-50 000
Tulot					
Netto	-9 618	-40 000	-50 000	-50 000	-50 000

9017 Kaavatiet peruskorjaussuunnittelu**Perustelut:**

Sataman sisäänajoväylän ja toiminta-alueen peruskorjauksen suunnittelu

Kaavatiet peruskorjaus	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot			-20 000		
Tulot					
Netto			-20 000		

9023 Vesistökunnostus**Perustelut:**

Vesistöjen tilan parantaminen

Kunnostushanke 2023 – 2025 (TA2023 15.000 €, khallitus 29.11.2022)

Vesistökunnostus	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot		-17 000	-60 000	-45 000	-40 000
Tulot					
Netto		-17 000	-60 000	-45 000	-40 000

Maston siirto**Perustelut:** Maston siirtäminen

Maston siirto	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot			-62 000		
Tulot					
Netto			-62 000		

Sataman toiminta-alueen peruskorjaus**Perustelut:** Sataman alueen peruskorjaus ja päällystys

Sataman toiminta-alue	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot			-100 000		
Tulot					
Netto			-100 000		

Kalusto- ja ohjelmistohankinnat**Perustelut:** Uuden moottorikelkan tarve, taloushallinnon ohjelmistolisenssit

Kalusto- ja ohjelmistoh.	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot			-60 000		
Tulot					
Netto			-60 000		

Kiinteät rakenteet, laitteet, tiet yhteensä

Kiinteät rakenteet, laitteet, tiet yhteensä	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Menot	-29 455	-777 000	-907 000	-525 000	-510 000
Tulot	0		0	175 000	
Netto	-29 455	-777 000	-907 000	-350 000	-510 000

INVESTOINNIT 2022-2026 YHTEENSÄ

Investoinnit yhteensä	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 155 645	-2 160 000	-2 362 000	-1 395 000	-6 620 000
Rahoitusosuudet investoint.	53 470			175 000	550 000
Käyttöomais. myyntitulot	10 190	30 000	30 000	30 000	30 000
Netto	-1 091 985	-2 130 000	-2 332 000	-1 190 000	-6 040 000

TYTÄRYHTIÖT**PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY**

Vastuuhenkilö Elinkeinojen kehittäjä

1. TOIMINTA-AJATUS Yhtiön toimialana on Pyhäjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen ja siihen liittyvien palvelujen tuottaminen.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Valtateiden E75 ja 21 risteysalueen kehittämiseksi haetaan sijoittumispotentiaalista teollista toimintaa, matkailuun liittyvää kauppaa ja muuta palvelutuotantoa.

Erilaisten tapahtumien järjestämisellä pyritään kasvattamaan Pyhäjärven tunnettuutta.

Omistajanvaihdosneuvotteluja edistetään mm. niiden yritysten kohdalla, joissa on tarvetta sukupolvenvaihdokseen.

Pyhäjärven Kehitys avustaa edelleen Kiinteistö Oy Rillankiveä vuokralaisten etsimisessä, teollisten tilojen tarjoamisessa ja markkinoinnissa, sekä tarpeen mukaan myös vuokralaisneuvotteluissa ja yhteydenpidossa nykyisiin vuokralaisiin.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitus:

Varsinaiset jäsenet:

Raija Leppäharju, puheenjohtaja, Timo Karsikas, Reijo Pennanen, Juhani Pyhtilä, Eeva-Riitta Pappila

Varajäsenet:

Marja-Leena Våg, Markku Liuska, Marja Lilja

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy.

4. HENKILÖSTÖ Elinkeinojen kehittäjä (50 %)

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta vastaa yhtiön hallitus. Yhtiön toimintaa valvovat myös tilintarkastajat, Pyhäjärven kaupunki (mm. tarkastuslautakunta) ja viranomaiset.

PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Pyhjäjärven saavutettavuuden parantaminen	Pyhäsalmen linja-autoyhteyksien ja tavarayhteyksien turvaaminen.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	E 75 ja 27-tien risteysalueelle uusien toimijoiden hakeminen. Mainostaulujen toteuttaminen risteysalueelle ja valtateiden varsille. Sähköautoilun palveluiden kehittämisen edistäminen. Vetytankkausaseman toteuttaminen	Toimijoiden sijoittuminen alueelle (1 uusi varattu/myyty kiinteistö) Vähintään yksi uusi mainostaulu 2024 markkinaehtoisesti ja siihen liittyvän kaavan valmistuminen 2024 Sähköauton latauspisteitä (2–4 kpl) Vuoropuhelun vety-yhtiöiden kanssa edistäminen ja kiinteistökaupan toteuttaminen
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	Matkailualan kehittäminen Marjojen viljelyn kehittäminen Hyvinvointialan yritystoiminnan kehittäminen Energia-alan kasvun hyödyntäminen työllisyydessä yritysyhteistyön kautta	Liikevaihdon ja kehitysinvestointien lisääntyminen verrattuna aiempiin vuosiin. Matkailualan osaamisen parantaminen (koulutuksen järjestäminen yhteistyössä JEDU:n kanssa) Viljelyalan ja liikevaihdon kasvu ja marjojen jalostusarvon nostaminen. Kokeilurahan käytön edistäminen (vähintään 2 kpl) Hyvinvointialan yritysten palvelutuotantorakenteen laajuus ja toimivuus Energia-alan työpaikkojen lisääminen paikkakunnalla

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Kehitys Oy tarjoaa kilpailukykyisen toimistohotellipalvelun	Toimistohotellin vuokratilojen käyttöaste 70 %
Viihtyisä elinympäristö	Tapahtumatarjonnan edelleen kehittäminen	Kävijämäärien positiivinen kehittyminen Uuden kesätapahtuman luominen
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Uusien matkailutuotteiden valmistelu kehittämishankkeen suunnittelu, luonnon hyödyntäminen	Matkailualalla paketoidaan uusia tuotteita Kulttuurimatkailuhankkeen (KuMa) uusia tuotteita (3–5 kpl)

PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Toiminnan taloudellinen tehokkuus	Tilikauden tulos positiivinen
Tytäryhtiöiden aktiivinen elinvoimatyö	Pysyvän kasvun ja kehittymisen edellytysten luominen paikkakunnalle. Pyhäjärven palvelutarjonnan kasvattaminen Yritysten omistajanvaihdosten edistäminen	Yritysten määrä lisääntyy, yritystyytyväisyys, aloittaneiden yritysten määrä, sijoittuneiden yritysten määrä Nykyisten liike- ja teollisuustilojen täyttöaste mahdollisimman korkea (<90 %) Myytyjen, varattujen tai vuokrattujen teollisuus- ja liiketonttien lukumäärä (vähintään 2 kpl) Paikkakunnalla lisääntyvien palveluiden lukumäärä Omistajanvaihdosten lukumäärä
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Yksityissektorin investointien toteutumisen edistäminen	Elinkeinoinvestointien volyyymi kasvaa mitattavasti.

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Aktiivinen elinvoimatyö ja markkinointi.	Pyhäjärven kaupungin saama positiivinen julkisuus (hakujen määrä)
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Asiantuntijaverkoston hyödyntäminen	Jatketaan matkailuasiantuntijapoolin ja risteysalueen asiantuntijaverkoston toimintaa (3 tapaamista/vuosi)
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	NIHAK-yhteistyön kehittäminen JEDU-yhteistyön kehittäminen Muiden alueellisten kehittämissyhtiöiden yhteistyön hyödyntäminen	Yhteistyöpalaverit säännöllisiä, 3–4 kpl/2024 ja yrityspalvelupäällikön kanssa kerran kuukaudessa Yhteistyöpalaverit säännöllisiä, 3–4 kpl/2024 Julkisten kehittämissyhtiöiden, etenkin samankaltaisia risteysalueita kehittävien, kontaktointi (5–10 kpl)

PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY
----

10. TALOUSARVIO VUODELLE 2024 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025 - 2026

Tuloslaskelma	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto					
Vuokratuotot	19 106	20 000	20 000	23 148	23 148
Muut tuotot	758	800	800	800	800
Elinkeinopalvelut	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0
Liikevaihto yhteensä	119 864	120 800	120 800	123 948	123 948
Materiaalit ja palvelut					
Aine- ja tavaraostot	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut					
Palkat	-31 125	-31 315	-33 462	-34 000	-34 000
Henkilöstökulut	-6 508	-6 000	-6 540	-7 000	-7 000
Muut henkilöstökulut	-511	-900	-800	-900	-900
Henkilöstökulut yhteensä	-38 144	-38 215	-40 802	-41 900	-41 900
Poistot ja arvonalentum.					
Muista pitkävaik.menot	0	0	-1 163	-1 163	0
Rakennuksista	-1 860	-1 861	-1 861	-1 861	-930
Koneista ja kalustosta	-722	-722	0	0	0
Arvonlennukset	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yhteensä	-2 582	-2 583	-3 024	-3 024	-930
Muut kulut					
Vapaaeht.henkilösivukulut	0	0	0	0	0
Kiinteistöjen hoitokulut	-33 876	-35 747	-41 103	-41 000	-41 000
Hallintopalvelut	-4 394	-4 752	-5 200	-5 200	-5 200
Muut hallinnonkulut	-23 734	-17 436	-21 000	-12 410	-12 410
Muut kulut yhteensä	-62 004	-57 935	-67 303	-58 610	-58 610
Luottotappiot	276	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	17 410	22 067	9 671	20 414	22 508
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korko- ja rahoitustuotot	62	20	70	70	70
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Korko- ja rahoituskulut	-2 092	-5 267	-4 297	-4 100	-3 900
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-2 030	-5 247	-4 227	-4 030	-3 830
Voitto ennen satunn.eriä	15 380	16 820	5 444	16 384	18 678
Välittömät vero					
Verot	0	0	0	0	0
Välittömät verot yht.	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	15 380	16 820	5 444	16 384	18 678

KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI

Toimitusjohtaja Sari Ahola

1. TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön tavoite on tuottaa laadukkaat asumispalvelut Pyhäjärvellä. Toimialana on Pyhäjärven kaupungin alueella tapahtuva asuntojen hankkiminen, omistaminen ja vuokralle antaminen ja tätä tarkoitusta varten omistaa ja hallita asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavia asunto-osakeyhtiön ja kiinteistöosakeyhtiön osakkeita ja yksinomaan asumiskäyttöön varattuja kiinteistöjä sekä muita asuntoja noudattamalla asuntojen vuokrauksessa Pyhäjärven kaupungin vahvistamia asukasvalintaperusteita. Tarkoituksenperiensä toteuttamiseksi yhtiö voi toimia rakennuttajana. Lisäksi yhtiön toimialana on Pyhäjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen vuokraamalla ja rakennuttamalla liiketiloja. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä ja harjoittaa kiinteistöjen sekä arvopapereiden ostoa ja myyntiä.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiö teki kesällä 2020 tasapainottamisohjelman vuosille 2020 – 2025. Kirjanpito ja kirvesmiespalveluja on myyty kaupungille. Käyttöaste oli alkuvuodesta vain 81,4 % ja alkusyksystä 99,0 % (ka 92,4 %). Hallien käyttöaste 96,5 %.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitus 28.06.23 asti: Hannu Manninen, puheenjohtaja ja Jorma Leskinen varapuheenjohtaja. Varsinaiset jäsenet; Sirpa Pengerkoski, Kjell Kurten, Marita Kärkkäinen-Rytkönen, Raija Leppäharju. Varajäsenet; Eeva Aulakoski ja Harri Lehto. 29.06.23 alkaen Jarmo Halonen, puheenjohtaja ja Jorma Leskinen varapuheenjohtaja. Varsinaiset jäsenet: Marita Kärkkäinen-Rytkönen, Raija Leppäharju, Martti Ruotsalainen ja Heimo Saarinen. Varajäsenet; Eeva Aulakoski ja Harri Lehto. Tilintarkastaja; KPMG Oy, päävastuullinen tilintarkastaja Tapio Raappana.

4. HENKILÖSTÖ

Hallinnolliseen henkilökuntaan kuuluu kaksi henkilöä. Yhtiön toimitusjohtajan lisäksi tekninen isännöitsijä Vesa Pulkkinen. Kirvesmiehiä on kaksi.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Yhtiön sisäinen johtamis- ja valvontamenettely perustuu;

- osakeyhtiölakiin
- aravavuokratyöyhtiötä koskeviin säädösiin ja suosituksiin
- omiin toimintatapoihin ja –periaatteisiin
- hyvää hallintotapaa koskevaan ohjeistukseen

Sisäinen valvonta kattaa taloudellisen raportoinnin valvonnan, yhtiön sisäiset hyväksymisoikeudet, investointien seurannan ja vuokravalvonnan. Sisäistä valvontaa suorittaa henkilökunta ja toimitusjohtaja sekä sen toimivuutta arvioi yhtiön hallitus. Sisäistä valvontaa toteutetaan läpi koko organisaation. Sisäisen valvonnan menetelmiä ovat mm sisäiset ohjeistukset ja valvontaa tukevat raportointijärjestelmät. Ulkoista valvontaa suorittaa tilintarkastajat ja viranomaiset. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta päivitetään marraskuussa 2023.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Valokuituyhteyksien lisääminen asuntokohteissa Sähköautojen latauspaikka selvitys	Aktiiviliittymät 4 asuntokohteeseen 1/1
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Purettavista kiinteistöistä hyödynnetään kiinteät kalusteet	toteutuu / ei toteudu 2024

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Hoitokustannukset asumis- ja teollisuuskohteissa maltilliset Asuinkiinteistöjen lämpöindeksi alle Motivan keskiarvon 66 kwh/m3/v	Hoitokustannukset nousevat enintään 1,2 % vuosina 2024 – 2026 26 / 26
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	osallistuminen eri tilaisuuksiin, näkyvyys, esim Kihupäivät	tapahtumat/vuosi 2/2
Viihtyisä elinympäristö	Kylien korkea käyttöaste Asukastoiminnan aktivointi Leikkipaikkojen uudistamiset vuosina 2024-2025 Vaihtuvuus < 28	Kylien käyttöaste >90 1 krt / vuosi 1/1

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Omaparaisuusaste > 30 % Tilikauden tulos >0 € Lainakanta €/asukas	% toteutuu / ei toteudu <500 €/asukas
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Asuntojen käyttöaste korkea Teollisuustilojen käyttöaste nousee Pyhäjärven Virkkulakodin käyttöaste	käyttöaste >93 % käyttöaste >97 % käyttöaste >97 %
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	PTS Kiinteistöjen kuntoarviot / 10 vuoden investointisuunnitelmat Asuntojen vähentäminen/purkaminen vuosille 2021-2025	2024-2026 toteutuu / ei toteudu 31 / 31
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	henkilöstöpalaverit ajankohtaiskoulutukset tapaturmien ehkäisy	6 / 6 toteutuu / ei toteudu 0 tapaturmaa/vuosi

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Facebook, Tori-taulu, markkinointi	Facebook tykkäykset 490/2023
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Lähikuntien yhteistyöpalaverit	3/3
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Asiakastytyväisyysselvitys	1 / 2024

KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI

TUNNUSLUKU/MITTÄRI	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Asuntojen käyttöaste	87,0 %	91,3 %	93,9 %	94,0 %	95,0 %	95,0 %
Teollisuustilojen käyttöaste	85,7 %	92,5 %	95,0 %	96,4 %	97,0 %	97,0 %
Hoitokustannukset, asunnot	5,73	5,51	5,99	5,96	5,30	5,20
Hoitokustannukset, teollisuus	2,50	2,54	2,44	2,72	2,40	2,20
Omavaraisuusaste	19,7 %	19,3 %				
Vaihtuvuus	23,3 %	33,2 %				

7. INVESTOINNIT

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Investoinnit yhteensä	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Käyttöomaisuusinvestoin.	-118.742	-24.978	-60.252		
Rahoitusos.investointeihin					
Käyttöom. myyntitulot					
Investoinnit yhteensä					

Investoinnit vuosina 2023 – 2024 on ns negatiivisiä investointeja. Purku-talojen tase-arvot alaskirjataan. Vuosina 2000 – 2020 yhtiön investoinnit olivat 6.455.120 €. Josta suurin Torkkolantie 1 kerrostalon rakentaminen oli peräti 75 % yhtiön investoinneista kahdessakymmenessä vuodessa.

8. TALouden TASAPAINOTTAMINEN

Talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2020 – 2025 on tehty kesällä 2020, ohjelma on päivitetty kesällä 2022. Yhtenä tavoitteena on, että yhtiö purkaa noin 25 asuntoa vuoteen 2025 mennessä. Lisäsäästöjä on tehty: mm yhtiön toimitilat siirtynyt kaupungintalolle, kirvesmiespalveluja myyty, Marjola-tontti myyty kaupungille, kaksi teollisuuskiinteistöä realisoitu. Lisäksi tyhjissä asunnoissa ei ole sähköjä. Yhtiö sai myös neuvoteltua kahden vuoden lyhennysvapaan Kuntarahoitus Oy:n kanssa. Vaikutus kassavirtaan 63.500 €/vuosi. Yhtiön hallitus osallistui Murros-projektiin, jossa haettiin tavoitteita toiminnan kehittämiseen ja tulevaisuuden haasteisiin.

KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI
----

9. TALOUSARVIO VUODELLE 2024 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025 - 2026

Tuloslaskelma	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto					
Vuokratuotot	1 648 843	1 727 464	1 750 327	1 755 950	1 755 950
Muut tuotot	77 839	83 092	89 195	90 000	90 000
Elinkeinopalvelut	0	0	0	0	0
Liiketoim.muut tuotot	58 886	40 735	43 095	42 000	42 000
Liikevaihto yhteensä	1 785 567	1 851 291	1 882 617	1 887 950	1 887 950
Materiaalit ja palvelut					
Aine- ja tavaraostot	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut					
Palkat	-160 753	-178 000	-192 504	-193 000	-195 000
Henkilöstökulut	-33 309	-40 000	-43 999	-44 000	-45 000
Muut hlöstökulut	-9 530	-6 000	-8 001	-8 000	-8 500
Henkilöstökulut yhteensä	-203 591	-224 000	-244 504	-245 000	-248 500
Poistot ja arvonalentum.					
Muista pitkävaik.men.	-1 058	0	0	0	0
Rakennuksista	-458 999	-404 446	-414 077	-404 446	-404 446
Koneista ja kalustosta	-5 248	-5 910	-5 674	-4 256	-3 192
Arvonlennukset	-118 742	-24 978	-60 252	0	0
Poistot ja arvonalen.yht.*	-584 047	-435 334	-480 003	-408 702	-407 638
Muut kulut					
Vapaaeht.henkilösivuk.	0	0	0	0	0
Kiinteistöjen hoitokulut	-934 672	-917 292	-909 910	-910 000	-907 000
Hallintopalvelut	-47 233	-38 000	-31 999	-32 000	-32 000
Muut hallinnonkulut	0	0	0	0	0
Muut kulut yhteensä	-981 905	-955 292	-941 909	-942 000	-939 000
Luottotappiot	-15 352	-12 000	-8 000	-14 000	-8 000
Liikevoitto (liiketappio)	671	224 665	208 202	278 249	284 812
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korko- ja rahoitustuotot	2 231	6 454	3 414	3 500	3 500
Korko- ja rahoituskulut	-191 022	-184 002	-249 967	-235 000	-230 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-188 791	-177 548	-246 553	-231 500	-226 500
Voitto ennen satunn.eriä	-188 120	47 117	-38 352	46 749	58 312
Tilinpäätössiirrot					
Asuintalovaraus	0	0	0	0	0
Tilinpäätössiirrot yht:	0	0	0	0	0
Välittömät vero					
Verot	0	0	0	0	0
Välittömät verot yht.	0	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	-188 120	47 117	-38 352	46 749	58 312

PYHÄNET OY**Vastuuhenkilö** **Toimitusjohtaja Eetu Pekola****1. TOIMINTA-AJATUS**

Yhtiön toimialana on hankkia, omistaa, ylläpitää, hoitaa, myydä ja vuokrata hallinnassaan olevaa tietoliikenneverkkoa ja sen liittymiä; tietoliikenteen ohjaus, erilaisten tietoliikenne- ja Internetpalvelujen sekä lisäarvopalvelujen tarjoaminen, julkaisu-, sisällöntuotanto- ja tietopalvelu; aktiivilaitteiden, päätelaitteiden, tietojärjestelmien, ATK-ohjelmien ja palveluiden sekä muiden tuotteiden suunnittelu, kehittäminen, valmistus ja markkinointi; sekä niihin liittyvien palvelujen ja oheistuotteiden tarjoaminen että teknisten palvelujentuottaminen ja myynti; sekä edellä mainittuihin palveluihin liittyvä tutkimus, konsultointi, koulutus- ja ylläpitotoiminta, ja muu niihin liittyvä tai niitä palveleva liiketoiminta. Yhtiö voi myös hallinnoida edellä mainittuun toimintaan liittyviä tutkimus ja kehittämishankkeita. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä ja harjoittaa kiinteistöjen sekä arvopapereiden ostoa ja myyntiä. Yhtiön tarkoituksena on tietoliikenneverkon antamin edellytyksin tukea kestäväää kehitystä.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiö on panostanut merkittävästi myyntiin ja markkinointiin. Tämän seurauksena aktiivisten liittymien määrä on kasvanut, ollen elokuussa 2023 2635 aktiivista liittymää. Myynnin kustannukset näkyvät tilikaudella kuluna ja niitä vastaavat tuotot näkyvät yhtiön liikevaihdossa seuraavan kahden vuoden ajan. Myynti- ja markkinointipanostusten seurauksena yhtiön tulos ei saavuta edellisvuoden tasoa. Yhtiö jatkaa kannattavaa liiketoimintaa ja panostaa strategiansa mukaiseen kasvuun omalla toimialueellaan sekä sen ulkopuolella.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiökokouksessa 29.6.2023 yhtiön hallitukseen valittiin Ilpo Karvonen, Jorma Leskinen, Asko Torssonen, Tomi Vähäkangas ja Pauli Ojalehto. Varajäseniksi valittiin Markku Liuska, Teija Myllylä ja Tuukka Kuisma.

Hallituksen puheenjohtajaksi nimettiin Ilpo Karvonen ja varapuheenjohtajaksi Jorma Leskinen.

Tilintarkastusyhtiönä toimii, Pyhäjärven kaupungin tarkastuslautakunnan kilpailutuksen mukaisesti, KPMG Oy AB (y-tunnus 1805485-9) ja vastuullisena tilintarkastajana JHT, KHT, KTM Tapio Raappana.

4. HENKILÖSTÖ

Kolme päätoimista työntekijää.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistua, että yhtiön toiminta on kaikilta osin tehokasta, laadukasta, eettistä ja lainmukaista. Ajantasainen taloustilanteen seuranta sekä ennalta määritellyt toiminnot ja prosessit ovat tärkein sisäisen valvonnan keino.

Riskienhallinta perustuu mahdollisten riskien tunnistamiseen sekä niiden realisoitumistodennäköisyyden ja vaikuttavuuden arviointiin.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteuttaa koko yhtiö, mukaan lukien hallitus, yhtiön ja konsernin johto sekä koko henkilöstö

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA. OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Pyhänetin verkon liikennemäärän kasvattaminen	Liikennemäärä vuonna 2025 14TB (kasvu 75 % vrt. vuosi 2022)
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Tuulivoimapuistojen liittäminen valokuituverkkoon	5 uutta tuulivoimapuistoa liitetty verkkoon / vuosi

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Omavaraisuusasteen kasvattaminen	Omavaraisuusaste >10 % vuonna 2025
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Työtyytyväisyyden kehittäminen	Vuonna 2023 perustason asettaminen työtyytyväisyys mittauksilla

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Brändistrategian luonti.	On luotu / Ei ole
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Huoltovarmuuden kannalta kriittisten asiakkaiden tietoliikenneyhteyksien parantaminen	2023 - 2024 / 3 kriittistä asiakkuutta / vuosi

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto	1 125 192	1 115 505	1 182 000	1 200 000	1 250 000	1 300 000
Myyntikate	641 030	841 360	926 171	880 000	920 000	960 000
Liikevoitto	143 147	262 671	191 958	194 356	226 500	259 500
Liiketulos	88 541	173 107	70 441	59 856	92 000	125 000
Liittymämäärä	2 142	2 289	2 450	2 600	2 800	3 000

TOIMINNAN LAAJUUS			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liittymien osuus jäsenkuntien kunnan talouksista	> 50 %	Passiivisten liittymien aktivointi Uusien liittymien rakentaminen	
Oman alueen ulkopuolinen liikevaihto	> 10 %	Palvelutuotanto ja liittymämyynti	

PALVELUN LAATU			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Asiakastytyväisyys: asteikko 1 - 5	> 4	Toimenpiteet saatujen palautteiden perusteella	
Toimitusaika	< 6 vkoa		

Taloussuunnitelma 2025 - 2026

TALOUDELLISUUS JA HINNOITTELU			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Markkinahintaa edullisemmat kuluttajaliittymät alueellamme	< 95 %	Palvelujen hinnoittelun seuranta	Tavoite toteutuu.

KANNATTAVUUS			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Omavaraisuusaste	> 20 %		
Tilikauden tulos	> 10%		

MUUT TAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talusasioista	3 kertaa/vuosi		Tavoite toteutuu.

8. INVESTOINNIT

INVESTOINNIT			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Runkolaitteiden uudistaminen	< 120 K€	Verkon päivittäminen XGSPONiin	
Jaksotus (2024 / 2025 / 2026)	30% / 50% /20%		
KTV valmiuden rakentaminen	< 100 K€	KTV-signaalin saatavuus Pyhänetin verkkoon	
Jaksotus (2023 / 2024 / 2025)	70% / 20% /10%		

PYHÄNET OY

TALOUSARVIO VUODELLE 2024 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025 – 2026

Tuloslaskelma	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto					
Myyntituotot	1 115 504	1 182 000	1 200 000	1 250 000	1 300 000
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0
Elinkeinopalvelut	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	15 000	0	0	0	0
Liikevaihto yhteensä	1 130 504	1 182 000	1 200 000	1 250 000	1 300 000
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-160 727	-150 048	-170 000	-175 000	-180 000
Ulkopuoliset palvelut	-129 012	-105 781	-150 000	-155 000	-160 000
Materiaalit ja palvelut yht.	-289 739	-255 829	-320 000	-330 000	-340 000
Henkilöstökulut					
Palkat	-170 226	-223 098	-225 000	-230 000	-235 000
Henkilösivukulut	-34 370	-41 523	-41 000	-41 500	-42 000
Muut henkilösivukulut	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	-204 596	-264 621	-266 000	-271 500	-277 000
Poistot ja arvonalentumiset					
Rakennuksista	-206 142	-206 144	-206 144	-207 000	-208 000
Koneista ja kalustosta	-17 550	-12 993	-13 000	-13 500	-14 000
Muista pitkävaik.menoista	-6179	-17285	-17500	-17500	-17500
Poistot ja arvonalentum.yht.	-229 871	-236 422	-236 644	-238 000	-239 500
Liiketoiminnan muut kulut					
Vapaaeht.henkilösivukulut	-11 742	-8 985	-9 000	-9 000	-9 000
Kiinteistöjen hoitokulut	-31 538	-38 806	-39 000	-40 000	-40 000
Hallintopalvelut	-21 561	-34 283	-35 000	-35 000	-35 000
Muut hallinnonkulut	-78 786	-151 096	-100 000	-100 000	-100 000
Liiketoim. muut kulut yht.	-143 627	-233 170	-183 000	-184 000	-184 000
Luottotappiot	0	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	262 671	191 958	194 356	226 500	259 500
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korko- ja rahoitustuotot	544	473	500	500	500
Korko- ja rahoituskulut	-47 825	-121 990	-125 000	-125 000	-125 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-47 281	-121 517	-124 500	-124 500	-124 500
Voitto ennen tilinpäätöseriä	215 390	70 441	69 856	102 000	135 000
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	0
Tuloverot	-42 283	-5 286	-10 000	-10 000	-10 000
Muut välittömät verot					
Tilikauden voitto / tappio	173 107	65 155	59 856	92 000	125 000

KIINTEISTÖ OY PYHÄSALMEN LIIKETALO

Vastuuhenkilö Toimitusjohtaja Taina Paldanius

1. TOIMINTA-AJATUS Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Pyhäjärven kaupungissa sijaitsevia tiloja sekä niillä olevaa kahta liiketaloa.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalon yhteisösäännöt on päivitetty ja rekisteröity 4.1.2022. Yhteisösäännöissä on määräys yhtiön osakkeiden kuulumisesta huoneistotietojärjestelmästä annetussa laissa tarkoitettuun sähköiseen osakehuoneistorekisteriin. Osakeluettelo on siirretty Maanmittauslaitoksen ylläpitämään huoneistotietojärjestelmään 31.8.2022. Yhtiössä on toteutettu vuonna 2022 lukituksen uusiminen, ja A-talon ulko-ovien uusiminen. Kameravalvonta on päivitetty.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen kuuluvat:

Asko Torssonen puheenjohtaja
Sami Laukkanen (Pyhäjärven kaupunki)
Regis Rouge-Oikarinen (Pyhäjärven Kehitys Oy)
Tarmo Turpeinen (Kela)
Marjo Heikkilä (Alko Oy)
Tilintarkastusyhteisö on KPMG Oy AB
Ei palkattuja työntekijöitä

4. HENKILÖSTÖ

5. RISKIEN HALLINTA, SISÄINEN VALVONTA JA YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Sisäinen valvonta toteutetaan toimittamalla kaupungille välitilinpäätöstiedot sekä informoimalla kaupunkia yhtiössä tehdyistä päätöksistä.

6. TOIMINNAN JA TALouden TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIointi / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Valokuituyhteys kaikkiin tiloihin	Toteutunut
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	Keskeisen sijainnin hyödyntäminen, näkyvyys.	Mainostaulujen ja opasteiden selkeyttäminen, osittain toteutunut
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	Yhtiön sisäisen, eri alojen osaamisen, hyödyntäminen	Toteutunut. Kehitetään edelleen.
Viihtyisä elinympäristö	Kiinteistön käytettävyydestä ja siisteydestä huolehtiminen	Yhteistyössä yhtiössä toimijoiden sekä käytön ja huollon verkoston kanssa. Jatkuvaa toimintaa, toteutuu.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIointi / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Ylläpitokustannusten seuranta Pyritään huomioimaan kokonaisvaltainen taloudellisuus tulevissa hankkeissa.	Kuluvana vuonna on seurattu kustannusten kehittymistä ja sopeutettu taloutta.

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIointi / MITTARI

Taloussuunnitelma 2025 - 2026

Talous tasapainossa	Kustannuskehityksen seuranta ja siihen varautuminen	Huomioidaan ennakoiden budjetissa. Budjetti on toteutumassa suunnitellun mukaisesti.
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Kiinteistön ylläpidolla vaikutetaan tilojen käytön houkuttelevuuteen	Korjaus-, huolto- ja ylläpitotyöt ajallaan. Toteutunut ja edelleen työn alla.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Terveellisyys, toimivuus, turvallisuus ja taloudellisuus investoinneissa.	Toteutunut. Huomioidaan myös tulevaisuuden hankkeissa.

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisaus ihmellisessä pääomassa	Huomioidaan kiinteistössä toimijoiden tarpeet ja toiveet.	Huomioitu käytön, huollon ja investointien osalta asiantuntijoita apuna käyttäen.

7. INVESTOINNIT

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo	Korjaustarveselvitys 5 v, hallituksen esitys		
	5 vuoden aikana suunnitellut korjaukset	aika	hinta-arvio, brutto netto
Katon peruskorjauksen suunnittelu ja kilpailutus	2024		
Katon peruskorjauksen toteutus	2024 - 2026		
Aurinkopaneelien kannattavuuden ja asennuksen selvittely			
kattoremontin yhteyteen			
Sähköautojen lataus	2026		

INVESTOINNIT			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kustannusarvio	< 0,3 M€	Katon peruskorjaus	Tavoite toteutuu.
Jaksotus (2024/2025/2026)	10 % / 70 % / 20 %		

8. TALouden TASAPAINOTTAMINEN

Suunniteltuja korjauksia valmistellaan ja toteutetaan yhtiön taloustilanne huomioiden.

9. TALOUSARVIO VUODELLE 2024 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025 – 2026

Liikevaihto	TP 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Vastikkeet	80 895 €	85 390 €	89 884 €	89 884 €	89 884 €
Ylimääräiset vastikkeet	0 €	7 490 €	0 €		
Käyttökorvaukset	513 €	512 €	512 €	512 €	512 €
Muut tuotot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Liikevaihto	81 408 €	93 392 €	90 396 €	90 396 €	90 396 €
Materiaalit ja palvelut	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Henkilöstökulut	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Poistot ja arvonalentumiset	-70 348 €	-53 613 €	-50 598 €	-47 915 €	-53 500 €
Liiketoiminnan muut kulut	-90 939 €	-93 392 €	-90 396 €	-90 396 €	-90 396 €
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	-79 878 €	-53 613 €	-50 598 €	-47 916 €	-53 500 €
Rahoitustuotot ja -kulut	21 031 €	14 112 €	13 639 €	50 000 €	45 000 €
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TP-SIIRTOJA	-58 848 €	-39 501 €	-36 959 €	2 084 €	-8 500 €
Verot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO) -58 848 € -39 501 € -36 959 € 2 084 € -8 500 €

PYHÄJÄRVEN ENERGIA JA VESI OY

Vastuhenkilö **Toimitusjohtaja** **Matti Aulakoski**

1. TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön toimialana on vesi- ja viemärlaitostoiminta sekä kaukolämmön tuotanto ja jakelu. Lisäksi yhtiö voi harjoittaa yhdyskuntateknisten rakenteiden ylläpitoa ja huoltoa sekä muuta liiketoimintaa. Yhtiö voi omistaa ja hallita osakkeita ja kiinteistöjä

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Talousveden laatu on säilynyt Sosiaali- ja terveysministeriön määrittelemän asetuksen 683/2017 mukaisissa tavoitteissa. Talousveden tuotannossa ja jakelussa ei ole ollut ongelmia lukuun ottamatta muutamia vesijohtovuotoja. Talousveden myynti on ollut lievässä laskussa usean vuoden ajan, johtuen kaivoksen alasajosta ja siellä henkilökunnan vähenemisestä.

Jätevedenpuhdistamon toiminta on pääsääntöisesti viime vuodet täyttänyt kaikki ympäristöluvan mukaiset vaatimukset. Lupaehtojen ylitys tapahtuu kovien sateiden aikana prosessihäiriötilanteessa. Muina ajankohtina puhdistamo toimii lupaehtojen mukaisesti.

2024 vuosi on yhtiön kymmenes toimintakausi ja tilikausi. Kaivoksen alasajo, henkilökunnan väheneminen näkyy myynnin vähenemisenä kaikilla sektoreilla, kaukolämmön ja talousveden myynti on laskenut useita vuosia.

Olemme jo pitkään kyenneet pitämään hintatasomme vakaana ja minimoimaan korotustarpeemme veden ja lämmön toimituksissa. Tavarantoimittajamme on jo koronan alkaessa 2020 keväällä korottanut hintojaan ja 2022 alkanut maailman tilanne on korottanut huomasti lisää materiaali ja tarveaineiden hintaa, myös sähkönhinta on normaalia korkeampaa ja vaihtelevaa edelleen. Tämä pakotti meidätkin tekemään samoin ja jouduimme vastaavasti korottamaan kaikkia hintojamme 2022 marraskuusta alkaen ja pieniä korotuspaineita on edelleen. Putkistojen saneeraukset ovat olleet pysähdyksissä. Muutenkin investoinnit on pidetty minimissä

Vuotovesimäärien vähentäminen viemäriverkoston on yhtiölle edelleen todellinen haaste, joka tulee vaatimaan investointeja lähivuosina. Investoinnit kuitenkin ovat kannattavia, koska ne näkyvät pienentyneinä puhdistuskuluina ja parantuneina puhdistustuloksina.

3. HALLINTO

Puheenjohtaja	Erkki Kärkkäinen
Varapuheenjohtaja	Vilho Armas Niemi
Jäsen	Eeva-Riitta Pappila
Jäsen	Pirjo Lammassaari
Jäsen	Teemu Kähärä

4. HENKILÖSTÖ

Toimitusjohtaja	Matti Aulakoski
Käyttöinsinööri	Aki Kokkonen
Käytönvalvoja	Raimo Paajanen
Toimistosihiteeri	Miia Lehtomäki
Vanhempi laitosmies	Markku Manninen
Laitosmies	Jori Hänninen
Asentaja	Tomi Kinnunen

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Sisäinen valvonta toteutetaan toimittamalla kaupungille välitilinpäätöstiedot sekä informoimalla kaupunkia yhtiössä tehdyistä päätöksistä. Hallitustyöskentely konsernin ohjeita noudattaen.

Työterveyshuolto ja asiantuntija- ja lakimiespalveluiden käyttö.
Kirjanpidossa sekä lakisääteisissä asioissa yhteistyö Aallon Oy:n sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Talousveden laatu korkealla	Pumppausmäärät kohtuullisena
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Biopolttoaineiden käyttö lämmöntuotannossa	vähintään 92 %

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Raaka-aineiden ja materiaalien hinnat	Hintakehitys
	Toiminnan varmistaminen	Valmiussuunnitelman päivitys
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Tiedottaminen	Oma osuus 2 kertaa vuodessa kaupungin tiedotuslehteen määrä/kpl
Viihtyisä elinympäristö	Uudet viemäri liittymät Öljyn korvaaminen Biopolttoaineilla Risteysalueella	Toteutuu / ei toteudu

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Lainanhoito kyky	Lainanhoito kate
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Putkistojen saneeraukset	1000 m / vuodessa
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	TYKY-Päivät, Koulutus, vesihuoltopäivät,	2 kpl / vuodessa

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Henkilöstökysely	Tehty / ei tehty
Päätöksenteon vuorovaikutus ja osallisuus	Hallituksen kokoukset 8x vuodessa	Toteutuu / ei toteudu

TALOUELLISUUS JA HINNOITTELU			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Yksikköhintojen nousu	5< %	Pyritään pitämään kokonaisnousu vuosina 2024-2025 alle 5%	Toteutuu / ei toteudu

KANNATTAVUUS			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Katetuotto-%	< 4 %		Toteutuu / ei
Omavaraisuusaste	> 50 %		Toteutuu / ei
Tilikauden tulos	> 15 000 €		Toteutuu / ei

MUUT TAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talousasioista	3 kertaa/vuosi		Toteutuu / ei

7. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

YMPÄRISTÖTAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Jätevedenpuhdistamon toiminta	Luparajat	näytteenotto	alle luparajojen
Pintavalutuskentän toiminta			

8. INVESTOINNIT

INVESTOINNIT			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kustannusarvio	150 000€	Kaukolämpölinjat	Tavoite toteutuu
Kustannusarvio	130 000€	Vesi- ja viemärilaitos	Tavoite toteutuu

9. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Maksuihin kohdistuu korotuspaineita yleisen kustannusten nousun vuoksi. Suunnitelmissa olevia korjauksia valmistellaan ja toteutetaan yhtiön taloustilanne huomioiden.

PYHÄJÄRVEN ENERGIA JA VESI OY
----

10. TALOUSARVIO VUODELLE 2024 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025 – 2026

Tuloslaskelma	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Liikevaihto					
Myyntituotot	2 631 357	2 860 000	2 633 400	2 633 400	2 633 400
Vuokratuotot					
Muut tuotot	305 544				
Elinkeinopalvelut					
Liiketoiminnan muut tuotot					
Liikevaihto yhteensä	2 936 901	2 860 000	2 633 400	2 633 400	2 633 400
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1324731				
Ulkoiset palvelut	-377651				
Materiaalit ja palvelut yht.	-1 702 382	-1 409 000	-1 236 600	-1 236 600	-1 236 600
Henkilöstökulut					
Palkat	-488 982				
Henkilösivukulut	-79 486				
Muut henkilösivukulut	-24 215				
Henkilöstökulut yhteensä	-544 253	-633 000	-531 300	-531 300	-531 300
Poistot ja arvonalentumiset					
Rakennuksista	-105 334				
Koneista ja kalustosta	-75 873				
Muista pitkävaik.menoista	-296 338				
Poistot ja arvonalentum.yht.	-477 546	-480 000	-495 300	-495 300	-495 300
Liiketoiminnan muut kulut					
Vapaaeht.henkilösivukulut	-22 884				
Kiinteistöjen hoitokulut	-102 783				
Hallintopalvelut	-29 333				
Muut hallinnonkulut	0				
Liiketoim. muut kulut yht.	-401 158	-322 500	-321 570	-321 570	-321 570
Luottotappiot	-20 795				
Liikevoitto (liiketappio)	-188 439	15 500	48 630	48 630	48 630
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korko- ja rahoitustuotot	13 349				
Korko- ja rahoituskulut	-40 139				
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-26 790	-15 000	-14 980	-14 980	-14 980
Voitto ennen tilinpäätöseriä	-215 230	500	33 650	33 650	33 650
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset erät yht.					
Tuloverot	-1685				
Muut välittömät verot					
Tilikauden voitto / tappio	-216 915	500	33 650	33 650	33 650

PYHÄSALMEN KVANTTIKIINTEISTÖT OY

Vastuhenkilö Toimitusjohtaja Henrik Kiviniemi

1. TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön toiminta-ajatuksena on rakennuttaa, hallita ja vuokrata edelleen Pyhäsalmen kaivoksessa sijaitsevia uusiokäyttöön soveltuvia tiloja tuotekehitykseen, koulutukseen, tuotantoon ja tieteelliseen uusiokäyttöön. Yhtiön markkinointitoiminimenä on Pyhäjärven Callio.

Yhtiöllä on yhteistyösopimus Pyhäsalmen kaivosalueen uusiokäytön oikeuksista ja toimintaperiaatteista Pyhäsalmi Mine Oy:n kanssa.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiön toiminnan kehittämisen runkona on Callion strateginen toimintasuunnitelma.

Callio FutureMINE hanke (Business Finland) on saanut rahoituksen ja toteutetaan vuosina 2023-2025. Hankkeessa kehitetään Pyhäsalmen kaivoksesta maailman johtava kaivosteknologian testausympäristö. Hankkeen budjetti on 2,1 miljoonaa euroa.

Callio SolarPARK-aurinkovoimalan rakentaminen entiselle rikastehiekka-altaalle on alkanut loppuvuodesta 2023 ja voimala valmistuu vuoden 2024 aikana.

Callio kehittää ja markkinoi Green Energy Park Olconen-yritysalueetta yhteistyössä Pyhäjärven kaupungin kanssa. Alueelle laaditaan vuosina 2023-2024 asemakaava.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Hallituksen jäsenet:
Erkki Kärkkäinen, puheenjohtaja
Ville Isoherranen, varapuheenjohtaja
Jouni Jussinniemi, jäsen

4. HENKILÖSTÖ

3 hlöä ja lisäksi määräaikaisia koulutus- ja testauspalveluissa sekä hankkeissa.

5. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	<p>Callio Underground Rescue-koulutuskeskuksen toiminta kehittyi</p> <p>Kaivosinfrastruktuuri tarjoaa koneiden ja laitteiden T&K-toiminnalle monipuoliset mahdollisuudet</p> <p>Kaivosinfran ja osaamisen hyödyntäminen kaivosalan koulutusliiketoiminnassa</p>	<p>Myynti kasvaa suunnitelman mukaisesti vuosina 2023-2025.</p> <p>Callio FutureMINE-hanke toteutuu suunnitelman mukaan 2023-2025</p> <p>Uusia testaus- ja tuotekehityssopimusten määrä vuosittain</p> <p>MINETRAIN-hankkeen kaupallistaminen ja koulutukset käynnistyvät vuonna 2024.</p>
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Callio kiertotalousliiketoiminta edistyy	Vuonna 2024 yksi uusi kiertotalouden yrityslähtöinen toimenpide tai hankkeistus.
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	<p>Callio SolarPARK toteutuu</p> <p>Olconen akkuvarastojen lokaationa.</p>	<p>Aurinkovoimala otetaan käyttöön 2024 ja tuotanto alkaa.</p> <p>Kehittämissopimus akkuvarastosta Olccoselle solmitaan 2024.</p>

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Yhtiö osallistuu paikkakunnan ja alueen tapahtumiin. Olccosen kaavoituksen aikana lähialueen asukkaisiin pidetään aktiivisesti yhteyttä.	Osallistuminen aktiivisesti Pyhäjärven tapahtumiin. Asukastapaamisten määrä kaavaprosessin aikana.

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Yhtiön käyttökate kehittyä suotuisasti Liikevaihto kasvaa tavoitteiden mukaan	Käyttökate positiivinen Liikevaihdon kasvu taloussuunnitelman mukaisesti
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Maanalaisen kaivosinfrastruktuurin jatkokäyttö turvataan Olcconen Green Energy Park edistyy	Maanalaisen kaivoksen infrastruktuurin uusiokäyttö jatkuu 2024 ja eteenpäin. Kehittämissopimukset yritysten kanssa (määrä).
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstöpolitiikka mukautuu työntekijöiden asuinpaikkoihin ja erityisosaamiseen.	Etätyömahdollisuus asiantuntijoille sekä omaehtoisen koulutuksen tukeminen.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Ainutlaatuinen yritysalue tuodaan esiin viestimissä säännöllisesti ja näkyvästi.	Callion medianäkyvyys on hyvällä tasolla.
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Callio toimii aktiivisena ja katalyyttisenä yhteistyökumppanina sekä alueellisesti, maakunnallisesti että valtakunnallisestikin.	Yhteistyöverkostosta saadut uudet kontaktit ja uusiokäyttöavaukset

PYHÄSALMEN KVANTTIKIINTEISTÖT OY

TALOUSARVIO VUODELLE 2024 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025 – 2026

Tuloslaskelma	TP2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto					
Vuokratuotot	96 902	125 000	158 150	271 052	276 962
Muut tuotot	32 322	324 000	473 500	473 500	373 500
Elinkeinopalvelut	19 520	78 000	243 000	285 000	289 500
Liiketoim.muut tuotot	206 085	721 000	890 192	532 820	200 000
Liikevaihto yhteensä	354 829	1 248 000	1 764 842	1 562 372	1 139 962
Materiaalit ja palvelut					
Palvelut	-164 505	-807 000	-1 457 420	-1 264 741	-811 010
Aine- ja tavaraostot	-37 313	-50 000	-20 000	-20 000	-20 000
Materiaalit ja palvelut yht.	-201 818	-857 000	-1 477 420	-1 284 741	-831 010
Henkilöstökulut					
Palkat	-102 703	-154 200	-157 284	-160 430	-163 638
Henkilöstökulut	-29498	-47 400	-47 874	-48 353	-48 836
Muut hlöstökulut	-1 928	-55 000	-15 000	-15 300	-15 606
Henkilöstökulut yhteensä	-134 129	-256 600	-220 158	-224 082	-228 081
Poistot ja arvonalentum.					
Muista pitkävaik.men.	0	0	0	0	0
Rakennuksista	0	0	0	0	0
Koneista ja kalustosta	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yht.	0	0	0	0	0
Muut kulut					
Kiinteistöjen hoitokulut	-523	-10 000	-20 000	-20 000	-20 000
Hallintopalvelut	-9 714	-70 000	-25 000	-25 000	-25 000
Muut hallinnonkulut	-19 051	-30 000	-10 000	-10 000	-10 000
Muut kulut yhteensä	-29 287	-110 000	-55 000	-55 000	-55 000
Luottotappiot	0	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	-10 406	24 400	12 264	-1 452	25 872
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korko- ja rahoitustuotot	31	0	0	0	0
Korko- ja rahoituskulut	-2 118	-5 000	-6 000	-2 000	-2 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-2 087	-5 000	-6 000	-2 000	-2 000
Voitto ennen satunn.eriä	-12 493	19 400	6 264	-3 452	23 872
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	0
Välittömät verot	-500	-5 000	-1 000	0	-4 500
Tilikauden voitto / tappio	-12 493	14 400	5 264	-3 452	19 372

ASUNTO OY PYHÄSALMEN TORIPIHA

Isännöinti

Pyhäjärven Tilitoimisto Oy/Tuohimaa Kati

1. TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön toimialana on vuokraoikeuden nojalla hallita Pyhäjärvellä sijaitsevia määräaloja kolmesta eri tilasta sekä niille rakennettavia rakennuksia.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Ei olennaisia tapahtumia.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Hallitus   Sari Ahola, puheenjohtaja
                                      Sami Laukkanen
                                      Matti Ruotoistenmäki

Tilintarkastajayhteisö KPMG Oy Ab, päävastuull. tilintarkastaja Tapio Raappana.

4. INVESTOINNIT

Asuin/liikerakennus sekä autokatos-/varastorakennus ovat valmistuneet v. 2016, joten normaalia vuosihuoltoa enempää ei ole korjauksia odotettavissa lähivuosina.

TUOTOT

TA2024

HOITOVASTIKKEET/ASUNNOT	189,3	m2	6	kk	4,50	eur/m ² /kk	5 111,10
HOITOVASTIKKEET/ASUNNOT	189,3	m2	6	kk	4,50	eur/m ² /kk	5 111,10
HOITOVASTIKKEET/LIIKETILAT	191,1	m2	6	kk	5,40	eur/m ² /kk	6 191,64
HOITOVASTIKKEET/LIIKETILAT	191,1	m2	6	kk	5,40	eur/m ² /kk	6 191,64
HOITOVASTIKKEET/VARASTO	20,0	m2	6	kk	1,80	eur/m ² /kk	216,00
HOITOVASTIKKEET/VARASTO	20,0	m2	6	kk	1,80	eur/m ² /kk	216,00
VESIMAKSUT	ennakko 10,00 eur/kk/hlö tai /lh						900,00

kylmä 5,90 eur/m³

lämmin 10,00 eur/m³

TUOTOT YHTEENSÄ

23 937,48

HOITOKULUT

HALLINTO

- Kokouspalkkiot	100,00
- Isännöinnin sopimusveloitukset	1 456,80
- Muut hallintokulut (tilintarkastus 1000 e, pankki 400 e, muut 750 e)	2 150,00

KÄYTTÖ- JA HUOLTOPALVELUT

- Kiinteistöhuollon sopimusveloitukset	4 560,00
- Ulkoalueiden hoito	900,00
- Siivous	600,00

LÄMMITYS

4 600,00

VESI JA JÄTEVESI

900,00

SÄHKÖ

1 400,00

JÄTEHUOLTO

950,00

VAHINKOVAKUUTUKSET

550,00

VUOKRAT

1 150,00

KIINTEISTÖVERO

2 050,00

KORJAUKSET

2 570,68

HOITOKULUT YHTEENSÄ

23 937,48

HOITOKATE

0,00